Quinta seculi etas hic incipit et ortũ habuit a captiuitate Iudeorũ in Babiloniã durante que usq. ad Christi Iesu Domini nostri natiuitatẽ per annos. 590: que uis in ac suppuratione aliqui aliter sentiãt, unde qui recte captiuitatis annos numerare uoluerint ab undecimo Sedechie regni anno ut Eusebius ponit tunc septuaginta captiuitatis annos in 2.us Varij annus terminabunt proprie complecte tra(n)smigrationis sunt; et hec princi palior et pre cipua sacre scripture facta est etas ab exordio mundi. 4610: a diluuio aut 2369: a na tiuitate abrahe. 1421. et vigesimo octauo Regni Tarquinij romanorũ regis regnante aũt apud Medos astyage apud macedones Europe, apud Lydos Alyacte et apud Egyptios Vapre et Apud Caldeos nabuchodonosor primus . . . .

Linea Pontificum		Linea Christi
Ihesus	Iste Salatiel anno d.i: 4634. fuit filius Iechonie regis Iude quẽ genuit post tra(n)smigrationẽ babilonis ut Matt: Euangelista dicit	Salatiel
Ioachim	Iste Ioachin sacerdos fuit filius Iesu Pontificis magni qui secundũ Josephũ nominatus est Josedech sub quo Zerobabel prophetanti bus et adiuuantibus Egges et Zacharia templus et ciuitates reposuit edificau aute templo pasqua celebrato ad Exernandũ urbẽ eã edificit &.	Zorobabel.
Aggeus propheta	Iste Zerobabel anno mundi 4659: fundauit templũ a Ciro rege prin ipes populi designatus eo demplũ redificare concedente Cyro Rege &	Abiud
Malachias propheta	Abiud anno m.di. 4709. et sequentibus usque ad Joseph Genuit Eliachin et Sadoch	
	Ageus profetta in n.o duodecim prophe: undecimus scripsit profetie complens templo statim obuit	
Sibilla Helespontina &c.	Malachias hoc temp[l]ore clarus ha betur sit dictus Angelus propter op[t]imã vitã	
	Hellespontina in Agro Troiano na(t)a uetula et antiqua ueste rurali induta ligata uelo antiquo capite sub gula circumuoluto usque ad scap ulas quasi despecto habitu ita dicit De excelso celorũ habitaculo prox(i)pe exit humiles suos et nascetur in diebus nouissimis de Virgine Hebrea cũ cunabulis terre &	

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea regū Babilonie

Nabuchodonoſor

Euilmerodach

Raguſar

Sabadardacus

Balthaſar

Iſte Nabuchodonoſor filius Nabuchodono
ſor magni fuit tercius caldeorum rex.18.capti
uitatis anno patri in regnuz ſuccedens regna
uit annis.10. Uir quidem preſtantiſſimi animi et in-
gentis potentie qui paternis regalibus multa ſuper
addidit multaqꝫ magnalia peregit.

Iſte Euilmerodach frater Nabuchodonoſor p̄-
cedentis quartus caldeorum rex magni Nabu-
chodonoſor regis fili⁹.anno.28.captiuitatis iudai-
ce fratre predicto ſine liberis defuncto regnum ſuſci-
piens regnauit annis.18. Soluit Joachim de carce-
re ⁊ magnificauit eum.genuit autem tres filios.

SEruius tullius ſextus romanorum rex nono iu-
daice captiuitatis anno regnum ſuſcipiens.re-
gnauit annis.34. Quis matre ſerua creatum.nec ob-
ſcuritas inhibuit quin gubernacl'a vrbis inuaſit. Nā
eximiam indolem vxor Tarquinij Tanaquil libera-
liter educarat et eius induſtria regnum adeptus.pri-
mus cenſum in vrbe inſtituit. Et tres colles.ſ.quiri-
nalem:viminalē ⁊ exquilias vrbi adiecit eamqꝫ auge-
re foſſiſqꝫ ac muro circumdedit:tandez a Tarquinio
ſuperbo genero ſuo filie ſue impulſu occiſus eſt.

TArquinus priſci Tarquinij regis filius ⁊ Tul-
lij ſeruij gener. Cui ſuperbo facto cognomē in
diderunt. Anno quarto ⁊ quadrageſimo iudaice ca-
ptiuitatis mortuo ſocero ſuo rege romanoruz rex fa-
ctus regnauit annis.35. Hic regnum auitū qd a Ser-
uio tenebatur rapere maluit q̄ȝ expectare:qui ſuſcep-
to regno mox p̄mores ciuitatis quos rebus ſoceri ſer-
uij fauiſſe putabat vna cum Tarquinio ſororis ſue fi
lio interfici iuſſit.et pleraqꝫ per tyrannidem geſſit:tamdiu ſuperbiam regis po-
pulus romanus perpeſſus eſt donec aberat libido:hanc ex liberis eius importu-
nitatem tolerare non potuit. Quorum cum alter ornatiſſime femine lucrecie ſtu-
prum intuliſſet:matrona dedecus ferro expiauit. Imperium tamē regibus abro-
gatum.tandem eīn regno expulſus a porſenna interfectus eſt.

Linea regū Romanorum

Seruius Tullius

Tarquinus

BAlthaſar euilmerodach regis fili⁹ caldeoꝝ rex poſt patrē regnare cepit. Et
regnauit annis.17. Cui⁹ regni anno p̄mo Daniel ꝑpheta quartā viſionē
vidit. Is demū capt⁹ eſt:⁊ ciuitas a Cyro perſarū rege aduerſus fortiſſime dimi-
cante tradita eſt ⁊ fundit⁹ euerſa:⁊ adeo vt nullū tante vrbis remāſerit veſtigiuȝ
Sed eam que modo ſtat Cambyſes cyri filius alio in loco condidit.

BAbilon illa magna capit ⁊ auffert ei⁹ ptās. Hec p̄ma ⁊ maxia ciuitas tot⁹
orbis dr:⁊ q̄ eā hūano ope extrui vel hūanis virib⁹ deſtrui potuiſſe pene ī-
credibile videbat. Que deſtructio facta ē p Dariuz ⁊ Cyrū p̄mos reges mōrchie
perſarum.

Babilon

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea pontificum

Elizaphat

Jotade vel Judas

Johãnes filius Jude

Circa hec tp̃a vt dicit Oroſi⁹ Nox ad magnã partem diei tendi viſa eſt: et ſaxea grando ſcilicet veri lapides deſcenderunt de nubibus.

Hic incipiunt ebdomode Danielis ſcd̃m Bedã de qb⁹ inter doctores eſt grãdis altercatõ.

Templo domini in modũ caſtri ſexto regno Darij anno perfecto Joachim pontifex cum ſacerdotibus cum tubis ⁊ ornatu ſolẽni laudauerũt deũ.

Templũ Salomonis perficitur anno . vij. darij regis perſarum.

Iste Elizaphat hebreorũ ſummus põtifex ſucceſſit Joachim patri in pontificatu. vt dicit Euſebius. ſedit annis. 32. Vir tanto honore dignus ꝙ ſua prudentia ab Artaxerſe perſarum rege abſolutionem a vectigalibus et tributis pro miniſtris templi obtinuit. poteſtatem quoqꝫ amouendi iudices.

Eliachim anno mundi. 4759.

Iudas quartus ſummus ſacerdos tp̃e Mardochei. Cui ex Suſis perſarum vrbe miſit epiſtolas de obſeruatione dierũ phurym. Conſtat eñ hũc multe doctrine ⁊ ſanctitatis fuiſſe virũ: multis tamẽ ſeditionibus agitatum.

Iohãnes iude pontificis filius quītus hebreorum pontifex. habuit fratrem qui dicebat̃ ieſus qui aſpirabat ad pontificatũ confiſus de familiaritate vagoſi prefecti trans flumẽ. Cũ autẽ ſup hoc altricaretur cũ ieſu in templo adeo incitauit fratrẽ vt eum occideret. Ideo vagoſius omnia ornamẽta templi ſuſtulit. Azor Anno mũdi. 4809.

De iſto Sadoch (Anno mũdi. 4859.) etiã nihil habet̃ niſi ꝙ ponit̃ Matthei primo cũ ceteris in generatione chriſti.

Iste Hieremias vltimo ꝓphetauit ĩ egipto. Cũ qꝫ peccata popoli increpaſſet lapidat⁹ eſt ab eis apud taphnas. Et eo loco lapidibus fuit obrut⁹ ſepultus vbi olim pharao rex habitauerat.

Hieremias

Ezechiel propheta hic poſt multa glorioſa geſta cuꝫ quoſdam redargueret exacerbati ip̃m equis diſtraxerunt per crepidines ſaxorum atqꝫ excerebrauerũt. Et in ſepulchro Sem filij Noe ⁊ arphaxat ei⁹ filio ſepult⁹.

Ezechiel

Zacharias et Aggeus anno ſcd̃o Darij increpauerunt populum propter negligentiam eorum et edificandum domũ domini. et ſollicitabant Sorobabel vt loquaretur ſuper hoc regi. et annuit rex: et acceſſuꝫ eſt cor populi vt edificarent templũ. Tandeꝫ poſt multa bona opera cõpleto templo. Et ip̃e obijt Et iuxta aggeum prophetam ſepultus fuit.

Zacharias

Lucrecia

Lucrecia matrona romana omnium romanarũ mulierum pudiciſſima formaqꝫ ⁊ elegantia clariſſima coniunx collatini a ſexto Tarquinio tarquinij ſuperbi filio per vim ſtuprata ſemetipſam interfecit. Tarquinio igit̃ expulſo romani reges defecere. Cum ibidem regnatum fuiſſet ſub regibus ſeptem annis. 240.

Linea Chriſti

Templum Salomonis

Eliachim

Azor

Sadoch

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

De edificatione templi

Glorioſa ac magnifica illuſtres viri de templo eiuſq; fundamento ac edificatione ſcriptitant: pcipue diuin⁹ ꝓpheta Ezechiel in viceſimo quinto anno trãſmigrationis. Qui eſt ann⁹ triceſimuſtercius regni Nabuchodonoſor in exordio anni decima die. Cũ man⁹ dñi facto eſt ſuꝑ eum: adductus eſt a ſpiritu in terrã iſrl' ſuꝑ montẽ excelſum. Ubi oſtẽdit ei edificationẽ ciuitatis ⁊ templi. Et cũ hec viſio obſcuriſſima ſit nec aperta legentib⁹ de ciuitate mirabili in monte cũ templo edificata ſibi in ſpiritu oſtẽſa. Quãobrem ꝑ pauca de forma templi ꝑ figuras ſubiungere placuit. Quãq; certi doctores ſolum de ſpirituali edificio ſcilicet xp̃o ac eccleſia intelligant: Uictor tamẽ de materiali edificatione manifeſtauit: quod veteres hebrei ezechieli in viſione imaginaria oſtenſum fuiſſe aiũt. Et in iam preſcripta reedificatiõe poſt reditum de babilonia ꝑ Zorobabel et Neemiaz fuiſſe impletum. Licz ceteri aduerſa ponãt: moderniores tamẽ hebrei ꝑ Meſſiam regnaturum cum magna potentia id futurũ exſpectant. Figuras igitur templi per picturam talis edificij cum pauca ſcriptura videamus.

Prima figura edificij templi oſtẽſa ezechieli ſuꝑ mõtem

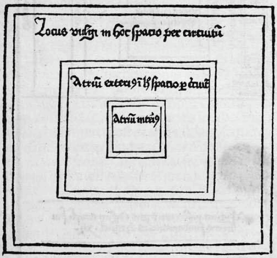

Secũda figura ad facilius capiendũ

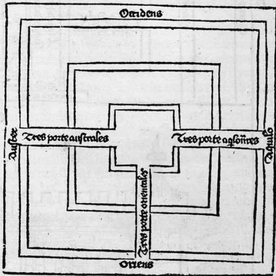

Sequentes due figure ornatũ porte repreſentãt

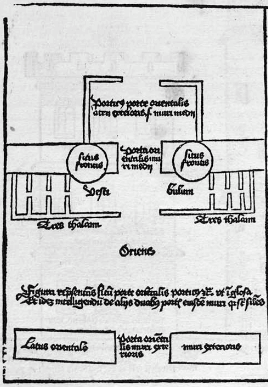

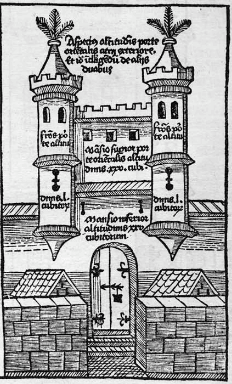

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

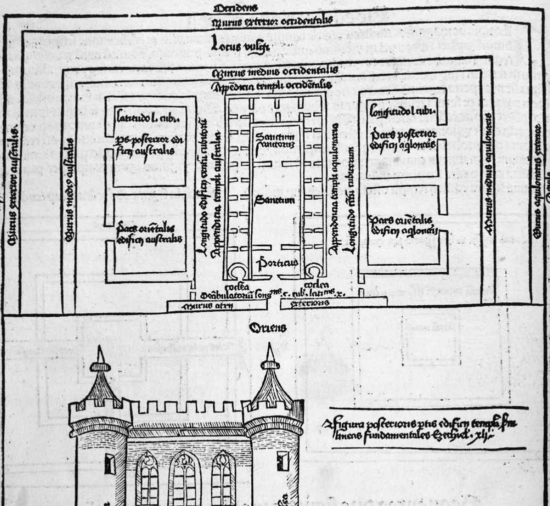

Aſpectus altitudinis templi porte orientalis et appenditoꝝ circa ipſum Ezechielis. xlj.

Aſpect⁹ edificij aqlonaris ſm altitudinem et longitudinem ſuã Ezech. xlj. Et ſimile edificiũ debet imaginari ſituatũ eſſe in pte auſtrali templi.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Ezechiel diuinus ꝓpheta. Cum transmigratio babilonis a Joachim rege iude vt premiſſuꝫ eſt incepit ⁊ ipſe cū mardocheo trāſmigrauit. Poſtea ſedechias annis. xi. regnauit: in quo anno deſtructa ē ciuitas et templū. Jnde decimoquarto anno poſt deuaſtatione Ezechiel hāc viſionē ꝓpheticā vidit Templū aūt vt in figuris cerni poteſt: mltas māſiones habebat: ſicuti ciuitas: muri eiꝰ erāt ꝓpugnacl'a ad modū ciuitatis. Mons in quo erat templū aliquantulū demiſſus erat: Jn parte auſtrali magis ꝙ̄ aquilonari. Angelꝰ aūt ſtans in porta muri exterioris locutꝰ eſt ac mēſurabat certis mēſuris que maiores erāt quam in ceteris rebꝰ ꝯmunibꝰ. Totū igit̄ templi edificiū in ſpacio quadrato ſitū erat. Cuiꝰ vnū latꝰ directe ad orientem poſitū: oppſitū ad occidentē: Alia duo ad aquilonē et meridiē. Jn quo ſpacio triplex murꝰ: Exterior. mediꝰ. interior: Spaciū ꝯtentū inter mediū et interiorē dicebat̄ atriū exteriꝰ. Reliquū ſpaciū inter murum mediū et exteriorē: locꝰ vulgi appellabat̄. Gentiles eni ad orandū ob deuotionē templū acceſſert. Totum vero quadratū ꝑtim in ſummitate mōtis in plano erat: ꝑtim in mōtis pendulo. que gibboſitas ſpacij cū in plano figurari nō potuit imaginatiōe ſuppleri debet. Ad hoꝝ intelligētiā poſita eſt prima figura.

In orientali deinde parte muri exterioris in medio eius quedam erat apertura. x. cubitoꝝ latitudinis in qua erat porta. Simili modo in ſecūdo muro et tercio directe ſe reſpiciētes. Jn latere deniqꝫ muroꝝ aq̄lonari et auſtrali due porte conſimiles erant: vt ſecunda figura oſtendit.

Habebat aūt hec porta oriētalis gradus ob decliuitatē mōtis: vt a loco vulgi aſcēſus p. vij. gradus ad portā foret. Ueſtibulū ꝗꝫ habuit ſpaciū ante apturā medij muri quīqꝫ cubitoꝝ in latū ab oriente in occidentē. Et. xv. in longū ab aquilone in auſtrū. Extabat ⁊ porticꝰ edificiū ſitū ſup aperturā muri medij: ⁊ ex ꝑte interiori ipſius muri trāſiens vltra mediū p. viij. cubitos inter atriū exteriꝰ. Et a terra vſqꝫ ad ſummitatē huiꝰ porticꝰ cubiti quīquaginta ſunt. Et iuxta poſtes hoſtij ſunt due turres: quaꝝ altitudo lx. cubitoꝝ ſicuti in portis caſtroꝝ: Frontes dicte ad decorē porte. Ac in ſummitatibꝰ turriū pomelli: et rami palmaꝝ celati: etiā iuxta turres ſex thalami ꝓ portarijs appenditia dicta. Ad horum intelligentiā poſite ſunt due figure (poſt primā ⁊ ſcdam) ſequētes: Quaꝝ prima ſitū porte porticꝰ ⁊ veſtibuli frontiū ⁊ thalamorū ſcdm lineas fundamētales repreſentat. Altera figura altitudinē porte porticꝰ ⁊ frontiū a ꝑte orientali oſtentat. Porticꝰ aūt edificiū ſup portā in atrio duas habet māſiones ſuperiorē ⁊ inferiorē et feneſtras obliquas. Ultra aūt portā ſcdi muri inter mediū ⁊ terciū pauimentū ſtratū ſub diuo ſcilicet platea pauimētata erat. Trigita quoqꝫ gazophilatia in circuitu pauimēti. ad latꝰ auſtrale decē: que occupāt. c. cubitos. et quatuor ex vna pte atrij exterioris et quattuor ex alia parte eiuſdē porte que cum ipa occupant. c. cubitos. Duo vero reſidua gazophilatia ponūt̄ iuxta thalamos porte orientalis atrij interioris vnū in pte vna: reliquum in altera. que cū ipſis ⁊ cuiꝰ thalamis occupāt. c. cubitos p modū inferius figuratum. Et ad maioreꝫ diſtinctionē a thalamis gazophilatia rubei coloris ſunt. Porte aūt aquilonaris ⁊ auſtralis ſimiles ſūt porte orientali: Similis ferme deſcriptio portaꝝ ⁊ veſtibuloꝝ medij ⁊ interioris muri extat. Oſtiū vero in frontibꝰ portaꝝ diuerſaꝝ erat: et ibi holocauſtū lauabāt. ſ. carnes cremādas in altari holocauſtoꝝ ac mēſe que immolationi deſeruiebāt ꝓ peccato ⁊ delicto. Due item pietes exiſtētes ex vtraqꝫ pte oſtij et ante illas in porticu erāt due colūne: altera hinc: alia inde vt in templo Salomonis fuit. Longitudo vero parietū templi. c. cubitorū extat. Altitudo. c xx. et latitudo intra muros. xx. cubitos cōtinet. Duo pietes. xij. cubitoruꝫ ꝓminētia pilarioꝝ vltra parietes hinc ⁊ inde. x. cubitoꝝ: latitudo appēditioꝝ. viij. cubitoꝝ. paries claudēs appenditia hinc ⁊ inde. x. cubitoꝝ et latitudo loci oratiōis ſimiliter. x. cubitoꝝ. Qui numeri ſimul iūcti faciunt. lxx. iuxta ezechielē. Intrinſecꝰ deinde ſanctū ſctōꝝ ponebat̄ qđ interiꝰ templū (vt in tabernaculo moiſi interiꝰ tabernaculū) dicebat̄: Paries vero nō multū altus nec ſuſtinēs aliud pondꝰ diuidebat ſanctum et ſctm ſctōꝝ. Cuiꝰ longitudo erat. xx. cubitorū. Adiuncta fuerūt latera ſiue appenditia laterib' templi exterius adherētia in latere occidētali. vi. in latere aquilonari qđ eſt multo longiꝰ. xxx. Et ſimiliter in auſtrali qđ eſt equalis lōgitudinis: in oriētali nō ſunt ponēda cū ibi templi ingreſſus pateat. Pilarij tandeꝫ annexi fuerūt ꝓminētes extra pietes: vt fit in arduis edificijs ad ipa fortificāda: Jn occidētali pte tres pilarij: duo in extremitate vnius in medio. et ꝓminebāt. v. cubitis: et hec ꝓminentia pilarioꝝ in tribus locis pforatur vno ſup aliū atqꝫ in his foraminibꝰ trabes figunt̄ ad portandū tria tabulata: ita diſpoſita vt pmuꝫ diſtat a terra p ſex cubitos: et ita reliqua ab illo. Sicqꝫ aſcendūt iuxta murū templi. xviij. cubitos. Inferior aūt māſio templi vſqꝫ ad pmū tabulatū ſeu cenaculū ponēda eſt. xxx. cubitoꝝ vt in templo ſalomonis. vt pietes templi ad recipiendū lumē p feneſtras ſine obſtaculo p. x. cubitos maneat. Circa duo vero latera templi ſcꝫ aquilonare ⁊ auſtrale duo edificia ponunt̄ a muris templi p. xx. cubitos diſtantia: et qđlibet. c. cubitoꝝ lōgitudinis et. l. latitudis. Ad ea intelligēda poſite ſunt tres figure folij pcedēt. Prima repſentat ſcdm lineas fundamētales totiꝰ edifitij poſteriorē ꝑtem. Scda altitudinē templi oſtendit ⁊ appēditioꝝ circa ipm. Tercia altitudinē edificij aquilonaris: et ſimiliter auſtralis que ſimilia ſunt. Altare aūt holocauſtorū ex ꝑtibus compoſitū fuit. Prima ps iuxta terrā dicebat̄ ſinus ſiue fundamētū: et eleuat̄ ſup terrā cubitū vnū Scda crepido minor et reſtringit̄ edificiū p cubitū vnuꝫ et aſcendit p duos cubitos. Tercia crepido maior iterū reſtringit̄ ⁊ eleuat̄ ſurſuꝫ p quattuor. Quarta arieb vocat̄ ſimili mō p. iiij. aſcēdit: vt altitudo altaris a terra ſit. xi. cubitoꝝ. Aque egrediebant̄ de templo p modū fonticuli ſcaturiētis de limine ſcti ſctōꝝ et iñ p templū trāſibāt declinādo parūp ad latꝰ dextrū. et inde ad porticū tēpli ⁊ poſtea ad atriū interiꝰ ab occidēte in orientē. Aliqui has aquas ante egreſſuꝫ de atrio interiori diuiſerūt in quattuor riuulos: vt pꝰ egreſſū de porta oriētali exterioris muri in vnū cōuenirāt ceteri id refutant. Et ſic cōpleta ſunt ad edificationeꝫ et diſpoſitōnē templi ptinentia. Figura laudabilis nūc ſequitur ſimul totū edifitium repſentans qđ p ptes ſuperius eſt figuratum et ſcdm lineas fundamētales cuncta oſtentat.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

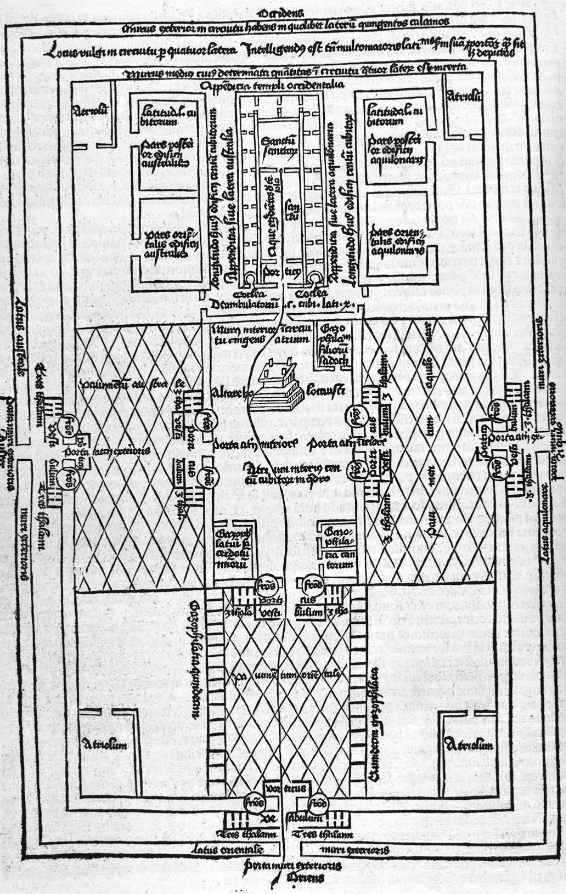

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

VEronam pulchram et preclaram venetie vrbem alpibus finitimam. Quā athesis fluuius diuidit Auctor eſt ex trogo pompeyo iuſtinꝰ: Gallos qui vrbem romā ceperūt ꝛ pariter Mediolanū: brixiam et bergomū edificaſſe. Licet alij ſicardi Cremonenſis epi ſententie inherentes: poſt Troy exci dium conſtructā aſſerunt. Nec tamen minꝰ cingit ꝙ diuidit veronā Athesis vt cuſtodie ſimul ornametoqꝫ ꝛ ſubuehēdis reuehendiſqꝫ mercibꝰ et frugibꝰ magno ſit vſui veronēſibus: quandoquidē ſupra infraqꝫ ꝛ circum ager eſt precipue bonitatis multa gignēs in vrbē conuehenda: olei vim maximam: frumēta incolis in mercaturā ſupabundantiā: vinorū varietatē atqꝫ pſtantiam: pomoꝝ omnis generis copiam. Et lanam ceteras ytalie ſubtilitate ſupantem de qua ſubtiliſſimi efficiunt panni. Lane pſtantiam greges ꝛ armenta a paſtionis ꝓprietate accipiunt. Quā prata campiqꝫ ꝓſpectu quoqꝫ ameniſſimi naturaliter pſtant. Quū tamen mons altiſſimꝰ orbi ſupeminēs Balbus nomīe: et eandē herbis ſuis ingenitam et multo maiorē virtutem preſtet. ꝙ herbilogi vndiqꝫ confluentes multa herbarū radicūqꝫ genera animantiū ſaluti opitulantia inde legant: diuerſe etiam ꝑ agrū veronenſem ſcaturiūt aque non minus ornamento a natura ꝙ vſui attribute. Hec ciuitas ita romanis principibꝰ grata extitit: vt in ea amphiteatrū romano more nō nullaqꝫ alia cōſtructa ſint edificia. Ibiqꝫ deinde a Gottis longobardiſqꝫ regibꝰ: nec nō et ab alijs principibꝰ domus excelſe ꝛ alta palatia. pulcherrima templa. inexpugnabiles arces et caſtella fuerūt conſtructa. Vinoꝝ preſtantia vno extollitur argumēto. Theodatus oſtrogothoꝝ rex tercꝰ: quū ſciret in veronēſi agro eſſe vinū ſicut Caſſiodorus appellat accinati odoris saporiſqꝫ ſuauiſſimi. illud romā nauibꝰ Atheſi in ſupeꝝ mare delapſis comportari curauit. Vrbis huiꝰ geſta ſub vario fuerūt euentu. Attila eñ Gottoꝝ rex eam euertit ꝛ incēdit. Alboinus pmus longobardorum rex ibidem Roſimunde vxoris inſidijs occiſus fuit. Ibi Rudolphus imperator berengariū imꝑatorem ſupauit ꝛ occidit. Nobiliſſima ſcaligeorū familia ꝛ ipſa veronenſis tyrannidem occupauit. et ꝑ. 70. annos cū maximo ſplendore verone dominata eſt. Tandez ea vrbs in venetorum manus deuenit: ſed tam ſolidiora verone ſicut ꝛ ceteris vrbibꝰ ornamēta viros om̄is etatis pſtantes attingamus. Zenoqꝫ ſicut religionē xpianam ꝛ ſuam ipſius deꝫ ſanctitatē primꝰ erit qui verone preſul mlta ſcripſit extantia ſacras vtriuſqꝫ teſtamēti litteras declarantia. Emiliū marcū veronenſem poetā. Euſebiꝰ in aſia obijſſe aſſerit: paulo poſt. Catullus poeta. ſubinde vterqꝫ Plinius. genuit ꝛ Guarinum oratorem ornatiſſimum et alios.

Verona

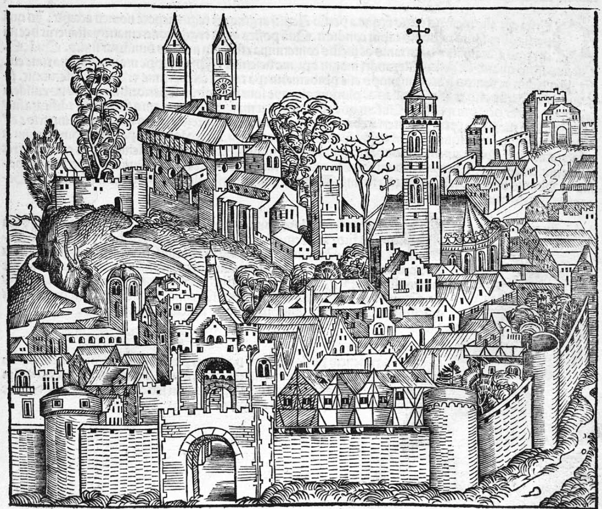

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

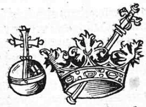

Regni Perſarum principium

Cyrus primus rex Perſarum potentiſſimus hoc anno: qui eſt trigeſimus captiuitatis iudaice annꝰ
Et quinquageſima quinta olympias: perſis regnum et imperium inſtituens. regnauit annis. 30.
Hic Aſtyagis medorum regis ex Mandana filia nepos fuit. Qui vt herodotus et iuſtinus tra-
dunt Aſtyagem deuicit. Et regnum eius in perſas tranſtulit. domitiſqꝫ multis ciuitatibus rebellantibus
aduerſus Balthaſar caldeorum et babiloniorum regem bellum intulit atqꝫ eum deuicit: quo deuicto eius
regiam babiloniam ſuperbiſſimam vrbem ſtatim ſubuertit. Poſtmodū aduerſus creſum lydorum regem:
qui babilonijs auxilium tulerat profectꝰ eſt. Quem ſine vllo negocio fudit et cepit: ablatiſqꝫ ei omnibꝰ ſui
regni rebus vitam miſeram ducere coegit. Cunqꝫ Cyrus aſyam totum pene orientē in ſuam redegiſſet po-
teſtatem: Scythias etiam bello adortus eſt: quibus cum Tamiris regina preerat: ac primo quidem prelio
cum Cyrus regine filium omnēqꝫ eius obtruncaſſet exercitum: haud multo poſt et ipē ab regina compoſit|
in montibꝰ inſidijs cum omni exercitu deletus eſt. Nam Tamiris cum audiſſet ſuorum cedem et filij vnici
mortem: non femineo more ſe dedit in lacrimas: ſed cum reſiduo exercitu in montibus ſimulata diffidētia
propter acceptum vulnus cum inſidijs refugit. Ac Cyrum ad montium cacumina anguſtias pduxit: ibidē/
qꝫ eum cum ducentis milibus obtruncari fecit: Ita vt ne vnꝰ quidez tante cladi ſupfuerit. Quibus geſtis
Tamiris ſtatim inter cadauera corpꝰ Cyri exquiri mādauit. Cui comperto aufferri caput et in vtrē ſangui/
ne ſuorum plenum immitti pcepit: vt quaſi ſuperbo regi dignū exhibuiſſet tumuluz dixit. Sume cyre ſan/
guinem quem ſemp ſitiſti: eius tamen truncum in paſargadas vrbem delatum in hortis ſepelierūt. In cuꝰ
tumulo tale epigramma fertur fuiſſe inſcriptū. O homo ego Cyrus ſum aſie rex. qui perſis impiū ꝯſtitui.

Perſia aūt aſie maioris regio ē: que a perſio Acriſij argiuorū regis nepote nomen accepit. In quā
perſipolim ipius regionis caput condidit. Quā poſtea greci regijs concrematis vaſtauerūt hec ita
qꝫ regio Caramānis bactrianis ac medis contermina eſt: Et in multos diuiditur ſinus. Quā. Q.
Curcius libro quarto de geſtis Alexandri magni optime deſcribit. Ipſa quippe montuoſa pmaxime eſt.
Et pter eſtum ac ventos fructuum inops eſſe phibetur: in ipa tamen celeberrime vrbes eſſe referuntur. p̄
ſertim ipſa Perſipolis et Paſargadas ac plurime alie que ſunt in Gabijs ſuperioribus partibus eiuſdem
regionis. Inter perſiam autem et Suſam que ab Arphaxat medorū rege magnis ſtructuris edificata fue/
rat. Quedam montana prerupta interiacebant: quā poſtea Cambiſes regis filius ſuo adiecit imperio: etꝰ
autem imperium et ſi aliquando pmaximū fuerit: poſtea tamen a Macedonibus parthiſqꝫ diminutum et
dilaceratum fuit. Perſe autem a Nembroth gygante primum edocti pro deo Solem et ignez coluerunt: et
Lune mineruecꝫ ſacrificauerunt. ſed nunc relictis ydolis illi Mahumeteam legē ſequunt. Perſica aūt po-
ma vt Plinius libro. xv. ab hac auecta ferunt. Illuſtrat adhuc perſipolis regio ſeu ciuitas beatiſſimi Ge-
orgij martyris triumpho.

Anaximander

Anaximander philoſophus et medicus celeberrimus primo mileſij ⁊ Ta-
letis auditor ac in eius ſcola ſucceſſor his temporibus (vt Euſebio pla-
cet) floruit. Qui cum primus celeſtia docuiſſet: etiaz primus horoſtopia
fabricauit ac maris et terre circuitum primus deſcripſit. netnon et materialez ſpe-
ram conſtruxit. Et pterea Plinius libro ſcdo eum peritiſſimum aſtrologuz di/
xit. Obijt deniqꝫ ſexageſimoquarto vite ſue anno. Fuit ⁊ alius Anaximāder mi-
leſius hiſtoricus non ignobilis de quo laercius ſcribit.

Anaximenes

Anaximenem philoſophum pariter et phiſicum Anaximander hic habu-
it diſcipulum: et quidem clariſſimum. Qui principium aerem dixit et in
infinitum moueri ſydera non ſupra terram ſed circa ipam. Obijt vero (vt
Laercius ait) ea die qua et Sardis capta fuit.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Edras

Eſdras vir ſanctus atq doctiſſimus velut alter Moyſes in pplo venerādꝰ habitꝰ eſt. Hic primū de babilone cū ceteris venit: ſed iterū paterna ſolicitudine motꝰ rediit vt plres lucrifaceret: et ſecum adduceret. tpe aūt iſto legem ceteroſq libros ſanctos repauit. quos combuſſerant caldei: felix teſtamentū orbi relinquens. nouos et faciliores apices inuenit: que in ſpiritu ſctō feliciter peracta. venit iterum hieruſalē cū multitudie magna regalibꝰ p̄uilegiis: vt doceret ppl'm. Obiit in ſenectute veneranda ſepultus ibidem.

Iſte Darius fuit cōſobrinꝰ Aſtyagis q̄ dedit ei regnum. Ambo aūt victi ſunt a Cyro qui fuit rex p̄mus perſarū: et trāſtulit monarchiam ad perſas. Babilonē vicit. Balthaſar interfecit. Danielem magnificauit. Iſrael remiſit in iudeaz vt templū reedificaret. victus tamen benigne Cyrꝰ p̄uidit. Aſtyagi regnuz hircaniorum et dario medorum conceſſit.

Monarchia Regum perſarum

Darius

Cyrus

Cambiſes

Smerdis

Neemias

Neemias fuit pincerna Artarxerſis regis perſarum miſſus ab eo vt inſtauraret murū hieruſalē edificauit eā in anguſtia tp̄is. Hic fuit vir benigniſſimus ac deuotōne p̄cipuꝰ: qui cum opus dn̄i expleſſet miraculoſe ignē ſctm̄ reperierunt et murū dedicauerunt Rediēs ad regē iterū reuerſus eſt hieruſalē et mortuꝰ eſt. ibiq ſepultꝰ iuxta murū quē edificauit.

Cambiſes filꝰ Cyri ſcd̄us perſarū rex ſexageſimo captiuitatis anno regnum accipiens regnauit annis. 8. qui ab Eſdra artarxerſes: vel aſſuerꝰ nominatur in libro iudith: Nabuchodonoſor a patre vocatur. Hic interdixit ne hierl'm et templū reedificaret Is eni imperiuz ſuſcipiēs militari gloria atq iuſticia cū quadā crudelitate mixta in ſuos deſeuiens patrem ſuperauit. Ethiopes ſubegit: et multas p̄uincias ſuo adiecit imperio: pleraq tn̄ bella p holofernē geſſit poſtea in egiptum accedēs cuiꝰ cūctos vaſtauit fines. et ibidem Babilonē condidit aliā. De Cambiſe valeriꝰ in ſexto refert: q iudicis male iudicantis pellem detrahi feciſſet ſelle iudiciarie vbi filiū ſuum iudicem cōſtituerat apponi precepit.

Mardocheus

Iſte Mardocheus vir ſanctꝰ clarus habet̄ in toto regno perſarum: tempore ſue exaltationis fuit 295. annorum ſcd̄m computationem latinorum.

Smerdis tercius perſarum rex octauo et ſexageſimo iudaice captiuitatis anno: Cambiſe in ſyria mortuo ſine liberis: regnum regnauit menſibus ſeptem: patizetes quē Cambiſes rebus ſuis p̄fecerat fratrem ſuum nomine et facie ſimilimum regem declarauit. et priorem occiderat. p̄pter quā fraudez darꝰ hiſtaſpis filius confeſtim coniuratione facta: alterum Smerdim et eius fratrem Patizetez trucidauit. Et ipe pꝰ triduum perſarum rex conſtitutus eſt.

Judith holofernes

Holofernes princeps militie Nabuch. Cambiſis multas terras domino ſuo ſubiugauit. et tandem venit ad bethuliam: et ibi a Judith muliere interficitur in cubiculo papilionis ſui et omnis eius exercitus fugaturꝰ. Fuit autem Judith vidua mulier p̄ſtātiſſimi animi et incredibilis aſpectus et poſtq holofernem principem obtruncaſſet. tanto in precio habita eſt apud iudeos vt cūctis diebus vite ſue omnibus iudeis preferret: et triūphali laude ppetuiſq preconiis celebraretur. Et cum centum et quinq annos compleſſet moriens apud virum in betulio cum ingenti luctu et pompa ſepelitur.

Babilonia noua cōdit̄ a Cābiſe i egipto.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Cōſulum Romaonrum

Brutus Tarq̄nus collatiuus

Valeriꝰ publicola Poſtumꝰ

Largus dictator

Decem tribuni

Marcus Gneus manlius

Ualerius

ANno.cc xxiiij. ab vrbe condita exactis regibus romani loco eorū conſules inſtituerunt qui annua exercerent imperia. ne tractu tēporis erigerentur in ſuperbiam. Quorum precipui hic annotant̄ ex quibus primi duo habuerunt bellum cum porſenia rege etruſtorū. Brutus vero duos filios habuit qui reuocare volebant regem quos virgis ceſos ſecuri percuſſit. Collatino ſublata eſt dignitas. quia ne nomē Tarquini in vrbe eſſet.

Sibylla cumana

SIbylla Cumana que fuit tempe Tarquini priſci veſtita aurea veſte. librum apertū ⁊ altum in manu geſtans et librum in ſiniſtra habens ſuper genu capite diſcoopto dicit ſic. Magnus ab integro ſeculoꝝ naſcit̄ ordo iam reddit et virgo redeūt ſaturnia regna. Jam noua ꝓgenies celo dimittit̄ alto. Tu modo naſcēti puero quo ferrea primū. Deſinet ac toto ſurget gēs aurea mūdo. Caſta faue lucina tuꝰ iā regn̄t appollo.

ISti duo vicerunt ſabinos et de eis triūphatum eſt. et Ualerius fataliter mortuꝰ paup.

ANno vrbis condite. xxv. romani bello ſabinorum cōſternati creant dictatorē. cuius auctoritas et potentia conſules preiret. et eſt nomen officij dignioris.

Manliꝰ torquatus

ISte. T. Manliꝰ Lelij manlij filius. bellū cum gallis inchoauit. ꝑcuſſoq̄ gallo qui eū ad ſingulare certamē prouocauit. torquem auream de collo eius tulit ſuoq̄ impoſuit. Vn̄ dictus eſt torquatus ⁊ torquati cognomē ſuis poſteris obtinuit.

GAlli Senones gens natura ferox moribꝰ incondita. ob hoc ipa corporū mole ac armis ingentibus adeo omni genere terribilis fuit: vt plane nata ad hominū interitū vrbium ſtragem videretur. deinde totam vrbē igne ferro manibus exequāt ſex mēſibus barbari: et Manliꝰ nocte ſubeuntes clangore anſeris excitatꝰ a ſumma rupe deiecit.

Popilia v̄go veſtalis

POpilia virgo veſtalis ob crimen ſtupri viua defoſſa eſt.

TEmpore illorum duorum fuit bellum vegentinum in quo tot ceciderunt de victoribus romanis quot de victis.

Dictature dignitatis inſtitutō

NOno poſt exactos reges anno (vt Euſebius habet) Rome noua dignitas ſcilicet dictatura creata eſt. et equitum magiſter. qui dictatori in omibꝰ obſequeret̄ et largū al's lerciū dictatorē primū ⁊ Sp. caſſiū magiſtrū equitū ſcribit. Inſtitutꝰ eſt itaq̄ dictator vt auctoritate et potētia cōtra hoſtes cōſules precederet. Eo maxime q: porſenia cluſij rex (ea ciuitas thuſta erat) armis Tarquiniū ſupbum reducere conatꝰ eſſet. qd̄ ne fieret dictator obſtitit. Uerū pace cōfecta in amiciciam ppl'i Romani porſenia ſūmis receptꝰ honoribꝰ. Quinciꝰ cincinatꝰ preſtantiſſimꝰ poſtea dictator cū agriculture operā daret: a ſenatu rogatꝰ: puluere ac ſudore abſterſo: dictature dignitatē inuitꝰ ſuſcepit. Js nedū romanos obſeſſos ſed hoſtiū quoq̄ exercitū ſuperatū cū innumerabili preda romam perduxit. Sic expeditiōe finita redijt ad boues: victoriāq̄ q̄ſi ſecurā tenens.

SUb iſto valerio conſule ciues exules ſeruiq̄ fugitiui inuaſerunt capitoliū ⁊ incenderūt. Et tam atrox fuit bellū: ꝙ ipſe conſul fuit occiſus: Publicola quoq̄ romanꝰ patriciꝰ cui pub li'ꝰ valeriꝰ ꝓpriū nomē ante fuerat. Et ipe ꝑ hoc tēpꝰ expulſis Tarq̄nijs vna cū bruto in locū collatini conſul eſt ſuffectꝰ de quo ſup. Js cōmiſſa pugna in quo brutꝰ occubuit ipe de Tarq̄nij exercitu quindecim milia ⁊ trecētos viros interfecit qua victoria primꝰ ex cōſulibꝰ in curru inuectꝰ triūphauit: que res pulcherrimū ſpectaculū plebi ſine vlla inuidia ꝑbuit. fuit aūt magne iuſticie ⁊ eq̄tatis vir.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Marcus Curci⁹

Aracus

ARacus Aſtrologus et poeta clariſſimus cum eudoxo vt ait Auguſtinus vniuerſum ſe numerum ſtellarum comprehēdiſſe et ſcripſiſſe iactauit. quos (inquit aug⁹) illa contēnit auctoritas que dicit ad abraham. Aſpice ſtellas ꝛ numera eas ſi potes. geneſ. xv. Quomodo em̄ dinumerari poſſunt cum non omnes poſſunt videri. Cū aſtrologie nō ignar⁹ eſſet. De aſtrologia librū ſcripſit elegantiſſimū dicēte Cicerone li. primo de oratore. Cōſtat inter doctos homines ignarum aſtrologie ornatiſſimis atqꝫ optimis verſibus. Aracum de celo ſtelliſqꝫ dixiſſe et conſcripſiſſe.

OS inferni in medio vrbis vaſto hyatu horribiliter apparuit ꝛ viui homis ſepulturā interpretantib⁹ aruſpicib⁹ expetebat. Rome em̄ (vt Liui⁹ ait) ſiue interemptu ſeu alia aliquā vi forū ferme ſpecu vaſto collapſum in immenſam ſe aperuit altitudinē. quā voraginē nullo videbat̄ poſſe oppleri materia. Tum Marcus curcius eques roman⁹ bello egregius eo audito. templa deorū que foro illi imminebāt intuens. Equo maxime ornato inſidēs zelo patrie armatus ſe in hyatū miſit. q̄ mortuo ſtatī hyat⁹ obturat⁹ eſt.

Eſopus

ESopus adelphus poeta fabulator clariſſimus. claruit tpe Cyri regis pſarum. Fuit autē grecus de ciuitate Attica: vir ingenioſus ꝛ prudens. qui cōfinxit fabulas elegantes quas romul⁹ poſtmodū de greco trāſtulit in latinū. ꝛ filio ſuo Tibertino direxit. In quibus docet quid obſeruare debēt homīes. Et vt vitam hominū oſtendat ꝛ mores: inducit aues. arbores. beſtiaſqꝫ loquentes ꝓ ꝓbanda vita cuiuſlibet fabula. quas qui diligēter inſpexerit inueniet ioca. loca appoſita que et riſu miſcent̄ ꝛ ingenium acuant. Hic pmo anno Cyri regis pſarum fertur fuiſſe peremptus. Nouiſſime eas fabulas omnes vna cū ipius Eſopi vita Rinuti⁹ quidā erudit⁹ vir: ad Antoniū tituli ſancti Criſogoni cardinalem latinas accuratiſſime fecit.

Decem virorum rome electio

DUodecimo Artaxerſis regni āno. ccc. ꝛ altero ab vrbe cōdita. C. menenio ꝛ. P. ſextillo capitolino cōſulibus. Romanis placuit qđ conſulare impium ceſſaret: et eius loco decem viri deligerent̄: ꝑ quos ſine ꝓuocatione omnis regeret̄ ciuitas. leta eius ingratus tpa (vt Liui⁹ ait) nimium luxuriare incipiēs. citius eius res lapſa eſt. Quia poſt annū exacti ſunt ob facinora Appij claudij.

Leges duodecim tabularū

ROmani cum hucuſqꝫ legem non haberent magnaqꝫ inter tribunos et conſules de legiſlatore orta eſt diſceptatio. terciodecimo regni Artaxerſis anno legatos athenas miſerunt. Qui non ſolū ab athenienſibus Solonis leges obtinerent. verūetiam ex alijs grecie ciuitatibus mores inſtitutaue romani perferrent. Ac ſic ab eiſdem legibus traditis ſcilicet decem tabularum. Romani poſtea duas addiderunt. vnde et poſtmodum illa decem tabularum famoſiſſima emanauit lex vt habet̄. ff. de ori. iu. l. ij. et diſ. vij. c. ij. Ordinataqꝫ erat in. xij. tabulis tota iuſticia.

Tribuni et ediles Rome creati

QUartam ſeditionem bonorum cupido excitauit. vt plebei quoqꝫ magiſtratus crearent̄. Fabius ambuſtus duarum pater: Alteram ſulpitio patricij ſanguinis dederat. alteram plebeio. Tribuni igitur plebis ſextodecimo regni Artaxerſis anno rome creati ſunt. Quod quidem tribunatus officium et ſi magiſtratus dignitatem non haberet. maximi tamen momenti in republica fuit.

Veturia romana

UEturia Coriolani patricij romani mater ꝑ hoc tempus iam ſenex laudabili opere annos ſuos in viriditatem traxit ꝑpetuam: quia filium ſuū qui infenſiſſime vrbem obſidebat: quem legatorum maieſtas ꝛ pontificum reuerentia nequiuerant ipa ab ira retraxerat duriſſima: ꝛ eius ꝓpoſitum vertit in bonū. Nam relinquens obſidionem ciuitatē liberam dimiſit. Ob cui⁹ mulieris beneficiū: ne ciuitas ingratitudine argueret̄ ex Senatuſconſulto ad ꝑpetuam rei memoriā eo in loco quo hec veturia filij iram molliuit templū ꝛ ara fortune conſtructa ſunt inſup cum null⁹ vſqꝫ in id tp̄s vel modic⁹ a viris mulierib⁹ ꝓſtaret̄ honor ſanccitū eſt vt mulieribus homīes ſemp aſſurgerent ꝛ in via eis cederēt qđ nuncuſqꝫ apō nobiles ſeruatur. Et qꝫ eis liceret vti auro ꝛ purpurea veſte aureiſqꝫ fibulis ꝛ armillis nec immerito cum ſuis precibus ſteterit romana libertas.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Monarchia Regum perſarũ

Dariꝰ hiſtapſis

Darius hiſtapſis filius quartus perſarum rex anno ſeptuageſimo captiuitatis: perſis regnare cepit. Is cum alijs ſex nobilibus Smerdim ꝛ patizetem magum eiꝰ fratrem trucidauit. Conuenerunt de regno perſarum. Cuius equꝰ ſequenti die in ortu ſolis hynnitũ ante regiam prius emitteret ille perſaruz rex habeř. Darius Oebaris ſtabularij ſui ſolercia effecit: vt ante om̃es hynnitũ equꝰ eiꝰ primo daret: quo facto: eueſtigio rex creatꝰ eſt. Regno ſuſcepto Atoſam cambyſis filiam duxit vxorem. Ex qua p̃ter xerſem etiã alios genuit filios. Dedit poteſtatem zorobabel vt iudeos in hieruſalem reducere poſſet et vaſa reddi iuſſit: ꝛ ꝓ edificatione templi viginti argenti talẽta ꝑ ſingulos annos iudeis darent. Ideo templum edificarũt. Verũ anteq̃ e vita diſcederet egiptus ab eo defecit.

Xerſes

Xerſes darij ex Atoſa filius quintus perſarũ rex: Centeſimoquarto iudaice captiuitatis anno: ꝑſis regnare cepit. Et regnauit annis. 20. Is voluntatis p̃ne colendi deum iſrael: heres apparuit. Iudeis liberaliter vtens. Eſdre ſacerdoti amiciſſimꝰ crudelitat ꝛ ſeuicie paterne ſucceſſor. Recepta egipto que a patre defecerat cũ vniuerſe aſie potireř: innumerabili exercitu grecie bellũ intulit. Athenas incendit: et infinitas ſtrages dedit. Tandẽ leonide Spartanoꝝ ducis ſolercia duobꝰ acceptis vulneribꝰ fugiẽs: qui priꝰ mare nauibꝰ ſtrauerat: in piſcatoria ſcapha vix trepidꝰ aufugit. Et nõ multa poſt ab Artabano eiꝰ prefecto ſpe regni potiundi interfectus eſt.

Artabanꝰ

Artabanus ſextus perſarum rex ꝑſis regnare incipiens: regnauit menſibus ſeptem. Qui ꝓ anno computantur: hic xerſe rege trucidato: cum eſſent ei duo filij nomĩe Darius ꝛ Artaxerſes: Iuniorẽ in maioris necem ſolicitauit: Affirmans illũ ꝓprium obtruncaſſe patrẽ. Vagabuſus aũt huius ſceleris conſciꝰ: Artaxerſe filio rem poſtea ꝑdidit omnẽ. Is cõuocans omnes armatos: numerũ militũ recenſurus: vbi Artabanꝰ inter eos aſtitiſſet: Artaxerſes ſe breuiorẽ ſimulat habere loricam q̃ deceret: iubens ſecuz cõmutare. Quo nudato eueſtigio cũ ſeptez filijs eũ tranſfodi iuſſit: atq̃ ita Artaxerſes egregiꝰ iuuenis cedẽ patris: necemq̃ fratris ꝛ ſeip̃m ab inſidijs vindicauit.

Artaxerſes

Artaxerſes ſeptimus ꝑſarum rex regnauit annis. 40. Hic omniũ hominum pulcherrimꝰ fuit: ſed tanta ei erat brachiorũ longitudo vt genua contingeret: et ꝓpterea longimanus dictꝰ eſt. Qui tributa perſis p̃mus inſtituit. eo ꝙ maximã impenſaz auri atq̃ argenti in edificijs conſtituiſſet: vbi tributa et que exigebat recondere poſſet ad bene rei adminiſtrate monimentuz Et cum pacis auctor ꝛ conſeruator habereř: Idcirco ab omnibꝰ amari promeruit. Eſdras quoq̃ ſacerdos et dei ꝓpheta clariſſimus elegantis memorie eius imperium inſigne reddidit. Neemias quoq̃ eius ꝛ Darij pincerna fuit.

Democritus philozophꝰ

Democritus abderides philozophus ꝑ hoc tp̃s floruit: is primo quoſdam magos caldeos audiẽs: adhuc puer theologiam ac Aſtrologiam optime didicit: deinde vt Geometriam ꝑciperet in perſidem ꝛ ad mare prexit: poſtq̃ etiam ad cognoſcendas res diuinas in Caldeam athenaſq̃ ſe trãſtulit: vbi a nullo cognitus ip̃e Socratẽ cognouit. Tandẽ doctiſſimus in patriam reuerſus: patrios agros ꝛ innumerabiles opes reipublice ſue cõceſſit. Satius dicens eum pauꝑtate ſtudiorum libertate letari: q̃ opum ſeruili cura vexari. Nam in hortulo ſuo iuxta vrbis muros ad contemplandas rerum naturas ſe contraxit: vbi ꝛ nature ſecreta ſubtiliꝰ rimari poſſet (ſicut Cicero in quinto tuſcuř. queſtionũ refert) Oculos ſibijpſi effodit vt vegetiores cogitationes haberet. Aut ne videret bene eſſe ciuibus malis: vixit annos. c. et. 9. Ex eius ſententijs hanc optimã habemus. Conuenientius eſt vt parcitatem in tuo ſerues q̃ luxum in alieno: parcitas em̃ neceſſitatis remedium eſt.

Heraclitus

Heraclitus philozophus aſianus cognomento Scotinus hoc temꝑe in precio fuit. Cuiꝰ libri adeo obſcuri fuere vt a philozophis vix intelligerẽtur. vnde et ꝓpter eorum obſcuritatem heraclitus dictus fuit tenebroſus. Qui cuz in vltimo vite a diſcipulis quereref: vt notabile quid in medium ꝓferret. Nihil reſpondit: ſed digitum voluẽs ſignificabat omnia inferiora in cõtinuo motu eſſe. Hic (vt Macrobius refert) dixit animam eſſe ſcintillam ſtellaris eſſentie.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Themiſtocles

Themiſtocles atheniēſis phus: ⁊ naualis belli clariſſimus ac ſapientiſſimus dux his tpibus: tam ſciētia quā rei militaris gloria inclit⁹ et clar⁹ habit⁹ eſt. Cui⁹ conſilio parta eſt victoria in maritimo prelio: ſupato xerſe ab atheniēſib⁹: Cū adhuc puerul⁹ eſſet: natura prudens: eximia ſemp cogitabat. Cū a diſciplinis pcipiendis animū laxare licebat: nō ludis aut inercie ſed cōponendis oratiōib⁹ ſeſe dedit. Glorieq̧ cupiditate incenſus cupiens ſibi vrbis principatum vendicare. Cum eum quidam conſuleret de filia: an eam daret pauperi ſed ornato: aut locupleti probato vxorem. Malo inquit virum pecunia: ꝙ̄ pecuniam viro indigentem.

Ariſtides

Ariſtidem phum athenienſem virum vtiq̧ diſertiſſimum per hec tpa floruiſſe Cicero in tercio de officijs tradit. Erat autem tum omnis virtutis tum iuſticie in his que ad cōem referunt vtilitatem: ex quibus iuſti nomē aſſecutus eſt: huic plato tantū tribuit vt p̄ ceteris clariſſimis qui athenis claruerunt eū ſolum laude dignum cenſuerit. ferunt hunc ita inopem mortuum fuiſſe: vt ſuo ſūptu efferri ad tumulum nequiuerit.

Anaxagoras

Anaxagoras phus etiam hac etate in Clazomeno aſie oppido inclitus fuit. Qui cum diues admodum eſſet ſtudēdi deſiderio ductus: patrimoniū omne ſuis conceſſit: ⁊ in longinquas partes receſſit. Poſt multa vero tempa reuerſus cum ſuas poſſeſſiones deſertas vidiſſet ait. Non eſſem ego ſalu⁹ niſi iſte periſſent. Cuidā dicēti. Nōne tibi patrie cura vlla eſt: reſpondit. mihi patrie cura eſt: et ſumma quidē atq̧ ita dicens: digitū celum verſus extendit. Interrogat⁹ ad qd factus fuiſſet. Ad contēplandum inquit ſolem ⁊ lunam ⁊ celū. Hic audita morte filij illi qui nūciauerat ait: nihil noui nūcias. Ego em̄ ex me natuȝ ſciebā eſſe mortalem. Cunq̧ annis. 72. vixiſſet ab atheniēſibus in carcere poſitus: e poto veneno interijt quia ſolem lapidem ignitum dicebat: quē illi pro deo colebant.

Empedocles

Empedocles phus Athenieſis his tempibus laudat: qui adeo canendi pericia edoctus erat. Qr cum hoſpotē eius iuuenis quidā furibund⁹ inuaderet eo ꝙ patrem ei⁹ accuſatione damnaſſet: ita dulciter canendi modum inflexiſſe dicitur: vt iuuenis iracundiā temperarit. Hui⁹ autē hec fuit ſentētia. Tria ſunt (inquit) in tota rerum varietate ſcȝ affluentie mobilis contempt⁹: future felicitatis appetitus: ⁊ mentis illuſtratio. Quoꝝ primo nihil honeſtius: ſcdo nihil efficacius Tercio nihil de amborum adeptione compendioſa efficacius. Deſcripſitq̧ deuȝ Deus eſt ſpera cuius centrum eſt vbiq̧ ⁊ circūferentia nuſq̧. Arbitratus deniq̧ animas immortales ſe incendijs dedit.

Sapho poetiſſa

Sapho leſbia ex Mitilena vrbe oriunda altera poetrix. hac etiā temp eſtate inclita fuit: honeſtis ⁊ claris parentibus orta: Adeo generoſe fuit mētis vt etate florens ⁊ forma: non contenta ſolum litteras iungere plurimas ſed ampliori feruore animi ingenijq̧ ſuaſa viuacitate conſcenſo ſtudio vigili p abrupta parnaſi vertice celſo ſe felici auſu muſis non rennuentibus immiſcuit: quid multa eo ſtudio deuenit vt vſq̧ in hodiernum clariſſimum ſuum carmem teſtimonio veterum lucens ſit. modulos lyricos expromere non dubitauit. Et ꝓpterea illi erecta fuit ſtatua enea ⁊ ſuo dicata nomini. Et ipſa inter poetas celebres numerata. Ei⁹ tamen opera maiorum negligentia amiſſa ſunt.

Zeuſis heracleotes maximus pictor ⁊ ipe etate hac (vt Euſebius habet) inclitus fuit. Qui plinio teſte lib. 35. naturalis hiſtorie: peniculū ad magnam gloriam perduxit. Opeſq̧ tantas acquiſiuit vt inſtitueret donare opera ſua: eo ꝙ nullo precio ſatis digno pmutari poſſe diceret. Pinxit autem vt idem Plinius ait. puerum vuas ferentē ad quas aduolarēt aues: proceſſit iratus operi: ⁊ dixit. vuas melius pinxi ꝙ̄ puer Nam et ſi hunc conſūmaſſeȝ aues ipſe timuiſſent. Idem etiam ſcdm Quintilianum vmbrarum inuentor perhibetur. Parraſius quoq̧ hac etate ſummus pictor cum predicto Zeuſide in certamen deſcēdit. Et cum zeuſis detuliſſet vuas tanto decore pictas vt aues aduolarent. ipe lintheum auibus pictum detuliſſe traditur. Ita veritatem repreſentantis vt zeuſis alitum iudicium efflagitaret. Sed tandē remoto lintheo et oſtenſa pictura atq̧ errore intellecto palmam ingenuo pudore conceſſerit parraſo: quoniam ipe aues fefelliſſet.

Zeuſis heracleotes et Parraſius pictores

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Toloſa prouincie Gallie tranſalpine vrbs. a quodam Toloſo troyano iacta ſunt eius fundamenta. Quam cum romani cepiſſent illuc colonias deduxere. Et amphrteatro capitolio aliiſqꝫ edificiis e quibus aliqua adhuc extant ornatam reddiderunt. Hec Narbonenſi ciuitati ab Enee ſociis condite finitima eſt: et in aquitania haud longe a Sonciatibus populis in qua paulus diſcipulus Sancti Pauli miraculis quieſcit in pace. Metropolis ciuitas eſt. eiqꝫ iohannes. xxij. pontifex Archiepiſcopatum primo cõceſſit. Atqꝫ ex eius caſtellis in ciuitate ſex erexit. Et eidẽ Archiepiſcopatui ſubiecit: vt haberet Toloſanus archiepiſcopus: quibus cum dignitate preeſſet Francorum regi ſubdita: qui in ea bonarũ litterarum gymnaſium etiam conſtituit. In ea corpus ſancti Saturnini ⁊ aliquorum apoſtolorum reliquie ſummo venerãtur honore. Is eiuſdem vrbis primus epiſcopus a paganis tentus atqꝫ e ſumma capitolij arce p omẽs gradus precipitatus capite colliſo excuſſoqꝫ cerebro et omĩ corpe dilaniato dignã ibi xpo exalauit animã.

Turo quoqꝫ gallie prouincie metropolis ciuitas a bruto brittanorum rege condita eſt. Quã a turno eius nepote ibidem a Gualfredo aquitanorum duce in prelio interfecto Turonẽ nominauit ea. Siquidem celebris nunc ciuitas eſt: ligeri enim fluuio abluitur. Qui Bituriges ab hedius diuidit: et ab occeano ſurſum nauigationem habet. A qua non paruam cõmoditatẽ ciuitas ipſa percipit: hic quippe cum Archiepiſcopalis ſedes exiſtat: vndecim ſuffraganeos continet. Qui ⁊ pro maiori parte in Celtica ſunt: et ex maiori parte in Brittanie citerioris ducatu nomen retinens In francorum regno ſita eſt. Ipſa cum multarum rerum opulentiſſima ſit habita: etiam non ignobiles continet edes. Habuit hec ipſa ciuitas plurimos celebres viros omni virtute et ſanctitate inſignitos. Inter quos diuus Martinus eiuſdem epiſcopus ſanctiſſimus fuit. qui tante ſanctitatis extitit pontifex vt trium mortuorum meruerit eſſe ſuſcitator. Atqꝫ alium nomĩe perpetuum habuit epiſcopum admirande ſanctitatis virum.

Toloſa

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Mediolanum

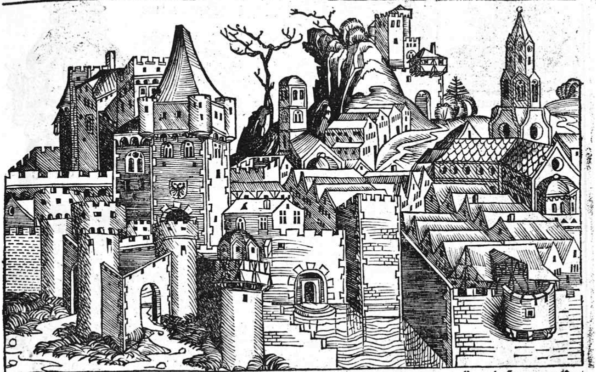

Mediolanū ciuitas potētiſſima apud inſubres totiꝰ Ciſalpine gallie metropolꝭ ⁊ vrbiū ceteraꝝ Ma-
ter Originē habuit: quā Liuiꝰ patauinꝰ ⁊ Trogꝰ pompeyꝰ narrāt a gallis qui duce Brēno in yta-
liam aſcēderāt populiq́ꝫ loca incolētes in quibꝰ eſt edificata Inſubres appellabāt īpante aſſue-
ro perſarū rege a gallis ſenonēſibꝰ nō cōdita vt multi aſtruere: ſed aucta ⁊ inſtaurata fuit. Eā tñ Joſue he-
breoꝝ iudicis tpe aliq̄ pmo conditā fuiſſe dicūt. Et tpibus troyanoꝝ clariſſimā fuiſſe. Cū Sicambri germa-
nie ppli a ſicambria pami ſorore dicti tpe Sampſonis occupaſſ germanie ꝓuincijs Mediolanū verſus ho-
ſtili aīo acieꝫ dirigētes Juliū inſubꝝ regē obuiū habuerūt. Cū quo pace cōfecta federa ꝓcuſſere vt vnꝰ po-
pulꝰ ⁊ vnū efficeref regnū: fuit tamē vſq́ꝫ ad Brennū ducē haud ciuitas mag̃. Eiꝰ aduentū mirūimmoduꝫ
aucta ⁊ inſtaurata. Cū antea Subria ⁊ Meſopia ⁊c̃. dicta fuerit. Mediolanū qꝺ mltoꝝ animū circūdata ap-
pellata ē. Scribit Liuiꝰ exercitū romanū tūc pmū vltra paduꝫ fuiſſe ductū: ⁊ gallos inſubres aliquot p̄lijs
ſupatos in deditiōꝫ tūc primū veniſſe qꝺ quidē ad annos rome vrbis cōdite. cccc lx. fuiſſe videf. Claudius
marcellꝰ deinde boios ⁊ inſubres gallos ſubegit ⁊ triūphauit. Poſt quē triumphū vrbs Mediolanēſ ꝑ an-
nos ferme quīgētos pacatiſſima altera roma cognomiata: adeo florēs fuit. vt illā pncipes romani (quo ad
poccupatiōes licuit) inhabitauerint. Nerua trayanꝰ Adrianꝰ maximianꝰ philippꝰ ⁊c̃. Emporiū certe totiꝰ
longobardie fuit: ⁊ agrū vniuerſuꝫ in oī bonitate feraciſſimū habet. Eam herculeꝰ maximianꝰ menibꝰ or-
nauit: murū ſcōm adiecit ⁊ vrbē ampliauit. Et ex ſuo noīe herculeā appellauit: in honorē herculis phanum
ſtruxit: qꝺ nūc diuo laurētio extat dedicatū. Poſt tā diuturnā felicitate primas habuit moleſtias beato Am-
broſio adhuc ſupſtite Arrianis infeſtantibꝰ. Paulo poſt attila ytaliā ingreſſus Mediolanū diruit: Inſtau-
rataq́ꝫ parū quieuit: a longobardis ea vrbs maxīs moleſtijs agitata eſt. Jllis a karolo magno domitiſ ꝑ an-
nos ſexagita ⁊ trecētos floruit: quouſq́ꝫ Fridericꝰ barbaruſſo īpatoꝛ eā ſolo equit. Deinde Mediolanēſes
a parmēſibꝰ ⁊ placētinis adiuti: tanto patriā reedificauerūt anīoꝝ ardoꝛe: vt intra trienniū. ditioꝛ. potētioꝛ
frequētioꝛq́ꝫ ſolito facta videref. Jnde mirabile habuit incremētuꝫ Mediolanū em̄ phiſico nāli ſitu ſuo ab
incēdijs caumatū ⁊ frigoꝝ rigoꝛibꝰ eq̄liter abeſſe Alexāder q̄ntꝰ noīe ſummꝰ pontifex ſcribit ⁊ ꝓpterea lo-
cum totiꝰ orbis tempatiſſimū aeremq́ꝫ ſereniſſimū ⁊ aquarū in puteis ⁊ fontibꝰ ſalubritatē obtinere. Quā-
tamē lacꝰ pulcherrimi decē ⁊ ſeptē: ⁊ ſexagita q̄tuoꝛ flumīa terre ſupficiē irrigātia in illiꝰ agro repiant. Poꝛ-
ro ciuitas hec quātū temploꝝ magnitudīe: regaliū domoꝝ amplitudīe: clariſſimoꝝ ediū nobilitate: ⁊ vicoꝝ
pbitate: necnō ⁊ oīm artiū bonitate floruerit nr̄aq́ꝫ etate floꝛeat: tū potētiſſimoꝝ dn̄oꝝ ducali maieſtati ob-
ſeq̄uētiū: tū vtriuſq́ꝫ ſexꝰ cōtuberniū religioſoꝝ inhabitantiū. Ac caterua huiꝰ vrbis equeſtris oꝛdinis vi-
roꝝ ac doctoꝝ necnō ⁊ armoꝝ ⁊ pannoꝝ ⁊ oīmfariā veſtimētoꝝ fabrica ⁊ mercatura declarant. Dicit pſcri-
ptus pōtifex Barnabā pauli cōdiſcipulū pmū fuiſſe mediolanēſ eccie epm. Cui paulo poſt ſucceſſerit Bea-
tus Ambroſiꝰ doctoꝛ eccie celeberrimꝰ. A q̄ ſctūs Aureliꝰ auguſtinꝰ doctoꝛ ⁊ ipe excelletiſſimꝰ in ipo Me-
diolano ad fidem xpi conuerſus eſt: duces poſtremo caſtrū ſupbiſſimū in ea ⁊ hoſpitale celeberrimum cum
templo beate Marie virgini dicatū edificauerūt. Ac alijs q̄ꝫ plurimis exoꝛnarūt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Monarchia regū persarū

Xerses

Sogdianus

Darius notus

Assuerus

Ochus

Arsanus vel argus

Darius

Xerses eiꝰ nomīs scḋus: Octauꝰ psarum rex regnauit duobꝰ tm̄ mensibꝰ: pꝰ quē Sogdianꝰ nonus regnauit mēsibꝰ. 7. de quibꝰ ob tpis breuitatē nil memorie dignum habemꝰ.

Ihesus filiꝰ syrach natiōe hebreꝰ: librū q̄ eccl'iasticꝰ dicit̄ edidit. quē hebrei panarethos vocāt a pan qḋ est totū. ꝛ rethon qḋ est virtꝰ: quasi totꝰ virtuosus In quo de oī virtute tam theologica q̄ꝫ politica pulcherrime tractat. Quez ideo ecclesiasticū noīauit: Eo q̄ de moribꝰ totiꝰ ecclesiastice discipline religioseqꝫ cōuersatiōis magnā curā habere visus fuerit.

Herodotꝰ grecꝰ hystoricꝰ oībꝰ grecis p̄ferendꝰ ea tēpestate hystoriaꝝ libros edidit. q̄s cū athenis in cōcilio legisset plurimū honoratꝰ est qui vt Quintilianꝰ ait. Dulcis ꝛ cādidꝰ. Pliniꝰ li. 12. nālis hystorie dicit eū scripsisse hystoriā.

Darius cognomēto notꝰ decimꝰ psarū rex: regnauit ānis. 29. Hic inito impio ↄtra Atheniēses grauissima mouit bella. Ideo ↄuersi in fugā nec deinceps ꝑsis occurrere sunt ausi: Eiꝰ regni anno decimo egiptꝰ ab eo discessit.

Sophocles atheniēsis poeta tragicꝰ. Quē cicero ob ingenij magnitudinē diuinū poetā appellauit. Is vltimis vite sue diebus tragediā in certamīe ad iudiciū peritoꝝ miserat: ꝛ intellexerat q̄ victor esset. p̄ gaudio expirauit.

Artaxerses eiꝰ noīs scḋus cognomēto Memnō quē hebrei Assuerū noīant vndecimꝰ psarū rex regnauit ānis. 40. Dariꝫ filꝰ potētissimꝰ sup oīs q̄ an eum fuerūt. Cuiꝰ regnū ab india vsqꝫ Ethiopiā super. c xxvij. ꝓuīcias fuit. Tercio regni sui āno grāde cōuiuiū p̄parauit ꝛ subiectos magnifice pauit in tabnaculo mirabili. Reginā vasti cū venire recusasset eaz abiecit. Et honorē hester ꝓbuit: ꝛ in locuz eiꝰ ꝓ reginā habuit.

Artaxerses terciꝰ qui ꝛ ochꝰ Assuerī ex Hester filꝰ duodecimꝰ psaruz rex regnauit annis. 26. vir certe seuus atqꝫ īmanis vt suis facinoribus eternā sibi apḋ psas cōparet memoriā. Hic Nectanabo egipti rege ī ethiopiā pulso ad suū reuocauit regnū. Hic suoꝝ cōiuratiōe veritꝰ: cognatoꝝ cede: principūqꝫ strage: totā impleuit regiaz: nullo sanguinis aut sexus etatisue habito respectu. verūtamē diuinā non euasit vltionē. Quia a suis obtruncatꝰ fuit.

Arsanꝰ ochi regis filꝰ. 13. psarū rex regnauit annis. 4. Genuit aūt filios multos de quibꝰ herodotꝰ meminit: de eo aūt nil memorie dignū habet̄. Jadus vero sextꝰ iudeoꝝ pontifex hoc ipo āno in de morte iohānis pōtificꝭ pr̄is pōtificatu succedēs. sedit annis. 50. vir certe bonus. ꝛ pacis amator.

Ihesus filius sirach

Herodotus

Sophocles

Parmenides

Melissus

Parmenides phus atheniēsis cōsortia hoīm fugiens in rupe caucasi montis consedit. Et logicaz primus inuenit. Hic zenonis p̄ceptor extitit.

Dariꝰ Arsani p̄dicti regis filꝰ vltimꝰ psarum rex ꝛ ipse primo anno regni Alexandri psarū regnū accipiens regnauit ānis. 6. Hic cū potētissimꝰ essꝫ: ne regie maiestatis honor deesset: bellū cū Alexandro magno varia fortuna gessit. Tandez ab eo victꝰ ꝛ superatꝰ: ꝛ a cognatis turpiter occisus. vitā pariter cū psaꝝ reḡ finiuit.

Melissus phus ex Samo insula originē ducēs. Parmenidis auditor: quez Aristoteles p̄sepe nomiat: magna virtutis sue documenta edidit.

Brennus Senonēsiū gallorū dux. Monucbri angloꝝ regis filius. 13. assuerī psarū regis anno cū exercitu trecētoꝝ miliū Galloruz relicto ꝓprio solo ytaliam venit. Et expulsis veteribꝰ tuscis: eorūqꝫ vrbibꝰ occupatis multarū vrbiū (policrate ac iustino testibꝰ) fundamēta iecit. vt mox dicetur.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Hippocrates medicꝰ

Hippocrates filius Eraclidis vt Galienus primo regis acutorū (licet quidam ſcribāt aſclepij) filiꝰ: et pitagore diſcipulꝰ: oīm medicorū pinceps: in inſula Choo genitus ꝑ hoc tp̄s clariſſimus habitus eſt. Hic medicinā longo tempore ꝑditam reuocauit in lucem. que quingētis annis poſt eſculapij mortē latuerat. Is voluptates omnes admodum deteſtabatur: diſcipulos ſuos vt diuꝰ Hieronimus ſcribit iuramento aſtrinxit vt ſilentium ſeruarēt: vt manſuetudinē in habitu moribuſqꝫ oſtenderēt: fuit (vt ferunt) corpe paruus pulcher forma: grandi capitis. tardiqꝫ motus multe cogitationis. tarde locutionis: ⁊ modici cibi. Vixit autē annis nonagintaquinqꝫ. Cuiꝰ hec fuit pulcherrima ſentētia. Qui vult liber eſſe: non cupiat quod habere non poteſt. Qui vult habere qđ cupit: cupiat qđ habere poteſt. Qui vult in hac vita pacifice viuere: ſimilis fiat illi qui ad conuiuium inuitatur. Qui de omī appoſito gratias agit: et de defectu rerum nō murmurat.

Zeno philoſophꝰ

Zeno philoſophus actienſis ex cypro greca ciuitate fenicibus frequenter accolis. Fuitqꝫ napſei (ſiue vt alij dicunt demei) filius. Appolonius autem Tyrius dixit eum gracili corpe fuiſſe: ſtatu procero ⁊ atra cute. Vnde illū Chryſippus palmitē egiptium vocabat. Crura habuit turgida ⁊ imbecilla atqꝫ infirma: ob quod teſte pſeo multas cenas declinauit. Veſcebatur libēter ficubꝰ recētibus ⁊ ad ſolē paſſis: auditor fuit cratis. Stilponē etiam ⁊ xenocratē decennio audiuit: fuitqꝫ vna cum Cytheo philoſopho ſtoyce ſecte auctor: quorū ſentētia fuit. Id ſummū bonum qđ honeſtum eſt. Nihil deeſt ad recte viuendū ei in quo virtus eſt. Tanto in honore apud athenienſes habitus eſt: vt apud eum claues vrbis deponerētur. Ornaruntqꝫ ipm aurea corona ⁊ imagine erea: hoc ipm ⁊ ſui ciues fecere. Habuit auditores eximios: inter quos antigonus cum ibat athenas eiꝰ erat auditor: cui ⁊ aliquando epiſtolam ſcripſit. Hic adoleſcētulo cuidam inepta multa loquēti ait. Ideo duas habemus aures: os autē vnum: vt ſcilicet multa audiamus: ⁊ pauca loquamur. Nonageſimo etatis ſue anno deceſſit incolumis integer ac ſine morbo.

Socrates phus

Socrates athenienſis philoſophꝰ clariſſimꝰ ex pago alopecēſi filꝰ ſophroniſci marmorarij: ⁊ phanerete obſtetricis filius. Fuitqꝫ vt quidam ferunt Anaxagore primum auditor: poſtea Archelai cui in ſcola ſucceſſit magiſterqꝫ Platonis ⁊ pmus ethice inuentor his tempibus floruit: philoſophiam eīm vt Citero ſcribit euocauit e celo ⁊ in vrbibꝰ collocauit: demoſqꝫ introduxit. ⁊ coegit de vita ⁊ moribus rebuſqꝫ bonis ⁊ malis q̄rere. Quā obrē vt ſcribit Solinꝰ non ſolum conſenſu hominum verūetiam appollinis oraculo fuit ſapientiſſimus iudicatus. Fuitqꝫ orator pmptus ⁊ acer: et pmus teſte fauorino cum Eſchino diſcipulo oratorie artis campos apuit. Qui ad acquirēdam ſapiētiam vſqꝫ ad ſenectutē vltimas terre regiones pluſtrauit ⁊ licet ſapiētiſſimus eſſet: ſe tamē nihil ſcire reputauit. Vnde ſepe illud dicebat vt hieronimꝰ ad paulinū ait. Hoc vnū ſcio qđ neſcio. Fuit inſup ſocrates mirabilis caſtitate. iuſticia: alijſqꝫ virtutibus: in cuius quidem ſigillo (vt dicitur) ſic ſcriptum erat. Amicꝰ hominis eſt ſapiētia eius Inimicus vero homīs eſt ſtulticia eius: huius quippe multe fuere ſentētie. quarum hec p̄cioſiſſima cēſetur. Age ſic alienum vt tuum non obliuiſcaris negotium et qualis vis videri talis eſto: Demum accuſatus q͞ derideret quercum: canes ⁊ hyrcos eſſe deos: quos athenienſes colebant. Tandē veneni poculo defunctꝰ eſt Poſt mortē eius athenienſes penitētia ducti: imaginem auream pro eius memoria in templo collocarunt.

Iſocrates orator grecꝰ

Iſocrates natione grecus orator clariſſimꝰ: Gorgie auditor multorū phorū pceptor eximꝰ: vt Macrobꝰ atteſtaf. Hic teſte quintiliano in diuerſo dicēdi genere nitidꝰ fuit ⁊ comptꝰ: ⁊ paleſtre magis q̄ pugne accomodatꝰ. oēs dicēdi veneres lectatꝰ: inuētione facilis ⁊ honeſti ſtudioſus. Ac in cōpoſitione adeo diligēs vt cura eiꝰ reprehēdaf. Huiꝰ oratiōes et opa extant ac aliqua traducta ſunt: que maxia voluptate legunf. Edidit quoqꝫ libellū exhortatoriū in quo hec ponif ſentētia. Talis fias parētibꝰ: quales erga te natos fieri poptas. Serua magis verborum q̄ rerum depoſita. Vixit annis. 94.

Thucydides hyſtoricus

Thucydides grecus hyſtoricus ⁊ quidē grauiſſimꝰ hoc etiam tpe teſte Euſebio agnoſcif. Et teſte quintiliano: eſt denſus ⁊ breuis ac ſemp ſibi inſtans: quem Thucydidem laurentius vallenſis poſtea et herodotum latine loqui docuit. quorum opera nūc in precio habentur.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Xenophon pħus

XEnophon pħus et dux exercitus Athenienſium inſignis Grylli athen/enſis filius: homo verecundus ⁊ ſpecioſus vtraqꝫ dici poſſit. moratuſqꝫ probus et omnibus gratus. Fuit ſocratis diſcipulus ⁊ platonis emuluſ Quia xenophon inclito illi operi platonis quod de optimo ſtatu reipublice ciui/tatiſqꝫ adminiſtrande ſcripſerat. lectis ex eo duobus libris: qui primi ad lucē ve/nerant ſe oppoſuit. et cōtra multa ſcripſit. Quo audito valde permotū fuiſſe pla/tonem ferunt. Hic primus ex his que a ſocrate dicebātur notis excepit et in pub/licum edidit cōmentaria ſcribens. Et primus omnium phoꝝ ſcripſit hyſtoriam. Fuit etiā dux ſtrennuꝰ. et qui ex vltimis babilonie finibus exercitū reduxit aſpe/ris et difficilimis itineribus ꝑ infeſtiſſimas gentes ac barbaras incolumē in pa/triam conduxit. Vixit autem annis. 89.

Archita tarentinus

ARchita tarentinus fuit Mneſagore (ſiue vt Ariſtoxenus ait) Eſtei filꝰ phi/loſophus pytagoricus his temporibus nobiliſſimus. et in omni virtutis genere maxime admirationi habitus. Hic platonem phm cum a Dyoniſio necā/dus eſſet per epiſtolā eripuit. Multaqꝫ compoſuit ex quibus hanc precipuā ſen/tentiam habemus. Nulla peſtis capitalior eſt qꝫ voluptas corporis. Cuius auı/de libidines temere et effrenate ad potiendum incitantur. Hinc patrie proditio/nes. hinc rerumpublicarum euerſiones. Nullū deniqꝫ ſcelus: nullum facinus eſt ad quod ſuſcipiendū non libido voluptatis impellat.

Plato pħus

PLato philoſophus nominatiſſimus ꝑ hoc tempus Euſebio referēte omni/um phoꝝ clariſſimus fuit. Ariſtone patre: et matre perictonia ſiue (vt alij di/cunt) petona. Athenis ſimili die natus quo apud delon appollo: vt retulit appol/lodorus. Mater a Solone certiſſimū duxit genꝰ: Similiter ariſto illꝰ pater ad Codrū melanthi filiū refertur. Habuit fratres plato Adimantem ⁊ Glauconem Et ſororem petonam de qua Speuſippus pħus ortū duxit. Litteras didicit apd dyoniſiū grāmaticū: ſed in paleſtra apud ariſtonē exercitatus. Primū namqꝫ pi/cture ſtuduit: poemata edidit ⁊ tragedias. Et plato pro egregio corporis habitu cognominatꝰ cum priꝰ Ariſtocles ex aui paterni nomine diceretur. Vicēnis au/diuit Socratem illo mortuo audiuit Crathylū ⁊ hermogenē. Annoꝝ. 29. mega/ram ad euclidem ſe contulit. Hinc Cyrenē profectꝰ theodorū audiuit: Poſtea in egiptū ꝓfectꝰ ꝓphetas ſacerdoteſqꝫ audiuit vbi comitē habuit euripidem tragi/cum. Regreſſus athenas in achademia morabatur. Terqꝫ in ſiciliam nauigauit vbi cum mortis periculū euaſiſſet venditus eſt. Interrogatꝰ aliquādo in quo ſa/pientiam quis adipiſci poſſet. Reſpondit in non expectādo que euenire nō poſ/ſunt: nec de p̄teritis recordari. Obijt deniqꝫ plato in conuiuio diſcumbens anno etatis ſue. 81.

Antiſtenes

ANthiſtenes athenienſis pħus. Hic in initio Gorgiam audiuit oratorem: deinde Socrati ſeſe addixit. Et cum habitaret in pyreo: quottidie quadra/ginta ſtadijs emenſus audiebat ſocratem. A quo tollerantiam addiſcēs tranquil/litatiſqꝫ illius imitator effectus. Cynicam prior ſectā inchoauit: princepſqꝫ in ea fuit. Platonem inſimulabat faſtu turgidum. Et cum audiſſet aliquando platonē ſibi maledicere. Regium eſt inquit male audire cū benefeceris. Libros multos ⁊ diuerſarum rerū ſcripſit. De eo Hieronimus cōtra Iouinianū ſcribit. qꝫ cū rheto/ricam glorioſe doceret audiēs ſocratem diſcipulis dixit. Abite ⁊ magiſtrū vobiſ querite: quia ego mihi reperi. Cuius ſententia pulchra fuit: in ſcientia eſt multa diſcere: et qd̄ ſcitis eſt neſcire.

Speuſippus

SPeuſippus athenienſis pħus Eurimedontis filius. platonis ex ſorore ne/pos: octo annos ſcole platonice magiſter fuit. Iraſcebať facile: ⁊ volupta/ti dederat manus. Epicuree enim ſecte manū dedit. Unde diogenes pħus eum dure redarguit: deinde cum paralyſi ſolueret: orauit xenocratem vt ſibi in docē/do ſuccederet. Plutarcus ſcripſit illum pediculis efferueſcētibꝰ interijſſe. fuit cor/pore gracili teſte Thimotheo. Reliquit plura cōmentaria ⁊ dyalogos. Eius li/bros ariſtoteles tribus talentis emit teſte fauorino. Ad hunc ſimonides ſcripſit hyſtorias. Primꝰ inuenit quo pacto ex gracilioribꝰ lignis fierēt vaſa capacia.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

PApia Ciſalpine gallie vrbs Ticini nomine vetuſtioꝛ. Quā pliniꝰ velle videtur fuiſſe conditā a populis leuijs et maricis qui fuerūt tranſalpini. Teſte vero paulo longobardo hyſtorico Aſſueri perſarum regis tempibus a gallis Senonenſibꝰ eiꝰ fundamēta iacta ſunt. Veruꝫ longe ante inſubres galli vicatim locū inhabitauere. Hec in marginibꝰ Ticini fluminis ex verbano lacu quē nunc maioꝛē dicunt effluentis: qui lapideo ponte pulcherrimo trahicit. Et a Ticino flumīe Ticinū appellat̄ vbi inſignis ſcipionis de hannibale victoria extitit. Eam vrbē ſitu ⁊ aeris ſalubritate amenīſſimā reges Oſtrogothoꝝ ⁊ poſtea longobardoꝝ libenter incoluerūt. Unde apud ipam multa fuerūt preclare geſta. Et ꝓpterea cū medialano magnitudine facie. antiq̄tate. ac dignitate diu contēdit. Verū nūc mediolanū plurimū excellit: Ambe tamē ⁊ nūc ⁊ olim clare illuſtreſqꝫ fuere. Eam ciuitatē athila rex hunoꝝ direptam vaſtauit: et cū paulo poſt inſtaurata eſſet Odoacer Eruloꝝ rex Oreſtē patriciū Auguſtuli nup genitoꝛē in eo obſeſſum viqꝫ captū interfecit. Ticinūqꝫ vrbs crudeliter ab eo direpta atqꝫ vaſtata eſt: vbi tunc cedes maxima fuit ciuiū romanoꝝ quātū nūquā alibi poſt romani imperij inclinationē cōmiſſa fuerat. Rudolfo aūt burgundo ytalie regnum occupante: ꝑ ſeptimi Stephani pontificis tempa vngari ſalado duce ytaliā ingreſſi papiā obſeſſam captāqꝫ ferro igniqꝫ vaſtarūt. Interea Agapitꝰ pontifex romanꝰ ytalieqꝫ ꝓceres ⁊ populi berengarij ⁊ alberti filij tyrannidē exoſi. Ottonē primū ex germania in ytaliā vocauerūt: tuncqꝫ ytalia a malis que diu fuerat ꝑpeſſa reſpirare cepit. Perthari longobardoꝝ rex monaſteriū ſancte Agathe et theadolinda regina eccleſiā ſancte Marie ad ꝑticas in ea ciuitate cōſtruxerūt. Et Linthprandꝰ lōgobardoꝝ rex oſſa beati Auguſtini ex Sardinia papiā vbi veneratiſſime ſeruāt̄ deferri curauit. et ſepulchꝝ ex cādidiſſimo marmoꝛe mira celeritate ſtructū eſt: aſpectu pulcherrimū. Idemqꝫ rex monaſteriū beati Petri cellula aurea appellatū: et apd bolonam vbi curiam ſepe reges tenuerūt monaſteriū ſancti Anaſtaſij martyris edificauit: Gondiberta regina eccleſiam ſancti Johānis baptiſte. Et petrus epūs linthprandi regis cōſanguineꝰ eccłaꝫ ſancti Sauini papie conſtruxerūt. Eiꝰ poſtea exoꝛnande vrbis p̄ ceteris Johānes galeatius maria vicecomes primꝰ Mediolanenſium dux multam adhibuit diligentiā. Nā poſt multa ibidē accuratiſſime fabꝛefacta caſtellū magnificentiſſimū regio apparatu cū ampliſſima bibliotheca ſtruxit. Et iuxta caſtellū ingentem lucū muris cinxit: in quo ferarum viuaria et pulcherrimas venatiōes cōſtituit. In cuiꝰ medio ſupbiſſimū monaſterium oꝛdinis carthuſienſiū cū eius ſepulchro ingenti impēſa fabꝛefecit. Luci ipius ambitꝰ eſt centū ⁊ viginti cubitorum Habet nūc Papia in gymnaſijs multos iurium ciuilis ⁊ pontificij ac phie et medicine ſcientia claros. Genuit aūt multos preclaros viros ſed qui ſanctitate et diſciplinis ꝑcipue excelluerūt Syrꝰ eiꝰ vrbis epūs doctrina ⁊ ſctitate laudatiſſimꝰ. Enodiꝰ poeta eloquētiſſimꝰ. Habuit et Antoniū Guaynerium medicū ſua etate celeberrimū q̄ in curis medicinalibꝰ multa cōpoſuit. Et cattonē ſaccū. Silanū nigrū et alios.

Papia

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Hermes

Apuleius

Hermes egiptius qui a noſtris dicit̄ Mercurius phus: platonis olim diſcipulus hoc tempore clarus habetur. Qui et ſi homo fuit antiquiſſim⁹ tamen et inſtructiſſimus in omni genere doctrine: Adeo vt ei multarum rerum et artium ſcientia trimegeſto: hoc eſt ter maximo cognomen imponerent. Scripſitqꝫ libros multos ad cognitionem diuinarum rerū pertinentes: qui adhuc apud grecos extant. Qui inter cetera de verbo perfecto librum edidit et dixit vt patet. 8. de ciuitate dei. Deos gentilium fuiſſe homines mortuos.

Apuleius apher madaurenſis platonis etiam diſcipulus hiſdem temporibus claruit. Et ibidem libros multos edidit: in eo enim ſumme eruditioni precipua lingue copia ⁊ gratia coniuncta fuit. Scripſit enim libros de Aſino aureo Metamorphoſin quam grecanicam fabulam appellant. Libellos quatuor floridorum de deo ſocratis. Librū de mūdo ⁊c̄. Cuius hec fuit ſententia. Nihil eſt deo ſimilius q̄ꝫ vir animo perfecte bonus.

Plotinus phus

Plotinus phus platonis quoqꝫ diſcipulus ⁊ porphirij p̄ceptor ꝑ hoc idē tempus floruit. Qui ad omnia virtutis ornamenta compoſitus: omniū etiam diuinarum diſpoſitionum ſtudio firmatus fuit: iuſtus: fortis: temperatus ⁊ prudēs extitit. Qui prudentie ratione ſe ſuperare poſſe crederet fortune impetus. Itaqꝫ locum quietis ſedis elegit vt ab omni cōuerſationis humane ſtrepitu ſeperatus ſe fortune inuidia liberaret. Nulla quoqꝫ illum deſideria ceperunt. Et ꝓpterea librum de virtutibus pulcherrimum edidit: dixitqꝫ animam rationalem: quā in celeſtibus habitare ſedibus non dubitabat: non habere ſup̄ naturam niſi deum: qui ſicut Sol lunā illuminat ita ⁊ deus animam illuſtrat.

Diogenes

Dyogenes magnus phus fuit (teſte diocle) Sinopeus Iceſij menſarij filius. Is patriam relinquens Athenas venit ibi Antiſtenem comperit: q̄ apprime om̄es voluptates a ſe abdicauerat. Pallium p̄mus duplex habuit ꝓpter frigus et peram in qua cibos ferebat. Cum ſcripſiſſet cuidā vt ſibi cellam pararet: faciente eo illo tardius: dolium ꝓ domo habuit. Tempore frigoris os dolij ad meridiem vertebat: Eſtate ad ſeptentrionem: eſtate in feruida arena ſe volutabat: Hieme cooptas niue ſtatuas amplectabat̄. Idem cum vidiſſet puerum concaua manu bibentem: abiecit vile vas quod habebat dicens: puer me vilitate ſuperauit. Dicebat omnia eſſe deorum: et ſapientes deorum amicos: huic ad ſolem ſedenti cum diceret Alexander. Pete quid vis: ait noli mihi vmbrā facere: Et fama fuit alexandrum dixiſſe ſe velle eſſe Diogenem niſi eſſet Alexander Ferunt quidem dialogos illum feciſſe et tragedias ſeptem ⁊ alia pauca: cui⁹ ſententia extitit. Si quis bonum cum amore dederit tibi conſiliū: preſta illi cū amore obedientiam. Obijt deinde temporibus ptolomei philadelphi.

Philippus ꝑdice regis filius vigeſimuſtercius Macedonum rex. regnauit annis. 27. Uir vtiqꝫ bellator qui ſua virtute Armenie bithinie Tracieqꝫ ac Theſſalie regna ſimul obtinuit. Fuit autē bland⁹ alloquio: malens amari q̄ꝫ timeri ſed ⁊ moribus grauis: vini nimis cupid⁹: ſed ebrietate digeſta in ſuis actibus moderatus. Cumqꝫ ꝓ imperij ſui finibus tuendis procul exijſſet Nectanabo olim egipti rex in mathematica peritiſſimus qui ad eum timore regis perſarum confugerat: videns olimpiadem philippi coniugē pulcherrimā: ea arte magica deludens compreſſit qua nocte eum mater olimpias concepit viſa ꝑ quietē eſt cū ingenti ſerpente volutari que ex eo concipiēs. poſt reditum Philippi alexandrum pepit filium. Quē Philippus rex (licet mater eius olimpias cōfeſſa viro ſuo Philippo fuerat alexandrum non ex eo ſed ex ſerpente ingentis magnitudinis concepiſſe) veluti tamen filium educauit chariſſimum. Nato autem alexādro Areſtotili ſcripſit. S. filiū mihi genitum ſcito quo dijs grās ago non tam ꝓ inde ꝙ natus ſit q̄ꝫ ꝓ eo ꝙ naſci contigit tempibus vite tue: Spero vt abs te eruditus dignus fiat: Quē poſtea areſtotiles diſciplinādum aſſumpſit et ꝑ quinquenium ſub eo pho creuit: qui poſtea Bucephalū equum indomitum manſuetū fecit ⁊ intrepidus equitauit. Quē cum Philippus conſpexiſſet dixit ſe ex deoꝝ reſponſis cognoſcere ꝙ poſt eum regnaturus eſſet. Unde ⁊ currum regium ⁊ eq̄s cum ſumma auri ei dedit: qui contra regē Peloponenſiū caſtra mouit: de quo victorie coronam cum gaudio patris reportauit. Accepto deinde impio regem ſe terrarum omniū ac mundi appellari iuſſit.

Philipp⁹ rex macedonū

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Alexander magnus quartus ⁊ vigeſimꝰ macedonum rex vltimo Arſami perſarū regis anno macedonibus regnare cepit Et regnauit annis.12.et menſibꝰ.6. viginti qͥppe erat annorum cum regnare cepiſſet. Philippo igitur rege vita functo Alexander mox illiriam(quam nūc Sclauoniā dicimus)ardenti animo ſubegit. Et romanoꝝ inſulas obtinuit:ſtatimq cum in Aphricam transfretaſſet eam totā ſuperauit. Deinde Syriā rebellantē ingreſſus ea depopulata Damaſcum expugnauit:Sydonem ſubegit. Inde hieruſalem verſus ꝓperās ibi iudeorum pontificem veneratus vrbem eſt ingreſſus:iudeis immunitates conceſſit: inter inicia quoq multas gentes rebellantes compeſcuit:orietis nōnullas ſeditiones extinxit. Quibus rebus erectus tacito gradū in greciam contendit. Inchoatū deinde a patre perſicum bellū aggreditur in cuius apparatu occupato:nunciatur athenīeſes Thebanos ⁊ Lacedemonios ab eo ad Perſas defeciſſe. Quibus motibus occurſurus tanta celeritate inſtructo paratoq exercitu greciam oppreſſit:vt quem venire non ſenſerant videre ſe vix crederent. Et athenienſes ſicuti pmi defecerunt:ita primi penitere ceperunt ibiq ab anaximene phō placatus immunitates pariter ⁊ pacem eiſdē Athenīēſibus dedit. Thebas rebellantes mox incendit. Lacedemonios ſubiugauit. Egiptum quoq intrauit in quo mirificam condidit ciuitatem quā ex ſuo nomīe vt infra patebit Alexandriam appellauit. Deinde cum in perſidem ꝓceſſiſſet et darius ſuam puericiam vilipēderet. Audita legatione matris Olimpiadis que grauiter infirmabatur Macedoniā repetijt in quo reditu dum ex aſya in minorē aſiam p Helleſpontum traijceret phrigiā ſupauit Macedoniam ꝑueniens matrem conualeſcentē inuenit. Alexander igitur reintegrato exercitu. Cum omnes regiones circa euphratē ſuo adieciſſet imperio ponte facto euphratē tranſiuit. et Perſipolim appropinquauit. In qua darius pſarū rex morabatur. In exercitu eius fuerre peditum triginta duo milia: equitum quatuor milia quingēti:naues centum.lxxxij. hac tam parua manu vniuerſum terrarum orbē vtrum ſit ad mirabilius vicerit. An egredi auſus fuerit incertum eſt. Cum ad tam piculoſū bellum exercitus legerit non iuuenes robuſtos:nec pmo flore etatis ſed veteranos pleroſq etiam emerite militie qui cum patre patruiſq militauerant elegit: vt non tam milites q mgros militie electos putares. Ordines quoq nemo niſi ſexagenarꝰ duxit:vt pncipia caſtrorum quaſi ſenatꝰ reipublice viderentur. Itaq nemo in plio fugā ſed victoriam cogitauit. Contra rex pſarum darius fiducia viriū nil aſtringere affirmās ſuis occulta cōſilia victorie furtiue cōuenire. In acie pſarū ſexcēta milia militū fuere. Que non minꝰ arte alexandri q virtute macedonū ſuperata terga verterunt. Poſt victoriam maior pars aſye ad eū defecit. Deinde nūciatur Dariū cū ingenti exercitu aduentare itaq timēs anguſtias magna celeritate thaurū tranſcēdit:et ad Tarſum vrbē peruenit vbi infirmitate grauatꝰ quieuit. Interrea Darius cum tricentis milibus peditū ⁊ centum milibus equitum in aciem ꝓcedit. Alexander cōualeſcēs exercitum in hoſtem duxit:poſt hec pliū ingentibus animis committit. In eo vterq rex vulnerat tamdiu certamen anceps fuit q ad fugeret Dariꝰ. Exinde cedes pſarum ſecuta eſt. Ceſa ſunt peditum ſexaginta vnum milia:equitum decem milia:capta quadraginta milia. Ex macedonibus ceciderre pedeſtres.c.xxx.equites.cl.in caſtris pſarum multum auri ceterarūq opum inuentum. Inter captiuos caſtroꝝ mater ⁊ vxor eademq ſoror ⁊ filie due Darij fuere Poſt hec opes darij diuiciarūq apparatum cōtemplatus:admiratione tantarum rerum capit et tunc berſanē captiuam diligere ꝓpter forme pulchritudinem cepit. A qua poſtea ſuſceptum puerum herculem vocauit. Darius cum babiloniam ꝓfugiſſet pro redimendis captiuis alexādro magnam pecuniam pollicet:qui non pecuniam ſed regnū petit. Tum ſpe pacis amiſſa bellum Darius reparat quadringētis milibus peditum et centum milibus equitum obuiam vadit alexandro. poſt hec prelium committit Macedones in ferrum cum contemptu totiēs a ſe victi hoſtis ruebant:econtra perſe mori q vinci optabant. Raro enim vllo plio tantum ſanguinis fuſum eſt. Darius cū vinci ſuos videret voluit mori ⁊ ipe:ſed a ꝓximis fugere compulſus eſt. Hoc plio aſye impiū rapuit:cuius tanta fuit felicitas vt poſt hec nemo rebellare etiam auſus fuit. Expugnat et pſipolim caput perſici regni Darius a cognatis ſuis captus in gratiā victoris aureis compedibus vincitur: deinde multis vulneribus confoſſus interijt. Et ſic pſarum regnum finem accepit cum regnatum fuit ſb.14 regibus annis.254. Poſt hircaniam mardoſq ſubegit: ibi concurrit ei amazonum regina cum ccc.milibus mulieribus. Poſt hec indiā petit vbi porus rex capitur et regno indorum potitus eſt. Tandem cū in babyloniam rediſſet multis diebus ocio deditus: accepto poculo media potione repente veluti telo confixus ingemuit: p Caſſandrum antipatris filium datur venenū Cuius tanta vis fuit vt non ere non ferro: nō teſta contineret nec aliter ferri niſi in vngula equi potuerit. Quarto die indubitatam ſentiēs mortem agnoſcere ſe fatum maiorum ſuorū ait. Ad poſtremum corpus ſuum in hāmontis templo condi iubet. Cum quererēt quem imperij faceret heredem reſpondit digniſſimum. ſexto die ꝑcluſa voce exemptum digito annulum perduce tradidit. Receſſit alexander:menſe vno.ānos tres et.xxx.natus. vir ſup humanam potentiā animi magnitudine preditus.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea pontificuꝫ

Jadus

Iſtē Jadus ſext⁹ iudeoꝝ pontifex poſt mortem Johānis pōtificis pōtificatu ſuccedēs ſedit annis. 30. vir certe bon⁹ ⁊ pacis amator. occurrit alexandro irato iudeis qñ volebat vaſtare hieruſalē indut⁹ pontificalib⁹ quē vidēs placat⁹ ſbito deſcēdit de equo. dei nomē adorabat pōtificēqꝫ venerat⁹ eſt. Demū cū intraſſet ciuitatē oblata fuit ſibi ꝓphia danielis q̄ de ipo erat. ⁊ cuꝫ coram eo lecta fuiſſet valde gauiſus eſt. Sumpſitqꝫ maiorē inde fiduciā pugnādi cōtra dariū. Et conceſſit iudeis libertate ſuis legib⁹ vtēdi. et ꝙ ſeptimus ann⁹ eſſet abſqꝫ tributo ꝓpter ſabata terre.

Onyas filius Jadi

Onias iadi pōtificis fili⁹ ſeptim⁹ hebreoꝝ pōtifex ſcdo anno regni ptolomei patri in pōtificatu ſuccedēs ſedit annis. 17. Cuius dignitate leges apud iudeos cuſtodiebant optime. Et ciuitas hieruſalē in omni pace habitabat qua ꝓpter etiaꝫ gentiū reges ipam ciuitatē et templū ſummo cum honore habuerūt. et maxis munerib⁹ ornauerūt.

Linea Chriſti

Achym

Achym filius ſadoch vt ptꝫ Mathei primo

Anno mōdi. 4909.

Syriaꝝ regni principium

Siria Aſie regio ab oriēte Eufrate fluuio. ab occidente mari mediterraneo ⁊ egipto terminatur a ſeptentrione Armeniam et Capadociam habet. Et a meridie Arabicum ſinum.

Iſte Seleucus vn⁹ ex alexandri principib⁹ in ſyria poſt eū regnum obtinuit. Sed antigon⁹ ipm expulit. Quē ptolomeus poſt obitū Antigoni deuicto demetrio ei⁹ filio reſtituit. Is poſtea regnauit annis. 32. Cōtinuis aūt laborib⁹ vſqꝫ ad octogenarios annos ſemp bellū geſſit. In q̄ depugnās tandē extinct⁹ eſt.

Antigon⁹ Philippi regis fili⁹ ⁊ alexandri frater poſt euꝫ in aſia regnare cepit. et regnauit annis. 18. Hic inter alexandri pncipes vn⁹ habebat. Vir certe ſupbiſſim⁹. ideo multa bella geſſit. In quib⁹ tandē occubuit. Demetri⁹ ei⁹ fili⁹ fuga ſibi ſalutem petijt.

Sarabella pfect⁹ ſupſticioſum templū edificauit in mōte garizym vbi poſuit Manaſſen fratrē iadi pontificē. q̄ erat gener ſu⁹. Et hic incipit Sciſma iudeoꝝ. qꝛ mlti adheſerūt ei q̄ ꝓbani vel excomunicati dicti ſūt Samaritani. qō ſciſma vſqꝫ ad deſtructionē tēpli p romanos durauit.

Monarchia

Alexander magnus

Reges Syrie

Seleucus

Antigonus

Antioch⁹ Sother

Antiochus Sother ſeleuci regis filius ſecūdus Syrie rex regnauit annis 19. ab iſto reliqui Syrie reges antiochi cognominati ſunt.

Alexandro magno in ipo etatis ⁊ victoriarū flore extincto. triſte apud omnes totāqꝫ babiloniam ſilencium fuit. et vltimam ſuā voluntatē in duodecim quos ab adoleſcētia comites habuerat ampliſſimi regni ſui ſucceſſores cōſtituiſſet. Et iſti duodecim quib⁹ regnum diuiſerat cōcordare non poſſent. Infinita fere bella exorta ſunt. Poſtremo cum huiuſmodi teſtamentaria particio effectum ſortiri nequiuit contritis alijs. Hij quattuor viridi linea annotati iuxta ꝓphetiam danielis obtinuerunt regna. Ita vt Seleucus rex eſſet in ſyria. Ptolome⁹ lagi rex egipti. Philipp⁹ rex macedonum. Antigon⁹ vo in aſſyria regnet.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Demas p̄hus

DEmas philoſophus athenienſis alexandri tempe claruit. Hic dum alexāder obtinere vellet ⁊ obſideret Athenas reſtitit: pſuadens athenieñ. vt non traderent ei ciuitatem. Tandē alexandro ciuitate obtenta demas ei adheſit alexandro exhibēs ſe familiarē. Verū athenieſibus alexandro ſacrificare volētibus: dixit. videte ne dum celū cuſtoditis terram āmittatis: huius dematis dictum fuit. Amico mutuā me erogante pecuniam: ipm et pecuniam perdam.

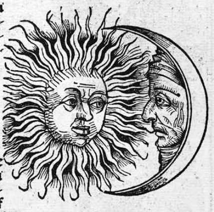

Quitus curcius

QUintus Curcius p̄hus increpauit alexandrum eo qꝫ ſibi optabat adhiberi diuinos honores. d. Si deus es largire nobis beneficia immortalitatis ⁊ nō auferas. Si homo ſemꝑ id cogita alijs poſtpoſitꝭ.

HIs diebus quibus Alexander natus eſt: diris prodigijs romani territi fuerͭ. Nam ſol viſus eſt pugnaſſe cum luna. Saxa ſanguinē ſudauerunt: in die plures lune apparuerunt in celo. Nox vſqꝫ ad plurimam diei partem tendi viſa eſt tunc et ſaxa de nubibus cecidere. et ꝑ ſeptem dies grando lapideis immixtis ⁊ teſtarum fragmentis terram latiſſime verberauit.

OLimpias Mater alexandri occiditur; que mortem ſine omni pauore muliebri imperterrita ſuſcepit.

Philippus rex macedonū

Olimpias mr̄ alexandri

Nectabanus magus pater alexandri

NOn fit ꝓſecutio de iſto Philippo et regno ſuo in ſacra ſcriptura. de regibus vero Egipti ⁊ Syrie fit ꝓſecutio: quia iudeis quādoqꝫ infeſti quandoqꝫ fauorabiles fuerͭ reges ipiꝰ qd̄ ideo euenit. quia reges iſti pene ſemꝑ pugnabant cuꝫ egiptijs iſrael autē in medio eorum iugiter affligebatur quocunqꝫ ſe verteret. Et ptolomeus grauiter eos afflixit ideo diſpſi ſunt in nationibꝰ.

Reges Egipti

Ptolomeꝰ lagi q̄ ⁊ sother

Ptolomeꝰ philadelphꝰ

ISte Ptolomeus lagi filius primus poſt alexandrum magnum egiptiorꝫ rex regnauit annis. 40. Hic cuiuſdam Gregarij militis nomine lagi filiuſ fuit. egiptum. affricam ac magnam arabie partem tāqꝫ amplum ſucceſſoribuſ ſuis reliquit ſplendorē vt ab eo ſubſequētes egiptij reges ptolomei dicti ſint.

PTolomeus philadelphus ſcd̄us egipti rex regnauit annis. 38. Hic cuꝫ ptolomei lagi minimus filius eſſet pater ante mortē regno ceſſit. quorꝫ pietatis exemplo amorem populi iuueni conciliauit. Hic quippe cum omnium ſcientiarum doctiſſimus eſſet: et ſtratonem p̄hm preceptorem habuiſſet bibliotecam toto orbe terrarum nominatiſſimam conſtruxit. Que ad primū alexandrinum cum romanis bellum ꝑdurauit. Hic famulantes in egipto iudeos a ſeruitutis vinculo reſoluit vſqꝫ ad centuꝫ viginti milia. Et eos in hieroſolimā remiſit: et vaſa votiua Eleazaro pontifici ꝓ diuinis ſcripturis habēdis quas in eadem Bibliotheca collocauit. Hnic beronica mater ⁊ aſinoa vxor ex qua ſuſcepit euergetem ⁊ beronicam filiam; quā antiocho Seleuci filio vxorem dedit.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Furius camillus dictator Quintius cincinatus dictator

Lutius genutius Quintus ſeruilius

Gayus ſulpitius dictator Marcus valerius

Manlius torquatus Decius

Fabricius Papirius

Iſte Camillus furius expugnauit veientos qui p decem annos valde romanos attriuerāt. Tempe vero fabiȷ̄ ſenones galli ad vrbē venerūt: ⁊ victos romanos vndecimo miliario a roma: cū brenno rege ſuo romā venerūt: ⁊ fere romanum nomē deleuerūt. vrbē occupauerūt: neqȝ defendi quicqȝ niſi capitoliū potuit. Quod cū diu etiā romani fame laborarēt a Camillo qui in vicina ciuitate exulabat. Gallis ſupuentū eſt: grauiſſimeqȝ victi ſunt. Poſtea tñ accepto auro mille librarū ne capitoliū obſiderent receſſerūt: ſed ſecut⁹ eos camill⁹: ita cecidit vt ⁊ aurū qd bis datū fuerat. ⁊ oīa militaria ſigna reuocaret. honor ei poſt Romulū ſcdus delat⁹ eſt.

Quinti⁹ cincinat⁹ inuent⁹ in rure ⁊ ab aratro aſſumpt⁹ dictator creat⁹ eſt: qui vrbē oppreſſam ab hoſtib⁹ liberauit et preneſtam accepit.

Tempe illoꝝ cōſulū grauiſſima peſtilē tia vniuerſaȝ romā p bienniuȝ afflixit, p qua depellāda pōtifices ludos ſcenicos inſtituerūt: et ſic p depellāda peſte corpoꝝ acceſſit morb⁹ animarū.

Tempe illoꝝ duoꝝ cōſulū romane matrone multos veneno pemerūt et p ancillā quandā pdite coacte ſunt libere venena q̄ coxerāt: quib⁹ hauſtis cōſumpte ſunt: fuerūtqȝ. ccc lxx. damnate pſcie facinoris.

Anno ab vrbe cōdita. ccc lxxxviiȷ̄. Iſte gayus gallos iterum in bella ruentes vicit.

Iſte marc⁹ cū. 60. milib⁹ romanis pugnauit cōtra gallos quos in fugam cōuertit ⁊ grauiter trucidauit.

Sub iſtis cōſulib⁹ Publio Cornelio ⁊ Marco curio finitū eſt ſamniticū belluȝ qd p. xlix. annos durauit cū mīta clade romanoꝝ: nec vll⁹ fuit hoſtis intra ytaliā qui romanā virtutē magis fatigauerit.

Iſti cōſules duo contra latinos pugnantes. decius murena cōſul occiſus fuit et Manli⁹ torquatus triūphauit. Cui⁹ fili⁹ cū cōtra impium cōſulum contra hoſtes pugnaſſet ⁊ quāuis victor: tamē pter inobedientiam virgis ceſis et capite punitus fuit.

Linea conſulum Romanorum

Claudius marcus Ualerius flactus

Fabius maximus Quintus decius

Publius corneli⁹ ruffin⁹ Marcus Curius dentatus

Dolobella Domicius

Sub Dolobella et Domicio cōſulibus lucani brucȷ̄ ſamnites cū etruſcis ⁊ Senonib⁹ gallis bellū cum romanis inierunt in quo ſeptē tribuni militum ſunt occiſi ⁊ decem ⁊ octo milia romanoꝝ pſtrati. Sed cuȝ romam tenderēt a Ceno cornelio Dolobella conſule deleti ſunt.

Fabricius vir digne memorie nulla induſtria ſuaſu pirrhi regis a romana vrbe diuelli potuit. oblatā eciī ſibi a rege imperiȷ̄ partem repudiauit. Ideo pirrhus ait. Hic difficilius a virtute qȝ ſol a curſu ſuo auerti poteſt. Quis ergo miretur his moribus virtute militum victorem populū romanū fuiſſe.

Iſte Papirius cum adhuc puer aſtute matri reſpondit vt celaret ſecretum conſulatus: vrgente eciī matre vt reuelaret archanum ſenatus quod audiuerat cum patre admiſſus. ait quod queſitum erat. An expediret magis vt vnus vir duas haberet vxores. vel vna duos viros. Confluentibus die tercia matronaꝝ cetu impudenti: puer ſenatui rem narrat: et laudatus eſt puer. Et edictū eſt vt decetero nullus puer admitteretur in ſenatus conſiliū niſi ille. Cum aūt vir eſſet factus in virum bellicoſiſſimum euaſit

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Chriſti

Eliud filius Achim

Linea Regum Syrie

Antiochus Theos

Iſte antiochus eiꝰ noīs ſcdꝰ cognomēto Theos Antiochi pmi filiꝰ: terciꝰ ſyrie rex: regnauit annis.15. pmo vxorē laodiceā habuit: ac grauiſſimum: bellū habuit cū philadelpho rege egipti: tandē accepit filiā regis egipti noīe beronicen ſicqꝫ pacati.

Eliud filius achym anno mūdi. 4959.

Antiochꝰ galericꝰ eiꝰ noīs terciꝰ: quartꝰ aſye et ſyrie rex: regnauit annis. 20. erat filiꝰ antiochi theos de pma vxore laodicea: que virū ſuū veneno extinxit: et beronicen cū filijs occidit. Iſtuqꝫ galericum filiū ſuū .p patre fecit regnare: ꝓpter qđ euergetes ſyriā vaſtauit. Verū ptolomeꝰ poſtmodū illū occidit duobꝰ filijs Seleuco ⁊ Antiocho magꝰ derelictꝭ

Antiochus galericus

Ioſephꝰ iudeꝰ vir bonꝰ atqꝫ magnanimꝰ: Qui ppłm iudeoꝝ ad clariſſimas rerū cauſas pduxerat: poſtqꝫ viginti ⁊ duobꝰ annis ſyrie et phenicis ⁊ Samarie tributa diſpenſauit. relicto hircano filio defunctus eſt. Is hircanus in tributoꝝ diſpenſatiōe ptolomei ſucceſſit vir ab ipſa puericia mirabił virtutꝭ atqꝫ ingenij. Qui cū terciūdecimū ageret annū demōſtrauit anī prudētiā: pater eiꝰ volēs cognoſcere adoleſcētis virtutē: eū in ſolitudine duoꝝ dierū miſit ad ſeminandū cū trecētis iugis bouꝫ: celans lora quibꝰ ligaretur: Quod vidēs hircanꝰ quoddā virile maiꝰ ſua etate excogitauit: decem iuga occidere fecit. Et carnes bubulcis ſuis diſtribuit: pelles vero eoꝝ diuidēs lora boum fecit. p que boues ligarentꝰ terrāqꝫ ſeminauit quā ſibi pater commiſerat. Ideo ad patriā reuerſus plurimū dilectus eſt.

Linea pontificū

Symon filius Onye

Eleazarus

Onyas filius ſymonis

Joſephus

Iſte Symon cognomēto iuſtꝰ onie pōtificis filius: octauꝰ hebreorū ſummꝰ pōtifex mortuo pre pontificatū accipiēs ſedit āis.16. hic ꝓpter piū cultū ⁊ iuſtū regimē, pnāqꝫ in ſuas ciues clemētiā iuſtꝰ cognomiāꝰ fuit

Eleazarꝰ pontifex ſymonis iuſti frater mortuo pre et Onia eiꝰ fratris filio adhuc paruulo ipe ſacerdocij principatū ſuſcipiens ſedit annis.17. miſit ptolomeo philadelpho. lxxij. viros doctiſſimos ad interpretādū legem: qꝫ aūt dicimus. lxx. tm: vſus ſcripture obtinuit qꝫ qñqꝫ paruū numerū excreſcentem obticet.

Jaſon

Eleazarꝰ accepta epła a ptolomeo philadelpho vt mitteret ſeniores ⁊ doctos q̄ interꝑtatioꝫ legis dei viuētis facerēt inde ad regē mittēs qđ poſtulabat ita ſcripſit ex vna q̄ſi tribu doctiſſimos viros elegi legē ferentes q̄s poſt legis tranſcriptione ad nos caute remittas. Cū ergo veniſſēt ſeniores. lxxij. ex hieroſolimis ad regē in alexādriam: ab eo beigniſſime ſuſcepti. Oſtenſoqꝫ regi legis rotulo i q̄ līis aureis ꝯſcripte leges ꝯtinebāꝰ et ſinglos in ſinglis cellulis recluſit Qui in.72. diebꝰ legē de hebreo ī grecū trāſtuleſt. Sic cōcordes in trāſlatiōe (vt auguſtinꝰ teſtaꝰ) ſine aliq̄ verboꝝ aut ſenſus diſſonātia illā traduxerāt: quā a iudeis approbatā Demetriꝰ ad regē obtulit. Et vocās ad ſe īterptes: gras egit ⁊ remiſit eos: donās vnicuiqꝫ optimas tres ſtolas et auri taleta duo: ⁊ calicē viꝰ taleti ⁊ totū cōuiuatorium.

LXX. Interpretes

Menelaus

Alchimus

Onias eiꝰ noīs ſcđs ſymonis iuſti filius. xi. hebreoꝝ pōtifex ſedit āīs. 9. puulꝰ mēte: pecunijs auarꝰ zelo legꝭ vel potiꝰ auaricie negauit tributa euergeti. ꝓpter qđ tota pene iudea pilclitata fuit ⁊ iudei turbabāꝰ. Joſephꝰ vo inter ſuos nobilis pacē reformauit ⁊ ptolomeus eum ducem Judee conſtituit.

Iſti tres ſcꝫ Jaſon. Menelaus. alchimꝰ qꝫuis fuerunt de genere ſacerdotali non tñ ponendi ſunt in linea pontificali propter ydolatriā et eoꝝ peſſima opa et quia male intrauerūt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Alexandria egipti magna ciuitas ante xp̄i aduentū.20.ſup̄.ccc.ab Alexandro magno Juſtino libro xi. atteſtāte condita fuit. Alexāder em̄ magn⁹ ad Jouē ammonē pgens cōſultur⁹ ꝛ de euentu futurorum ꝛ de origine ſua. Reuerſus ab ammone Alexandriā cōdidit. Et coloniā macedonū caput eſſe egipti iubet. Nomē fuit triū vrbiū ꝯſtructaꝝ ab alexādro magno: quaꝝ vna fuit in egipto p diuocratē architectū (vt ſcripſit Uitruui⁹ in ꝓhemio libri p̄mi de architectura) locū ſortita: haud longe ab hoſtio nili vt dicit Solin⁹: qđ plurimi Canopicū dicūt. Aliā ſtruxit idē alexāder in aſya. Aliā in ſcithia ſup thanaim. Alexandria igif Alexandri op⁹ Alexandri nomē Alexandri buſtū. Ad qđ Juli⁹ ceſar poſt theſſalicū diē: mortēq̧ pompey cū veniſſet alexādriā ambiguo turbati vulgi murmure pmot⁹ p ſpeciē religionis deſcēdiſſe legitur. Et auguſt⁹ Ceſar poſt victoriā actiacā Antoniūq̧ deuictū ꝛ coactū mori eodē veniēs alexandri corpus reuerēter aſpexit. Cūq̧ ex eo quereref An ꝛ ptolomeū vellet aſpicere: elegātiſſime regeꝫ ait ſe videre velle: nō mortuos. Ei⁹ ſit⁹ (vt ſtrabo ſcribit) clamidis formā habuit: cuiuſq̧ latera que in longū tendebāt circumilabaf ſtadijs ferme.30. hanc vniuerſaꝫ vijs diſtinctā ferūt: quib⁹ eq̄ ꝛ curr⁹ cōduci poſſunt: ſed duab⁹ latiſſimis que plus integro expādunf. Et ſeſe medias ad rectos angulos ſecāt. Munif aūt (vt Joſeph⁹ iudeus tradidit) vndiq̧ aut icōmeabili ſolitudīe: aut iportuoſo mari: aut flumib⁹: aut ſiluoſis paludib⁹ Pulcherrima quippe olim fuit. Nūc q̄ꝫ ciuitas optīe munita eſt: decoris menib⁹ firmiſq̧ altis muris ꝛ turrib⁹. Int⁹ vo nō ciuitas ſed pene aceru⁹ lapidū: plena ruinis ꝛ deſolationib⁹ videf. Celeberrima ydoloꝝ phana habuit: necnō ꝛ xp̄ianoꝝ templa adhuc extantia. M̄ltas quoq̧ habuit regias edes que ꝛ multā vrbis partē occupabāt. Nā quilibet regū illā ꝑ libito volūtatis aliquo ornamēto decorabat. Et vbi aula Alexandri olim ſtetit: hodie colūna ex vno lapide p̄ciſa mire altitudinis capitellū habēs acutū: quaſi turris apparēs poſita ē. Habet q̄ꝫ ecciam ad ſctm̄ Marcū dictā: quā Jacobite inhabitāt. Marc⁹ em̄ euāgeliſta huic vrbi p̄mo xp̄m p̄dicauit. Et cū ibidem ab apl̄is ep̄us fuiſſet ordinat⁹ eccīas ordinauit m̄ltas q̄ mortuo Aman⁹ ei ſucceſſit hinc in diuinis eruditiſſimi multi emerſere viri. Philo natione iudeus: qui multa vtiliter ſcripſit. Clemens p̄ſbiter. Origenes p̄ſbiter oīm excellētiſſim⁹. Athanaſi⁹ vrbis ep̄s. Didim⁹. Theophil⁹: ꝛ alij innumerabiles. Extra vrbē ſunt due marmoree colūne locū decollatiōis diue Katherine martyris oſtētātes. Habēt veneti in ea vrbe duos fonticos ꝛ Januēſes vnū: vbi negociatores ꝛ merces eoꝝ cōſeruanf. Cathelani q̄ꝫ in curia regis ſicilie. Et hij ſacella pulchra habēt in q̄b⁹ diuina pagunf. Turci q̄ꝫ Tartari ꝛ alie gētes ſuas ornatas habēt domos: q̄ in nocte p ſarracenos claudūf. Eſt aūt hec vrbs in vna pte mare magno cincta: in alia ameniſſimis ꝛ fertiliſſimis ortis circūſepta cū gleba frugifera: q̄ nili aq̄ irrigaf. Port⁹ cuſtodiā ſarraceni nūc diligētiſſime obſeruāt. Mōteſq̧ duo ad hoc in ciuitate facti: Naues aduenſētes ꝓſpiciētib⁹ oſtēdūt Ferūtq̧ colūbas edoctas deferētes lr̄as vt tutiores ab incurſu inſidiantiū eſſe poſſint. Colūbe em̄ antiq̄tus vt plini⁹ refert internūcie in reb⁹ magnis fuere. Et epl̄as annexas eaꝝ pedib⁹ obſidiōe mutinēnſi in caſtra conſulum bruto mittente.

Alexandria

Demoſthenes

DEmoſthenes fuit oim grecie oratoruz princeps: et auctoritate hermippi oſtendit patrez in officina gladiorū fuiſſe. Unde teſte Juuenali: pater demoſthenem ardentis maſſe fuligine lippus: a carbone ⁊ forpicib⁹ gladioſqꝫ parante incude: ⁊ lutheo vulcano ad rhetora miſit. Hic a platone facundiaz hauriens ſumm⁹ orator effect⁹ eſt. Cui⁹ eloquētiam Eſchines (qui a iuuētute ſua ſtudioſus et Socratis amator) cōmendauit. de eo refert Valeri⁹. Cum philipp⁹ macedonū rex athenas obſideret: ab eis poſtulauit: decem ſibi dari oratores. Demoſthenes in concilio veniens hanc fabulam recitauit. Lupi ſuaſerūt paſtoribus vt ſecū amiciciā contraherēt: quod cū paſtorib⁹ placuiſſet: petierunt vt eis canes (qui iurgij cauſe eſſent) traderent: quib⁹ datis ꝓ libidine gregem lacerauerūt. Ita ſublatis oratorib⁹ philipp⁹ Athenienſib⁹ factur⁹ eſſet. Quo audito athenieſes ei⁹ concilio acquieuerūt: ⁊ ſic ciuitas a periculo liberata eſt. Inquirenti cuidam. Quomō poſſet benedicere: ait ſi non dixerit niſi qđ bene ſcieris.

Ariſtoteles

ARiſtoteles phōrum omniū princeps: ex oppido ſtragyra. obſcuro quidez ipſe niſi quod hui⁹ viri claritate refulſit: patrem habuit Nicomachum medicine artis ꝓfeſſorem. Qui apud Amynthaz macedonie regem philippi patrem magno loco poſit⁹ eſt. Matrem habuit Pheſtiada non obſcuri generis. Hic prima etate in Macedonia enutritus eſt. Sed cū adoleuit anno (vt perhibēt) etatis ſue. xvij. Athenas ſe contulit. Platonem viginti annis audiuit. Nullam ſcientiam reliquit. quā non perfecte attingeret. Mortuo platone ad hermiā Atarnei tyrannū profectus triennio fere apud illum deſedit. Inde in macedoniā a philippo euocatus: decem ferme annos circa diſciplinaz alexandri fuiſſe tradit. Sed alexandro in Aſyam cū exercitu ꝓfecto ip̄e athenas rediijt. Et tredecim annis in licio florentiſſime docuit. In cui⁹ quidem ſigillo (vt dicitur) hoc inſcribi fecit. Sapientior eſt: qui quod nouit abſcondit: q̄ꝫ qui ꝑpalat quod neſcit. Fuit autem Ariſtoteles facund⁹ eloquio (et vt Hieronim⁹ inquit) ſine dubitatione prodigiū: grādecꝫ miraculū in tota natura fuit. Tandē cōmuni illa phōrum inuidia accuſatus ꝙ non recte de dijs ſentiret. Metuens ne vt quondam ſocrati: ſic etiam ſibi in iudicio ꝑiculū foret: deſerta ſui defenſiōe chalcidē abijt: vbi de cetero vixit in optimo mentis vigore. Vixit autē annis. 62. et ibidem diem obijt.

Epicurus

EPicurus fuit teſte Metrodoro patria athenieſis phus: Heraclites dicit eum ſamij nutritum: cum eam athenienſes ſortiti eſſent. Ac decem ⁊ octo annos agentem athenas rediiſſe. Quo tempe Xenocrates in accademia Ariſtoteles calchide ſcolam habebant. Defuncto autem Alexandro macedonie ⁊ athenienſium ſub perdica afflictis rebus: colophonem ad patrem iuiſſe: vbi congregatis diſcipulis athenas rediijt ſub anaxicrate: ibiqꝫ cum aliquatenus cū ceteris philozophat⁹ eſt. Poſtea a ſe dictā ſectam inſtituit. Epitect⁹ hūc lacerat laſciue tanqꝫ nimiū loquentem ⁊ alia q̄plura. Verum alij magnā hui⁹ viri in om̄es phos gratitudinem fuiſſe ferunt. Patria eū ſtatuis ereis honorauit. Diocles ait illū viliſſimis cibis vitā duxiſſe. Nat⁹ eſt annis ſeptē poſt platonis obitū. Obijt Athenis annorum. lxxij. calculo vrine exitum impediente.

Caleſtenes

CAliſtenem inſignem phm Ariſtotelis diſcipulū ꝑ hoc idem tempus floruiſſe conſtat. Eo ꝙ contra Alexandrum multis rationibus ſerioſe diſſeruerit eum increpando dicens. Si deus es: beneficia largire mortalib⁹ nō ſua eripere debes: ſi homo id quod es: ſemꝑ te eſſe cogita: ꝓpter quod irat⁹ Alexander eū trucidari mādauit. Et ſic deforme in foueā cū cane includi iuſſus eſt.

Xenocrates

XEnocrates Calcedonenſis phus Agathenoris filius: et a primis fere annis platonis auditor. Erat teſte laercio tardus ingenio: vt cum illum plato Ariſtoteli compararet. Alterum freno: alterum calcaribus indigere dicebat. Alioquin ſeuero ſemꝑ ac ſerio habitu ⁊ ore ꝑdurabat. In achademia vixit vt plurimum. Si quando ad vrbem ꝓficiſcebat turba omnis impudicorum ei⁹ trāſitum obſeruabat inquietandi eius gratia: philene nobile ſcortum dedita opera a quibuſdam intra eius cellam miſſa eſt: que ab eo orans lectuli partez accepit demum cum multa ne quicq̄ꝫ oraſſet: imꝑfecto opere diſcedens dixit ſe non a viro ſed a ſtatua veniſſe. Porro licet multum frugi fuerat glorie tū et faſtus contemptor extitit. Et cum ſepe meditationi inſeruiret: vnam in ſilentio horam diſtribuebat: ſucceſſitqꝫ in Achademia ſpeuſippo ſcolāqꝫ tenuit annis viginti quinqꝫ. Moriturqꝫ noctu cum in ſartaginem forte impegiſſet Anno etatis ſue. 82.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Regum Egipti

Ptolomeus euergetes

Ptolomeus philopator

PTolomeus Euergetes philadelphi filius tercius egiptiorū rex regnauit annis. 26. hic in vltionem ſororis beronice Antiochum galericum quem idem ꝛ eius mater laodicea regno priuauerat Syriam Ciliciam et Aſie partem deuaſtauit: innumera ſpolia inde exportans.

PTolomeus Philopator quart⁹ egiptiorū rex regnauit annis. 17. hic ꝓpter crimē cum patrē occiderit et fratrē trucidauerit philopator dictus eſt. Et ſicut ſceleſt⁹ in occupando regno: ita in admiſtrando ſegnis: luxui em̄ ſe dedit. Ideo antiochus magn⁹ ſyrie rex multas eius vrbes oppreſſit. Deinde tñ ꝑdita recupauit: ſpoliaſſetqꝫ antiochū regno ſi virt⁹ fortune ſucceſſiſſet. Denuo in luxuriam inuolut⁹: Occiſa euridice vxore: meretriciū illecebris capit̄: quib⁹ inuolutis filio quingenio relicto emorit̄: meretrices in vltionem euricide patibulis ſuffigunt̄. Alexādri ad romanos miſerūt vt pupilli tutelā ſuſciperet.

Bion phus

DIon Syracuſan⁹ nobilis phus poſtqꝫ vtraqꝫ dyoniſij tyrānide cōplicatus diu fuit: apud ſyracuſanā vrbē interimit̄. Nam ſupior ille dyoniſius ariſtomachē dyonis ſororē in matrimonio duxit: ex qua duos filios Hipparium et Niſeum ꝓcreauit: totidemqꝫ filias quarū primā eius filio dyoniſio cui regnum reliquerat ad nubendū dedit: alterā ipi dyoni patruo: qui ꝓter nobilē ꝓpinquitatē et generoſaꝫ maiorum famā: multa etiā alia bona a natura recepit vt pote ingeniū bonū et docile: et ad omnes artes ydoneum magnāqꝫ corporis dignitatem: magnas item diuitias a patre relictas: qs ipe tyrāni muneribus auxit et ideo tantum platonē amauit: vt eidem ſe traderet nec minus eo plato delectabatur.

Sibylla chimica

ISta Sibylla chimica in ytalia nata veſtita celeſtina veſte deaurata capillis per ſcapulas ſparſis. ꝛ iuuenis: ait. In prima facie virginis aſcendet: puella facie pulchra: capillis ꝓlixa: ſedens ſup ſedē ſtratam: puerum nutriens dans ei ad comedendum ius ꝓprium: lac de celo miſſum.

Anaximenes

ANaximenes Orator magnus hic fuit magiſter alexandri in oratoria arte. Qui hyſtoriam Alexandri ſcripſiſſe fertur: de hoc refert Ualerius: ꝙ cum Alexander iratus ad diruendam lauſatum ciuitatem pergeret: fertur cum impetu progreſſum extra menia. habuit obuium anaximenem preceptorem ſuū: ſciens ꝗ alexander ꝙ anaximenes ire ſue ſeuellet opponere: iurauit ſe non facturū quicꝗ ille petierit: peto inquit vt lauſatum diruas: et iſto modo ſalutem vrbi obtulit. quod athenis ſimiliter accidiſſe fertur.

Carmeides phus

CArmeides philozophus floruiſſe dicitur: eo ꝙ ab Athenienſibus cum dyogene ad Senatum romanum miſſus fuerit. Hic adeo ſtudioſus extitit: vt cuꝫ ad menſam ſederet: cogitationibus inherens manum ori apponere obliuiſceretur. Sed melliſſa quā vxoris loco habebat dexteram ſuam neceſſarijs vſibus coaptabat. Animo enim vita fruebatur: corpore vero quaſi alieno circundatus videbatur: centeſimo deniqꝫ vite ſue anno philozophādo finem fecit. vt Ualerius maximus libro quarto ponit.

Sextilia

SExtilia virgo veſtalis de inceſtu conuicta ad portam collatinam viua defoſſa eſt.

Xenophilus

XEnophilus pithagoricus phus patria calcidones iſs hoc etiaꝫ tēpore magno hab etur in precio qui omnis humani incommodi (vt aiūt) expers fuit cum etiam vixiſſet annis. 105. Deinde ſummo ſplendore doctrine ac perfectione mortuus eſt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Archiphilas

Archiphilas phūs a quo incepit ſecta Achademicorum hic habuit amicū pauperē et egrotum ſed vtrunq; p̄ verecundia diſſimulātem: quod cum Archiphilas compiſſet: iudicauit ſine confuſione ſecretius fore ſuccurrendū: et acceptum pecunie ſacculum clam illius puluinari ſubiecit illo penitus ignorante vt homo inutiliter verecundus quod deſiderabat vel q̄ indiguit inueniret potiꝰ q̄ꝫ dono acciperet.

Iſti duo conſules cum alexādro rege Epyri pugnauerunt.

Iſte Emilius cum romanis contra tarentinos bellum iuſtiſſimum egit: auxilium ferente tarentinis pirro rege grecorum bellatū eſt vltra quatuor annos. tandem victo pirro in patria miſerabiliter mortuo tarentini cum carthaginenſibus fedus inierunt et ex hoc punica bella inchoata fuerunt.

Valerius Coruinus

Marcus Valerius cognomento Coruinꝰ romanꝰ adoleſcēs p̄ſtantis quidē animi et ſingularis virtutis Camillo nō indignior fuit: qui licet adoleſcēs ⁊ ip̄e cōtra gallū virū magnitudine ⁊ armis inſignē ſingularem aſſumpſit pugnā qui dum armatus in mediū ꝓceſſiſſet et nondum manū cōſeruiſſet euꝰ galee repente coruus ales inſedit: qui certamine inito e Valerij galea nunq̄ꝫ diſceſſit imo et roſtro et vnguibꝰ oculos galli vulnerare nō deſtitit q̄ad Valerius hoſtē tali ꝓdigio territū obtruncauit. Quo mortuo ſtatim coruus e cōſpectu euanuit. Et valerius deinceps Coruini noīe appellatꝰ eſt.

Conſules illi duo ſcilicet Emilius contra tarentinos bellum egit. et Curius cum pirro rege pugnauit et idem Curiꝰ terciū bellum geſſit contra epyrotas Pirrū fugauit ceſis. xxiij. milibus. Ait em̄ nec acie vinci nec pecunia corrūpi poſſuꝫ. Malo diuitibꝰ imperare q̄ꝫ locuples fieri.

Iſti duo conſules ſibiīuicem ſuccedentes prefuerunt. Gemitius vicit affros et tharentinos Sempronius autē vicit picentes. in qua pugna terra tremuit quaſi horreſceret tantū ſanguinē hoīm ſuſcipe q̄ pauci romani qui vicerunt euaſere.

Lucius Papirius

Lucius Papiriꝰ patriciꝰ Romanꝰ bellator clariſſimꝰ a Senatu Ro. dictator electus Quintū fabiū magiſtrū equitū ſibi cōſtituit. Qui ſtatim contra Sānites ex ſenatus decreto expeditōnē ſuſcipiēs in eos acies dirigit Sed paulopoſt cum dictatore rome opus eſſꝫ Quītio fabio equitū magiſtro ꝓcepit: ne ſe abſente cū hoſte pugnare p̄ſummeret. Fabiꝰ autē adoleſcēs: vt erat animo ſtrēnuꝰ poſt dictatoris profectionem aliquando p exploratores didicit: omnia apud hoſtes ſoluta eſſe qui animo accenſus: e veſtigio cū ſamnitibus incredibili feruore cōflixit atq; vt acriꝰ pugnaret equis omnibꝰ frenos detraxit atq; ita calcaribꝰ concitatos in hoſtiū agmen pmiſit: vt nulla eos vis ſuſtinere poſſet. Quā obrē ad viginti hoſtiū milia in ea die ceſa fuiſſe Liuꝰ ſcribit. Parta itaq; victoria de re bene geſta litteras (non ad dictatorem) ſed ad ſenatum mittere curauit. Quā obrē iratꝰ dictator Fabiū adiudicauit capitali pena eſſe reum. q̄ ſe abſentem pugnaſſet. Qui cum ad mortē duceretur ingenti militum et populi fauore liberatus eſt. Tantāq; eā ob rem ſeditionē in papiriū milites cōmouerunt vt ip̄e vix mortis impetū potuerit euadere poſtea ſamnites romanos apud caudinas furculas anguſtijs locorū concluſos ingēti deditione vicerūt. Verū ſequenti anno iubēte ſenatu romani duce papirio ſamnites deuicerūt. Qua victoria triumphum duxit.

Linea Conſulum romanorum

Torquatus Decius

Emilius conſul

Emilius Marcus Curius

Gemicius Sempronius

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea regum Syrie

Seleucus Ceraunes

Antiochus Magnus

Seleucus iners

Seleucꝰ Ceraunus eiꝰ noīs ſcđs. Quītꝰ ſyrie rex regnūit ānis. 2. Is cōtra ciuitates q̄ a p̄re defecerāt ingentē claſſez cōparauit. Et orta tēpeſtate claſſez oēm amiſit p̄ter nudū corpꝰ ⁊ paucos comites. Deīn poſt naufragiū a ptolomeo euergete victus in antiochiā fugit vbi a frē Antiocho auxilia poſtulauit antiochus aūt cū eſſet ānoꝝ. 14. ſup̄ etatē regni cupidꝰ ſub occaſiōe regni defendendi fratri huic Seleuco regnū abſtulit.

Iſti duo frēs Antiochꝰ magnꝰ ⁊ Seleucus ceraunos ambo regnauert volētes vero vēdicare ſanguinē p̄ris ſui ⁊ onye q̄s euergetes rex egipti interfecit. Grandē ducūt exercitū cōtra philopatorē filium euergetis. Sed añ cōgreſſuz Seleucꝰ morit̄. et antiochꝰ ꝓſequit̄ bellū: in q̄ vix auffugiēs totū exercitū pdidit. Rurſumq̄ cōgregās exercitū ⁊ ꝯtra Epiphanē filiū philopatoris adhuc puerꝝ q̄ttuor ānoꝝ habēs cū m̄ltis alijs ſecū philippū regē macedonū. obtinuitq̄ ꝯtra duces ptolomei pueri: fugauitq̄ Scopā ducē eiꝰ. iudeā q̄z cū m̄lt[is] alijs ciuitatibus acq̄ſiuit ⁊ oīa gūauit. Et q̄z armis egiptū capere nō poterat doloſe deſpōdit epihani filiā ſuā vt ſic quaſi amicꝰ regnū itraret. ß nō ꝓualuit cum res innotuit.

Antiochꝰ cognomēto magnꝰ eiꝰ noīs q̄rtus Sextꝰ ſyrie rex: ſyrijs regre cepit regnūit ānis. 56. Is ptolomeū philometrē deuicit. ⁊ cū viribꝰ ⁊ diuitijs plrimū habūdaret ita exercitū iſtruxit vt gregarij milites auro caligas facerēt huic annibal penꝰ cartaginē tradēs metu romāoꝝ ad eū ſeceſſit. Romani antiochi ⁊ annibal' inſolētias ſuſtinere nō valētes L. Corneliū ꝯſulē ⁊ Scipiōes. ſ. naſicā ⁊ affricanū legatos cōſtituētes annibalē ſuperarūt Etiā antiochū deuicētes. coegerūt eū pacē a romāis poſtulare. Cōceſſa vt ex europa aſiaq̄ recederet ſe itra thauꝝ contineret: ⁊. 20. obſidibꝰ dar[et] decē milia talētoꝝ q̄t ānis pſolueret. Cū tādez theſauri cupiditate a ſacerdotibꝰ fallaciter ꝓmiſſi pſidē intraſſz in fano fortune ab ip̄is ſacerdotibꝰ pemptꝰ ⁊ membratim cōciſus e templo ꝓiectus eſt.

Seleucꝰ ille q̄ ⁊ philopator ſeptimꝰ aſie ⁊ ſyrie rex regnūit ānis. 12. Vir q̄dez īgenio hebes ⁊ iniquꝰ: miſit heliodoꝝ ad ſpoliandū erariū in tēplo q̄ iniq̄ iudicās p angelū flagellatꝰ vix ad vitā redijt Onia ꝓ eo orante Hic cum nullum filium ſucceſſorem reliquiſſet. Antiochum illuſorem fratrem ſucceſſorem habuit.

Machabei

Septē filij machabei cum matre et Eleazaro cū m̄ltis alijs martyrio coronāt̄. qui martyres ante incarnatiōnē filij dei ꝓ lege dei vſq̄ ad morte gūiſſima tolerauere tormēta.

Anno. xix. epiphanis fuit illa victoria iudeorum de Antiocho magno de quo. 2. machabeorum. iiij. dicitur de magnis periculis adeo liberati magnifice gratias agimus ip̄i vtpote qui aduerſus talem regem dimicauimus.

Linea Chriſti

Eleazar

Linea pontificū

Simon filꝰ Onye

Onias

Symon

Onyas pius

Eleazar an. m. 5009.

Iſte ſymō onye pōtificis filꝰ duodecimus hebreoꝝ ſūmꝰ pōtifex ſedit ānis. 12. Vir bonꝰ: magna hn̄s ꝑconia laudiſ. Eccleſiaſtici l. q̄ templū reformauit in meliꝰ: ⁊ ciuitatē ꝑualuit amplificare. Hic curauit gentē ſuā ⁊ liberauit eā a pditiōe. Moriens tandē oniā filiū reliquit ſucceſſorem.

Onias magnꝰ ſimonis filꝰ pōtificatuz obtinēs ſedit ānis. 29. q̄ ꝓpter tyrānidē antiochi cū iudeā ſubegit fugit cū mult[is] iudeis in egiptū. Ibiq̄ extruxit templū adinſtar tēpli i hieruſalē in q̄ grauiter peccauit agēdo ſupſticioſe. moriens reliquit filium adhuc infantē.

Iſte Symō fuit filꝰ Onye q̄ tenuit pōtificatū poſt fugā patr[is] ſui. princeps aūt ſacerdotum tandē moriens tres poſt ſe reliq̄t filios Onyā Jeſuz ⁊ Johannem Qui ad tres p̄cipatꝰ Sacerdocij puenerunt.

Onias pius fuit vir ſanctꝰ gratꝰ deo ⁊ hoibus: q̄ tandē ab andronico occiſꝰ ē. At rex de iuſtiſſimi viri nece turbatꝰ. Andronicū homicidā capi fecit ⁊ purpura exutū eo in loco q̄ oniā pemerat tādiu vſq̄ cedi fec̄ donec expiraret

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Sena

SEna vrbiuȝ ethrurie. viribꝰ opibuſq; nunc ſcḋa ameniſſimo loco ſita. Et vt Policrates libro ſexto tradit a gallis ſenonēſibus tꝑibus brennij ante xp̄i aduentū. ccc lxxxij. cū in ytaliā venit condita ꝓ ſenibus ſuis ⁊ armētarijs eam cōſtruxerūt: nō modo fides hyſtorie ſed celebris traditio ex eo quidem validior. Or ſenēſes ⁊ liniamētis membroꝝ ⁊ venuſtate faciei ⁊ coloris gratia: moribꝰ quoq; ipſis ad gallos ⁊ britones a quibꝰ originē traxerūt videnť accedere: licet eos vetuſtas tꝑis: orbis plaga: ſitus regionis. cōuictꝰ finitimoꝝ quibꝰ ſanguine ⁊ moribꝰ diu ꝑmixti ſunt ex magna ꝑte mutauerit. Sed reuera inter nouas numerari poteſt: cū nullis in veterū monimētis repiať: nullaq; antiq̄tatis veſtigia in ea appareant. Sunt q̄ affirmāt Karolū cui malco fuit cognomētū eaȝ cōdidiſſe. In celebri tamē monaſterio venetijs ſcti Georgij de alga (q̄d glorioſus pontifex Eugeniꝰ relicto primū ſeculo ꝓpria edificauit paterne hereditatis pecunia) inueniť in libro litteris ſcripto ꝑuetuſtis. Johannē romanū pontificē nomis ordine duo de viceſimū acceptis de peruſina cluſiēſi. Aretina. feſulana. florētina. ⁊ volaterrana diocesibꝰ. ſex plebatibꝰ. ciuitatem hāc edificaſſe: q̄ ab ipo ſex plebatuū numero Sena fuerit appellata. Hec quippe ciuitas nunc ſuꝑ colle cuiuſdā peninſule iacet vndiq; q̄ſi ripas rugoſas habēs: in ſuꝑiore tamē vrbis ꝑte ſolū aliquātulū habȝ ortis viridarijſq; ornatū. In qua quidē celeberrima extant edificia. Uidelicet gymnaſiū ꝑpulcrū ⁊ forꝫ ⁊ porticus et regia palatia. Hoſpitaleq; ſumptuoſiſſimū pietiſſime gubernatum. Ampla q̄ȝ et libera eſt cū turribus ⁊ ꝓpugnaculis ac optis inſtituta moribꝰ: ꝑplo neq; rudi neq; inurbano. Eiꝰ ager maximꝰ ⁊ herbidus ſemꝑ boū bubaloꝝ ouiūq; multoꝝ nutritor. Frumēti q̄ȝ vini et olei ferax. ac fructuū oīs generis abūdans. Hec a roma ſtadijs octingētis diſtat. Cuiꝰ viri inter etruſcos religione moribꝰ ac lingua p̄ſtare noſcuntur. Habuit aūt Sena illuſtrās ſidꝰ ſctm̄ Bernardinū cuiꝰ reliquie apud aquilā vrbē miraclis ꝑ ſingulos dies m̄ltiplicatis coruſcāt: Is p̄mꝰ oīm ordinē beati Franciſci ad eā q̄ nūc tantoꝑe viget obſeruāciā regule ꝑduxerit. Ornataq; fuit Hugone medico ⁊ phō qui ceteris ſui ſeculi poſt functu vita Jacobū forliuiēſem doctior clariorq; habitꝰ. Et friderico iuris cōſultiſſimo: qui ea in doctrina cōſilia plīma reliq̄t. Sena q̄ȝ Siluio enea pſis p̄mū laurea: poſt: epiſcopali ⁊ papali mitra redimito. Uiriſq; plīmis ⁊ pōtificibꝰ doctrina excultis ornatur. Umbronē ſenēſis agri fluuiū inter ⁊ paludē danaam ſiue fluuiū paliā que ea palus efficit multa ſunt mōtana ⁊ campeſtria opida. Ineſtq; cluſiū vetuſtiſſima vrbs de qua Pliniꝰ plura ſcribit: que olim Carmon fuit nomīata: nūc vrbi ſenenſi ſubiecta ⁊ ab eo aucta.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Reges Egipti

Ptolomeus epiphanes

P Tolomeus Epiphanes quint⁹ egiptiorũ rex regnauit annis. 24. Hic tpe ꝯcepti regni nõdũ quatuor exceſſerat ãnos: et cũ ei⁹ infantia cõſilij et roboris compos eſſe nõ potuit; Antioch⁹ magn⁹ ſyrie rex ad ſuum regnum aſpirãs: illud bellica excurſiõe vexare cepit. Sed regni principes ꝓ infante fideliter dimicãtes regnũ oĩe defenſarũt. Ad ipm quoqꝫ fouendũ Onias iudeorũ pontifex deſcẽdit: cum aũt ad pubertatis tpa pueniſſet Antiochus nobilis magni antiochi fili⁹ ſororẽ ſuã ei inſidioſe dedit vxorẽ. Ex qua duos ſuſcepit filios: quo audito Antioch⁹ ſub ſpecie viſendi ipam ſororẽ Cleopatram atqꝫ filios egiptũ ingreſſus ipm ptolomeũ regẽ inter epulas occidi iuſſit Cũqꝫ vniuerſaꝫ egiptũ ſibi ſubiugare niteref ab egiptijs extra cõfines eiectus eſt: poſt biennũ rurſus alexandriã obſidẽs: a romanis legatis de egipto recedere compulſus eſt.

Ptolomeus philometor

P Tolome⁹ iſte philometor ſext⁹ egiptiorũ rex regnauit ãnis. 35. Hic antiochi ſororis fili⁹ ſegnis ad modũ vir: huic adoleſcẽti antioch⁹ auũcul⁹ bellum intulit: ꝓpter qđ legatos ad Senatũ ro. miſit ab eo auxilia poſtulãs mouere ſenatũ adoleſcẽtis pces: pompiliũqꝫ legatũ ad antiochũ miſere vt ab egipto abſtineret: quo viſo ei oſculũ dedit: platoqꝫ ſenat⁹ decreto et eũ cunctari videret cõſultationẽqꝫ ad amicos referri. Ibi pompili⁹ virga quã manu tenebat amplo circulo incluſũ amicos cõſulere iubet: nec pri⁹ exeat qꝫ ſenatui reſpõſũ det aut pacẽ aut bellũ habitur⁹. Hec auſteritas animũ regis fregit vt ſe parriturũ ſenatui reſpõderit. Hic demũ filiã Cleopatrã alexandro Syrie regi vxorẽ dedit: ab eo deinde ablatã demetrio dedit. quem cũ cõtra ſe venientẽ fugauit ac die tercia in oblatiõe capitis alexãdri ſibi p Arabũ regẽ facta p gaudio expirauit

Caproma

Titus liuius

C Aproma Monialis virgo veſtalis inceſti rea ſupplicio affecta eſt.

T Itus liuius Tragediarum ſcriptor clarus habetur. Qui ob ingenij meritum a liuio Saluatore cuius libros erudiebat libertate donatus.

Minucia

Menander

M Inucia virgo veſtalis et de inceſtu conuicta viua obruta eſt.

Theophraſtus

T Heopſtraſtus ehreſius phus et teſte Anthenodoro in libro deambulationũ fullonis fili⁹. In propria patria audiuit primo leucippũ ciueꝫ ſuũ: inde cum platonẽ audiuiſſet ſe ad ariſtotelẽ trãſtulit. Eoqꝫ in calcidẽ ꝓfecto illi in ſcole regimĩe ſucceſſit: fuit vir ſumme prudẽtie ſtudijqꝫ ſingl'aris atqꝫ eloquij admirãdi. Ita vt cũ antea illi tyranno nomen eſſet ob diuinã eloquẽtiaꝫ ariſtoteles illũ Theophraſtũ vocitauerit: itaqꝫ circa trecenta librorũ volumĩa edidit: pgebant ad eũ audiendũ (teſte pamphilo) duo milia diſcipulorũ Inter q̃s nichomachũ Ariſtotelis filiũ habuit diſcipulũ: et Menãdrũ comicũ: habebatqꝫ hoc ſemp in ore. Sumpt⁹ p̃cioſiſſimus tempus eſt. Obijt annorũ octuagintaquinqꝫ.

Demetrius

Menippus

M Enãder poeta comic⁹ Theophraſti diſcipul⁹ qui vt Quintilian⁹ ait. meo iudicio diligenter lectus ad cũcta que precipim⁹ efficienda ſufficit. Ita omnẽ vite ymaginẽ exp̃ſſit: tanta in eo inueniẽdi copia eloquẽdi facultas. Ita eſt in omnib⁹ reb⁹ pſonis affectib⁹ accomodatus: ob que putauerat illũ Ouidi⁹ ppetuo duraturuꝫ. Hũc ꝛ paul⁹ aplus ſe legiſſe indicat: cũ ad Corinthios ait. Corrumpunt bonos mores colloquia mala. i. Corinth os. xv.

M Enippus phus Cynic⁹ genere phenix condictiõe ſeru⁹: cui⁹ dñs fuit bact⁹ quidã pontic⁹. Fuitqꝫ (vt retulit hermipp⁹) diurn⁹ fenerator: tandẽ inſidias paſſus oĩa que habebat amiſit. Ex qua re ſe ſuſpendit.

D Emetri⁹ phaleri⁹ cognomẽto phus Thephraſti diſcipulus: diſputator mobilis ꝛ orator: parũ vehemẽs fuit (vt Cicero ait) dulcis tñ: hic cũ apđ atheniẽſes ob eximias ei⁹ v̓tutes. 10. annos pfuiſſet trecẽt ꝛ ſexagita ereis ſtatuis honorat⁹ fuit. eo q̄ ciuitatẽ redditib⁹ ꝛ edificijs plurimũ auxerit. Abſens poſtea ab inuidis imagines dirute. qđ cũ comptũ habuit ait. Uirtutẽ nõ euerterũt cui⁹ gr̃a illas erexerant. Dicebatqꝫ hic tantũ in republica valere eloquẽtiã quantum in bello ferrum

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Anno vrbis condite. cccc lxxvij. cum iam clarum vrbis rome nomen eſſet. Arma tamen extra ytaliam mota non fuerant vt igitur cognoſceretur que copie romanorũ eſſent cenſus eſt habitus: tñ inuenta ſunt capita .cc lxxxxij. milia .ccc xxxiij. Quãq3 a cõdita vrbe nũq3 bella ceſſaſſent: et contra affros belluz ſuſceptuz eſt: primũ Appio claudio: Quĩto fabio conſulibus in ſicilia contra eos pugnatũ eſt. Et appi⁹ claudius de Affris et rege ſicilie hierone trĩuphauit.

Sub iſtis conſulibus inchoatum eſt bellum punicum cum hannibale ſeniore.

Gneo et Gayo conſulibus romani in mari dimicauerunt paratis nauibus roſtratis: quas liburnas vocant Cornelius fraude decept⁹ eſt. Duellius commiſſo prelio cartagineſium ducem vicit. xxx. et vnaz naues cepit. xiij. merſit. vij. milia hoſtium cepit. triaq3 milia occidit: neq3 vlla victoria romãis gratior fuit: qd inuicti fra iã etiã mari plimũ poſſet.

Criſpus philozoph⁹

Criſpus ſtoicus phus natione Eliũs p hoc tempus floruit. Qui anno vite ſue octogeſimo librum adeo ſubtiliter compoſuit: vt ad ea que ibi conſcripſit penitus cognoſcẽda longa vita op⁹ eſſet: ſicut teſtatur valerius libro. 8. Ex cuius nota bilioribus ſententijs hec vna celeberrima fuit. Sapiens nulla re eget: et tamẽ multis rebus illi op⁹. Econtra ſtulto nulla re opus eſt: nulla enim re ſcit vti: ideo omnibus eget. Zenon etiã ſuo tempe phus ait. Sepultus apud te ſit ſermo quem tu ſolus audieris: hij duo ſtoice ſecte autores fuerunt.

Iſti duo conſules cum hannone cartaginenſium impatore pugnauerunt. Corſicam et ſardinam vaſtarunt: et ſcipio multa milia inde captiuorum adduxit triumphum egit.

Polemon phus

Polemon Athenienſis phus his tempibus agnoſcitur. Qui laercio teſte cuz iuuenis eſſet ad modum lubricus et impudicus fuit vt pecunias circũferret quo eſſet ad omnes implẽdas voluptates paratior: eas itidem in angiportis et vijs occulebat. Sed cum ſemel ebrius et coronatus in ſcolam xenocratis irrumperet: ille ptermiſſa oratione: quã increperat de pudicitia dicere cepit. Quo ſecutum dicunt vt decetero ſtudio et induſtria adeo ſeipm vinceret vt xenocrati in regenda ſcola ſuccederet.

Sub iſtis conſulibus diuerſe ignium aquarumq3 clades pene vrbem conſumpſerunt: et bellum in affricam tranſlatum eſt contra Amulcarem cartaginenſium ducem in mari pugnatũ victuſq3 eſt. Conſules vſq3 ad cartaginem pceſſerũt multiſq3 vaſtatis oppidis. Mallius victor romã redijt attili⁹ regul⁹ in affrica remãſit. Is ɔtra affros aciem inſtruxit contra tres carthaginenſiũ duces Aſdrubales duos et Amilcarem dimicans victor fuit. xvij. milia hoſtium cecidit et ſerpentem mire magnitudinis occidit. Cuius coriũ centum viginti pedum longitudinem habuit romamq3 delatũ cunctis miraculo fuit. Tunc victi Cartaginenſes pacem a romanis petierunt. Regulus tamen poſtea victus in vltima pernicie.

Linea conſulum Romanorum

Apius claudius | Quintus fabius

Gneus cornelius | Gayus duellius

Lucius ſcipio | C florus aquilio

M. atillius regulus | Lucius mallius vulſo

Marco Emilio | Paulus ſeruius

Marco Emilio: paulo ſeruio conſulibus ambo hij romani conſules ad affricam profecti ſunt cum trecentarum nauium claſſe clipeam petunt et confeſtim cartaginem venerunt: primum affros nauali certamine ſuperant. Emilius conſul centum et quattuor naues hoſtium demerſit: triginta cum pugnatoribus cepit. xv. milia hoſtium aut occidit aut cepit. Et ſubacta affrica tunc fuiſſet niſi q tanta fames erat vt diutius exercitus expectare non poſſet. Conſules autem circa ſiciliam naufragium paſſi. Hoc tempore argenteus nummus primum in vrbe figuratus eſt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea regum Syrie
Antiochus epiphanes il/
luſtris

Antiochꝰ filiꝰ epiphanis

Demetrius ſother

Iſte antiochꝰ nobilis ſiue illuſtris regn̄uit annis .xi. peſſimꝰ fuit ⁊ figura antixp̄i. Hic audita morte patris fratriſqꝫ ſui inercia cū rome eſſet obſes: clāfugit ⁊ veniēs in ſyriā receptꝰ eſt a quibuſdā ciuitatibus: mortuoqꝫ frē ꝓ eo regnauit: ⁊ vendito ſacerdocio p̄mū a Iaſone poſtea a Menelao: quoꝝ ſuaſu iudei ſibi noīa gentiū imponebāt: ſacrificia fieri ꝓhibuit in templo in hieruſalē. Demū veniēs de egipto menelay ductione ſpoliauit templū coegitqꝫ iudeos ydolis ſacrificare: ⁊ trāſire ad ritꝰ gentiuꝫ: ponēs in templo ydolū Iouis olimpi: ꝓhibuit circūciſionē: interficiēs circūcidētes: ſeptē frēs cuꝫ mr̄e nolētes comedere carnes porcinas varijs tormēt̄ occidit. qui oēs aīo cōſtāti ꝓ obſeruatiōe legū martiriū ꝑtulere. Poſtremo volens ire ꝯtra hieruſalē cecidit de curru ꝯfractuſqꝫ ⁊ demū a vermibꝰ cōſumptꝰ. miſerabilit̄ mortuus eſt in terra aliena.

Antiochꝰ iſte Eupator regn̄uit ānis .2. hic patre ſublato puulꝰ relictꝰ eſt adhuc adoleſcēs habuit tutorem lyſiā: ⁊ cū cōtra iudeos exercituꝫ duxiſſent nō lōge pꝰ ambo a ſuis occiſi ſunt ꝓpter timorē demetrij filij ſeleuci eupatoris.

Linea Chriſti
Mathan filiꝰ Eleazary

Mathathias habuit quinqꝫ filios
coniuges

Iſte demetriuſ ſother decimus ſyrie ⁊ Aſie rex priuigno interfecto regn̄uit ānis .12. filius Seleuc. antiochum eupatorē et lyſiā occidit. Alchimū pōtificē ꝯſtituit cū q̄ bachides miſſus hieruſalē mltos iudeoꝝ occidit. nychanorēꝫ a iuda machabeo occiſū amiſit: ⁊ bachidē iudā occidit: tandē ab alexādro victꝰ. illū vita ꝑiter ⁊ reḡ p̄uauit.

Mathathias ſacerdos filiuſ Iohānis filij ſymonis doctrina ⁊ glorie fama apud iudeos plurimum honoratꝰ eſt. Vir ſanctus percuſſit in zelo ſuo peccatores: qui habuit quīqꝫ filios eiuſdem zeli veruꝫ ipſe non erat pontifex ſed tres filij eius quo mortuo in Modin ſepelitur.

Iſte iudas q̄ ⁊ machabeꝰ vir fortiſſimꝰ ⁊ bellicoſuſ mathathie filꝰ fuit ſtrēnuiſſimꝰ bellator ⁊ triumphator in iſrl̄. q̄ nec an̄ ſe nec pꝰ ſil'em hūit cꝰ glorioſa opa patēt ī libris machabeoꝝ. Hic poſtremo in bello cecidit: ꝓ dei legibꝰ mortē ſuſtinēs cū tribꝰ ānis pontificatū admīſtraſſet.

Templū purgat a iuda et fratribꝰ poſtq̄ꝫ ꝓ tribꝰ ānis fuerat ꝓphanatū.

Ionathas iudeoꝝ dux ꝑiter ⁊ pōtifex pplm iudeoꝝ pꝰ iudā rexit ānis .19. nō impar frī ſuo machabeo v̓tute fuit. Tandē a triphone doloſe captꝰ cū filijs interficit̄. Cuiꝰ corpꝰ ſymon frater eiꝰ cū luctu ſepeliuit.

Ariſtarcus

Bacubius

Ariſtarcꝰ ḡmaticꝰ claruit tpe Machabeoꝝ

Bacubiꝰ brūduſinꝰ tragediarū ſcriptor: nepoſ Ennij poete ex filia claruit pꝛio rome inde poſtmoduꝫ tharētū regreſſus ē: et nonagenariꝰ mortuꝰ eſt.

Simō mathathie filꝰ terciꝰ iudeoꝝ dux pariter pōtifex ſedit ānis . 8. religioſus ⁊ prudēti ſſimuſ fuit: ab adoleſcētia ſua optīe ꝯuerſatꝰ ē: tandē occiſus neq̄ter a genere ſuo. Iſte ſimō ⁊ ionathas frēs iude pꝰ eiꝰ occiſiōꝫ corpꝰ ab hoſtibꝰ redimētes ī modin patrū ſuoꝝ ſepulchro ſepeliere. Ptolomeꝰ q̄ꝫ cū eū ad cōuiuiū inuitaſſet: eūdē cū duobꝰ filijs interfecit. Et ipiꝰ ſymonis vxorem cum reliquis duobꝰ in vincula cōiecit. Et in his finit̄ primꝰ liber machabeorum.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

PTolomeus Euergetes philometoris filius Cleopatreqꝫ germanꝰ ſeptimus egiptiorum rex: regnauit annis. 29. Uir quidē peſſimꝰ atqꝫ ſeuiſſimꝰ ob cuius ſeuitiam frater eius ⁊ Cleopatra ſoror ſibi timentes regnū ei ꝑ legatos obtulerūt. cum fraternū regnum ſine vllo certamine recepiſſet elatus factus: fratris filium e complexu matris enecauit: ⁊ omnes eius fautores trucidauit. Et ſic ciuibꝰ ſuis cruentꝰ extitit: Ita quocꝫ romanis qui illic venerāt ridiculo fuit. Quia vt Juſtinꝰ ſcribit. Uultu deformis erat ſtatura breuis et ſagina ventris belue ꝑſimilis. Quā quidē feditatē nimia veſtis ſubtilitas augebat. Hic quippe filios ex ſorore et ex vxoris ſorore ſuſcepit. Ac etiaꝫ ſororis filiam per vim ſtuprauit. Cuius filiuꝫ membratim diuiſum et in ciſta poſitum in die natalis eius inter epulas iuſſit offerri.

PTolomeus phiſton qui et Sother euergetis filius octauus egiptioruꝫ rex. regnauit annis. 17. his tꝑibus Antiochus tyricenus demetrij filius Et antiochus griffi regis frater adinuicem dimicantes ſucceſſiue modo vnus modo alter regnabant. Inter has autem regni Syrie parricidiales diſcordias mortuus eſt ptolomeus iſte relicto regno vxori.

PTolomeus alexander nonꝰ Egiptioruꝫ rex regnauit expulſo fratre annis. 10. Hic ptolomei ſother predicti frater fuit. Cleopatra mater. poſtqꝫ cum maiore filio decem ⁊ ſeptem annis regnaſſet grauiter ferens filij ſocietatē populum in eum concitauit ⁊ in Cyprū exulare coegit. Accerſito iſto alexādro minore filio in locum fratris ſecum regnare fecit. Sed tandem ab eodem occupata interficitur. Et a populo in exiliū actus. Ptolomeꝰ ſother reuocatꝰ in regnum. Igit̄ alexander regni cyreneorū quod ei pater teſtamēto reliquerat populo romano herede inſtituto deceſſit.

PTolomeus Sother paulo ante a matre pulſus. hic anno Alexandro ab Egiptijs interfecto regnum paternum iteruꝫ recuperans regnauit annis octo. Cum enim alexander matrem occidiſſet ipſum in vindictam matris repulerant. vt iam ſcriptum fuit.

HAnnibal hamilcaris Carthaginenſium ducis filius. quincꝫ et viginti etatis annos habens Imꝑator carthaginenſiuꝫ exercitus creatus eſt hic ceteris ducibus prudentia. audatia. conſilioqꝫ ad pericula capeſcēda anteibat. Imꝑator factꝰ triennio omnes hyſpanie gentes bello ſubegit. fratreqꝫ ſuo Aſdrubale ad hyſpanie cuſtodiam relicto. ipſe pyrrhenū ſaltū tranſijt. Et poſtqꝫ ad alpes ꝑuenit que ſcilicet ytaliā a gallia ſeiungūt. quas nemo vncꝫ cum exercitu preterqꝫ hercules tranſierat: ita itinera et loca lapidoſa ſtrues comburendo et acetum infundendo patefecit vt Elephas oneratus ire poſſet. cum antea vix vnus homo quiret repetere. In eo tamē loco multi niuibus obruti cum elephantis periere. Tradit̄ ad ytaliam. lxxx. milia peditum et viginti milia equitum ſeptem et triginta elephantes adduxiſſe. Deſcendit itaqꝫ Hannibal in Thaurinenſes agros. Et ꝑuagata tota regione Ciſalpina romanos tribus prelijs profugauit: ac multas vrbes obtinuit. Ideꝫ ꝑ ligures fecit Poſtea appenninū tranſiliens apud ethruriā vbi nunc florentia graui oculoꝝ morbo affectus eſt. vt dextrum amiſerit oculū. deinde C. flamineū interfecit: q̄ facto fabiꝰ maximꝰ a ſenatu cōtra ip̄m miſſus per ſumma montiū et abdita nemorum caſtra ponēs eius feruorem deluſit. ⁊ repta occaſione aretinorū auxilio vicit. Et ſic ꝑ ſedecim annos totam ytaliam varijs cladibꝰ fatigauit. Inde in apuliam ꝑgens maxima clade romanos apud cannas affecit. In quo quidē p̄lio tot romanorū milia ceſa ſunt: vt tres ānuloꝝ aureoꝝ modios quos e romanorum militū manꝰ extraxerat Carthaginē mitteret. Cōſulares quocꝫ viri ac ſenatores capti aut occiſi fuere. Et de romanis actū fuiſſet ſi Hannibal ſtatim poſt victoriam ad vrbem acceſſiſſet. Is tamen coactꝰ ytaliaꝫ relinquere ⁊ opē patrie ſue ferre que a publio ſcipione p̄mebat̄. Cū carthaginēſes cuꝫ romanis pacem compoſuere ad antiochum regem confugit. deinde ab bithinie regē T. quintꝰ legatꝰ cōtra eū ꝑrexit. Ne a romanis caperet̄ cōfeſtim guſtato veneno qđ in ānulo more regio gerebat aīam expulit. Et ſic eo genere mortis a romanorū vinculis ſe liberauit. Deceſſit aūt ſeptuageſimo vite ſue anno.

Linea Regum Egipti

Ptolomeus euergetes

Ptolomeus phiton ſiue ſother

Ptolomeus alexander

Ptolomeus ſother

Hanibal

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Anno ab vrbe condita. cccc lxxx. Sanguis e terra et lac e celo manare viſum eſt in ſpecie pluuie. peſtilētia grauis in vrbe biennio fuit: quā ſibillini libri dixerunt celeſti ira impoſitā; nō inquerebať numerꝰ eorū qui periſſent: ſed ipſorum qui fuerunt ſuperſtites.

Coloſſus ingens ſolis ſimulacrum a clare lydo ſtatuario fabricatum apud rhodum inſulam terremotu corruit. Erat quippe (vt plinius refert) ſtatua admirāda altitudinis cubitorum. 70. turribus equipperāda. Et e ſeptem miraculis mōi maximum fuiſſe teſtantur.

Strato phus

Strato lampſacenus phus Archeſilai filius vir eloquētiſſimus. Et in ſpeculatione phiſica pre ceteris diligentiſſime ſpeculatus. Unde et phiſicus ē appellatus: fuit ptolomei philadelphi preceptor a quo talentis octuaginta donatus ē Scripſit de regno: de iuſticia ⁊ de dijs. Aiunt eum fuiſſe tam tenuez vt ſine ſenſu moreretur. Silphon quoqꝫ phus ſuo tempore omnibus bonis amiſſis ſolus nudus euadens ait. Omnia mea bona mecum porto: pectore enim geſtabat.

Crates phus

Crates athenienſis academicꝰ philozophus filius antigenis. palemonis auditor illiuſqꝫ ſucceſſor ſcole: q̄ adeo ſe viuētes amarūt: vt eadez ſemp ſtudia ſint cōſecuti: et mortui eodem ſepulchro ſepulti: q̄s antagoras in hanc ſententiam verſibus exornauit. Hoc tumulo Crateni et polemonē cōditos fatere qui tranſis o hoſpes viros conſenſu animorū precipuos: quorꝫ diuino ex ore doctrina manauit ſacra vitecꝫ mundicies ſapiētie adiuncta.

Panetius

Silphon phus

Panetius phus claruit tpe Sciptōis rome cꝰ et p̄ceptor fuit. Qui ſtoice ſecte phus extitit: Quē cicero in libro officiorū imitatus eſt. cuius hec eſt ſententia. Uitam hominum qui etatem in medio rerū agūt ac ſibi ſuiſqꝫ vſibus eſſe volūt ad cauenda picula ex impulſo aſſidua ⁊ ꝑpe quotidiana: oportet anīo eſſe ꝓmpto ſemper et intento.

Silphon megarenſis phus his tempibus floruit hunc et imitatione atqꝫ ſapientia tantū alios preceſſiſſe dicunt vt parū abfuerit: quin omnis gratia in illum intenta in Megaram tranſiſſe diceretur Cicero vero libro de fato dicit illum fuiſſe hominem acutum maximeqꝫ ſuis temporibus approbatū. Qui cum capta aliquando eſſet eius patria: et omnibꝰ eiꝰ bonis amiſſis ſolus nudus euadēs interrogaretur. An omnia perdidiſſet: Reſpondit omnia mea bona mecū porto: pectore enim illa: non in ſcapulis ſe geſtare dicebat.

Poſſidonius

Licon phus

Poſſidonius phus ſtoicus panecij diſcipulꝰ claruit tempe ſcipionis hic fuit aſtrologꝰ magnus teſte auguſtino.

Eraſiſtratꝰ q̄z athenienſis medicꝰ ſcd̄m Euſebiuz his tpibꝰ floruit hic cū ex ariſtotelis familia natꝰ eſſet etiam eximꝰ medicꝰ euaſit. Qui cū antiochū regē ex grauiſſimo morbo ſanaſſet a ptolomeo rege etꝰ filio centū talentis donatꝰ eſt vt teſtis eſt plinꝰ libro vigeſimonono naturalis hiſtorie.

Licon troadēſis phus clarꝰ habeť vir quidē eloquēs et in educādis inſtruēdiſqꝫ pueris maxie idoneꝰ. Dicebat em̄ neceſſario adiūgi pueris pudorē ⁊ laudis ſtudiū velut equis calcar. Fuit hic dū vixit habitu mūdiſſimꝰ ⁊ veſtiū incredibili mūdicie atꝫ nitore: Et cū eēt corpe fortiſſimꝰ pile ludo ſe exercuit. Tenuit aūt ſcole ꝑncipatū ānis. 44. Tandē feſſus podagre morbo anno vite ſue. 74. interijt. Timon appolloniates phus etiā ſuis tpibꝰ floruit hic duz iuuenis eſſet niſtis obſcenitatibus ſe immerſit: poſtea factꝰ vir (licet egenꝰ) repudiatis vicijs in calcedoniā iuit: ibiqꝫ philozophiā ⁊ oratoriā artem didicit atqꝫ exercuit. Scripſit aūt diuerſa poemata Tragedias Comedias ⁊ Satiras.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Conſulum romanorum

L. Metellus   C. Furius

C. Attilus   T. Mallius

L. Emilius   Terrentius varro

Lucio cecilio metelle. Caio furio placido conſulibus. Metellus in Sicilia affrorum ducem Aſdrubalē cū. cxxx. elephantis et magnis copiis venientem ſuperauit. Apud panormū. xx. milia hoſtium occidit; ſex et viginti elephantes cepit reliquos errantes p numidas quos ī auxilium habebant collegit. Et romā deduxit ingenti pompa.

T. Mallio Torquato Caio Attilo cōſulibus de Sardis triumphatū eſt Et pace oīb⁹ locis facta. Romani nullum bellum habuerunt. Quod his poſt romam conditam ſemel tantū numa pōpilio regnante contigerat. Et porta iani clauſa eſt vno anno.

Emilio conſule ingentes gallorū copie alpes tranſierunt; ſed pro romanis tota italia conſenſit. xl. tū milia hoſtium capta et interfecta ſeptez milia. Et triumphus emilio decretus. Gallorū ſiquidez animi feroces; corpa pluſq̃ humana erant. ſed experimento deprehēſuz eſt q̄ virtus eorum ſicut primo impetu maior q̃ virorū eſt. Ita ſequens minor q̃ feminarum. Alpina corpa humenti celo educata habent quoddā ſimile niuibus ſuis Cum mox calore pugne ſtatim ſudorem emittūt et leui motu q̄ſi calefaciēte ſole laxantur aliquot deinde annis euolutis p⁹ contra gallos intra ytaliam pugnatuz eſt finitūq̃ eſt bellum M. Claudio marcello Gn. Cornelio Scipione conſulib⁹. Poſtea idem Marcellus cū collega ſuo Cornelio ingentes copias Galloruz peremit Mediolanum expugnauit; grandem pedam romam ptulit ac triumphās marcellus ſpolia gallorum ſtipiti impoſita humeris ſuis vexit.

Linea Conſulum romanorum

M. C. marcell⁹   Cornelius Scipio

Lucius Mallius Cōforius   M. Mallius

Lucius cenſorinus   Marcus maulius

Eodem anno bellum punicum ſcdm romanis illatum eſt per Annibalem carthaginenſium ducem filium amilcaris qui iam dudum amilcari patri ad aras iurauerat cū adhuc nouem eſſet annorū ſe vt primum poſſet aduerſus romanos pugnaturum.

Quingenteſimo et quadrageſimo anno a condita vrbe Lucius emilius paulus publius Terrentius varro contra hannibalem mittuntur ambo tamen vincuntur.

Tranſacto punico bello ſecutum eſt Macedonicum contra philippum regem. l. et quingenteſimo primo anno ab vrbe condita T. Quintius flammini⁹ aduerſus eum mittitur; et proſpere geſſit et pax ei ablata eſt his legibus ne grecis ciuitatibus quos romani contra eum defenderant bellum inferret; vt captiuos et tranſfugas redderet. Quinquaginta ſolas naues haberet reliquas romanis daret. Et per annos decies quaterna milia pondo argenti preſtaret; et obſidem daret filium Demetrium.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Regum Syrie

Alexander filiꝰ antiochi

Demetrius filiꝰ demetry

Antiochus adoleſcens Sedetes

Triphon

Alexander

Alexander ille filius antiochi epiphanes vndecimus Syrie ⁊ aſye rex regnauit ſcdm Euſebiū annis .9. ſemp iudeis gracioſus fuit. Jonathan machabeū ducē ſibi cōfederauit: eius adiutorio occidit demetriū ſother: et regnauit ꝓ eo. Cleopatram ptolomei filiam regis egipti in vxorē duxit. quā ptolomeus auferens alexandro demetrio filio demetrij ſother vxorez dedit. tandē rex arabū ad quē alexander fugit timens ptolomeuz alexandrum occidit caput auferēs ptolomeo tranſmiſit.

Iſte Demetrius regnauit annis tribus poſt alexandrum. Et omni regno paterno recuperato vicijs adoleſcentie in ſegniciem lapſus poſtremo captus in hyrcaniam nouem annis ſine regno priuatus vixit. Tandem regno reſtituto philometor filiam Cleopatram ab alexandro ſublatā vxorem dedit.

Antiochus Sedetes adhuc puer ſuadente triphone aliquid molitus eſt pro repatione regni ſed parum profecit: quia ſtatim ab eo occiſus eſt. Hi enim duo adinuicem dimicantes ſucceſſiue modo vnus modo alter regnabat.

Iſte Johannes hircanus occiſo patre ſuo ſymone et duobus filijs ſuis Juda et Mathathia a ptolomeo duce in conuiuio in Jericho iure obtinuit ſacerdotium. et adminiſtratis optime rebus viginti tribus annis mortuus eſt; reliquitq̧ Ariſtobolum filium ſuum primogenitum et anthigonuz cum alijs duobus paruulis. Cumq̧ nullus eorum ad regendum populum eſſet ydoneus vxorem ſuam diſertiſſimam prefecit ⁊ filijs. Sedit autem annis .26. vir ſacerdotio dignus atq̧ ducatu ſtrenuꝰ. A romanis ius amicicie poſtulans obtinere promeruit. Hic multas ſeditiones a phariſeis et eſſenis ptulit: a quibus tandem liberatus: feliciter vſq̧ in ſenium vixit

Linea Summorum pontificum

Johannes hircanus

Ariſtobolus

Alexander

Ariſtobolus filius iohannis hircani in vincula matrem cum duobus fratribus minoribus ſuis coniecit: primuſq̧ dyadema regni ſibi impoſuit. Et vno anno tantūmodo regnauit. Fuitq̧ rex et ſacerdos: fratremq̧ ſuum ſuggeſtione vxoris ſue interfecit. Et decurſis .475. annis a ſedechia vltimo rege iuda quando regnum iuda interruptum et finitum fuit. mortuus eſt morbo acerbiſſimo: vt ſanguinem laceratis viſceribus euomeret.

Triphon capto Jonatha proditorie contra Symonez fratrem Jonathe bellum mouit. Et acceptis a ſymone centum argenti talentis et duobus filijs Jonathe contra ꝓmiſſa Jonatham cum duobus filijs occidit. Et poſtea dominum ſuum Antiochum adoleſcentem interfecit et pro eo regnauit.

Iſte Alexander ariſtoboli frater apud iudeos pontificatum et regnum ſuſcipiens regnauit annis .27. relicta enim vxore Ariſtoboli que ex eo prolē non ſuſceperat a vinculis cum duobus fratribus eum abſoluit ⁊ tanq̄ maiorē regem iudee conſtituit: qui fratrem ſuum ſcdo a ſe genitum occidit. tercium vero regno priuatum ſecum viuere coegit: qui adeo nequiſſimus fuit ꝙ mille ſeniores intra ſex annos peremit. Octingentos quoq̧ vxoratos viros vna cum vxoribus ac liberis in plateis patibulis affixit: qui eius crimina deteſtabant. Tandē 27. anno regni ſui ex quartana febre mortuus eſt: et reliquit duos filios Hircanum et Ariſtobolum. verū vxorem ſuam alexandram fecit regnare: quia habuit gratiam populi: cum adhuc viuente marito humanitate ſibi allexerat.

Alexander iſte filius Antiochi regnauit poſt triphonem quem occidit dyodatus dux.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Mantua gallie Cenomanoꝝ memorabilis vrbs vt quibuſdā placet a Manta Thireſie vatis filia pꝰ Thebanoꝝ interitū ab Alexandro tūc illa cōdita fuit. Sūt tñ qui dicāt Thireſiā theſei tpibus fuiſſe. Et in eiꝰ ſeruitutē deueniſſe: que poſt pr̄is interitū in ytaliā cū multis venit: ⁊ cū ſocijs grecis mātuaꝫ cōdidit. Sed cū interim ex thiberino thuſco rege oenꝰ natꝰ eſſet: ⁊ ad ip̄m oppidū thuſci et veneti cōfluerēt. Oenꝰ muris oppidū circūdedit: ⁊ in aliā formā redegit. ⁊ a mr̄e Mantuā appellauit dicēte Virgilio. x. li. Eneidos. Ille iam pr̄is agmen ſciet Oenus ab oris. Fatidice mantꝰ ⁊ thuſci filiꝰ amnis. Qui muros matriſqꝫ dedit tibi Mantua nomē. Cōſtat tamē eam vrbē vetuſtiſſimā ab Etruſcis conditā: et vnā fuiſſe duodecim coloniaꝝ quas T. liuiꝰ patauinꝰ docet trāſapenninū ab ea gente miſſas. preſertim cū poeta inſignis virgiliꝰ ciuis ſuꝰ id orbi faciat notiſſimū. diffuſiuſqꝫ eiꝰ vrbis narrat originē. Mātua diues ciuis ſed nō genus oibus vnū. Hec mōtibꝰ qui galliā ⁊ germaniā ab ytalia diuidūt vicina eſt. Haud ꝑcul a benaco lacu ex quo minciꝰ effluit qui exundās Mantuā vſqꝫ labif ibiqꝫ lacu facto vrbē circuit. Inde etiā ꝑgrediēs breui curſu padū influit. Paſſa eſt ſupiorībꝰ tpibus Mantua calamitates maximas: p̄ter illas que Virgiliano verſu ſunt notiſſime. Mantua ve miſere nimiū vicina Cremone. Nam ab Athila: Gothis. Lōgobardis ⁊ baioarioꝝ rege aliqñ diruta: qñqꝫ ſpoliata. qñqꝫ menibꝰ aperta ⁊ immunita relicta. Vngari aliqñ ad ſolū vſqꝫ euertere: vnde ⁊ locꝰ vbi tūc fuerat ad rei memoriā nūc vngaria nūcupaf. Mathildis nobilꝭ comitiſſa eam diu tenuit. mirificeqꝫ ampliauit. Sub q̄ Nicolaꝰ ſcōs pōtifex romanꝰ cōciliū celebrauit: hanc per multa tp̄a poſt Mathildim mlͭi poſſiderūt. In qua p̄clariſſime familie de ripa ⁊ paſſerinoꝝ aliqñ prefuere Demū poſt varios caſus inclite Gonzagorū familie magni canis auxilio pulſis paſſerinis: ea vſqꝫ in p̄ſens cū maxima laude potiti ſunt. quoꝝ ⁊ preteritoꝝ dñoꝝ cura diligētiaqꝫ pulcherrimis pōtibꝰ ſup lacū iactis tum ſupbiſſimis templis: regijs pallacijs: ⁊ nobilibꝰ ciuiū edibꝰ plurimū illuſtrata eſt. Vnde ⁊ nūc ampla ciuitas habita eſt: et rerū abūdās que ad vſuꝫ hūanū neceſſarie ſunt. Mātue ꝑ Karoli magni tēpa ſanguis xp̄i miraculoſus appuit. Ad quē viſendū ſcōs Leo papa ſe cōtulit. Et inde in germaniā ad karolū acceſſit. Karoluſqꝫ caluus magni filiꝰ Mantua veneno perijt. qd̄ hebreꝰ medicus pecunia corruptus dedit. In ea Anſhelmꝰ lucenſis ep̄us vir ſanctꝰ et eruditione moribuſqꝫ inſignis requieſcit. Et beatiſſimꝰ Johēnes bonus Mantue ciuis miraculis clariſſimꝰ. Genuit et Albertinū qui tractatū de corꝑe xp̄i edidit. et Matheuꝫ medicū clariſſimū qui ad Sicilie regē de medicinis opus egregiū perſcripſit.

Mantua

Neuius poeta comicus

Neuius poeta Comicus anno. 2. regni Ptolomei epiphanes dicti (vt Euſebius ſcribit) Utice moritur: pulſus roma factione nobilium ⁊ precipue metelli. Is inter comicos tercium locum habet de quorum dinumeratio ne et comicoꝝ preſtantia Uulcatius in libro de poetis: hec carmina ponit. Mul tos incertos certare hanc rem vidimus. Palmam poete comico cui deferant. Cecilio palmam tribuo de comico. Plautus ſecundus facile exuperat ceteros. Dein de neuius qui ſeruet precio in tercio. Si q̄d quarto detur: dabitur licinio. Poſt in ſequi licinium facio attiliū. In ſexto conſequitur hos terrecius. Turpilius ſeptimum: Trabea octauum obtinet. In nono loco eſſe facile facio lucrecium. Decimū addo antiquitatis ennium.

Plautus Comicus

Plautus comicus poeta lingue latine pater (vt idem Euſebius teſtat) ex vmbrie arpinas al's ſarſinas ciuitate rome morit. Ex c⁹ ſmone (vt varro epiſtolonis ſententia dixit) muſe locute forent: ſi latine loqui voluiſſent. Floruit in ſcena quintodecimo ferme anno poſtq̄ bellum aduerſus penos ſcd̄m ſumptum eſt. Et quāq̄ a pluribus grecis comicis fabulas ſumptas in latinum cōuerterit: Oracij tamen ſententia plautus ad exemplum ſiculi ꝑperare epicharmi dicit. Hic vt varro ⁊ pleriq̄ alij memorie ꝓdiderunt: cum pecunia omni quā in operis artificū ſcenicoꝝ pepererat: in mercationib⁹ ꝑdita: inops romam rediuiſſet. Et ob querendum victum ad circūagendas molas que truſatiles appellantur opam piſtori locaſſet. Ibi quotiens ab opere vacaret ſcribere fabulas acvendere ſolit⁹ erat. Mortuus eſt circiter centeſimā et quadrageſimāquintam olimpiadē. Iuſſitq̄ tale ſuo ſepulchro epigrāma incidi vt varro de poetis dicit. Poſtq̄ eſt morte captus plautus comedia luget: ſcena eſt deſerta. Deinde riſus iocus luduſq̄ ⁊ numeri: innumeri ſimul omnes ſimul collacrimarunt.

Ennius poeta

Ennius quoq̄ poeta comicus Tarenti naſcitur quintius ennius dictus. his temporibus (Euſebio referente) floruit. Qui a catone queſtore romā tranſlatus habitauit in monte auentino parco admodum ſumptu content⁹ et vnius ancille miniſterio: ſemꝑ pſuadens aīas eſſe immortales. Et ideo in vite ſue termino dixit. Aſpicite o ciues ſenis ennij imaginis formam: hic veſtrum pinxit maxima facta patrum: Nemo me lacrimis decoret: nec funera luctu: faxit cure volito viuus ꝑ ora virum. Itemq̄ poeta pudicitiam predicans dicebat: flagitij initiū eſſe inter ciues corpa nudare. Hic cū comedias optimas elegantiſſimaſq̄ edidiſſet ſeptuagenario maior articulari morbo olimpiade. 153. interijt. Sepultuſq̄ fuit i ſcipionis monumento via appia.

Scipio affricanus

Scipio Affricanus alterius ſcipionis filius: vir oīm romanoꝝ ferme ꝑmarius vigeſimūquartum agens annū duobus ſcipionibus ab haſdrubale interfectis a ſenatu romano ad hyſpanias mittit: fuit quippe panecij auditor: et inter ceteros mortales animi preſtantior. Cū intellexiſſet ſenatum ꝓpter metum hannibalis ytaliam velle relinquere: extracto gladio id ꝓhibuit aſſerens ſe velle patrie defenſorem eſſe. Ceſarie ꝓmiſſa vtebatur habitu corporis virilitis vt Eutropius ait ſeptuaginta ciuitates hyſpanie recepit: quibus feliciter geſtis conſul contra cartaginenſes deſignatur. Eoq̄ ꝑgens aphroꝝ ducem cum Siphace numidie rege ſibi ſubegit. Nec multo poſt cū hannibale congreſſus ita ei⁹ equitatum fudit vt ſuꝑ viginti penorum milia ceſa: totidemq̄ fere capta vna die referatur. et ipſe hannibal cum paucis ꝓfugerit: terra mariq̄ pace obtenta in ſiciliam traiecit. Romam tandem ꝑuenit triumpho clariſſimo inuectus: Aphricanus vocari meruit. Sicq̄ ſcd̄m bellum punicum terminatum eſt: quod ꝑ annos. 18. geſtū fuit. Catoni vero contradicens nolebat cartaginē romano impio emulam euerti: ne romani ſine belli metu laſciuirent. Huius ꝑclare fuere ſententie dicebat eīn: nunq̄ ſe minus ocioſum: q̄ cum ocioſus eſſet: nec minus ſolum: q̄ cum ſolus eſſet: hic tantus patrie pater ab emulis accuſatus: ab ingrata patria pulſus apud litternum ruſtulus exulans: tandem. 52. etatis ſue anno morbo interijt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Philo iudeus

Philonem iudeum ex ſacerdotum genere natum: et Alexandrie educatum per hec tempora floruiſſe conſtat. Et ſapientie librum greca lingua (in q̄ peritiſſimus fuit) eleganti ſtilo conſcripſit. Quē ideo ſapientie libruz nominauit: quia in eo chriſti ieſu domini noſtri laudes ſpecialiter narrauit: vel quia multipliciter in eo ſapientia cōmendatur. Scripſit autem multa: vt diuus hieronimus in libro de viris illuſtribus cōmemorat.

Catho philozophus

Cathon pħus ſtoicus natione egiptius panecij quondam diſcipulus. mlta ſcripta reliquit. Cuius habētur plurima egregie dicta. Ex quibus hec pauca notabilia excerpta ferunť. Deſines timere ſi ſperare deſieris. Queris quid ꝓfecerim: Reſpōdeo amicus mihi eſſe cepi. Si vis amari: ama. Ab eo aliquādo queſituz fuit. An beneficium ſeru⁹ dño dare poſſit: Reſpodit: quedam ſunt beneficia: quedam vero officia: ⁊ quedam miniſteria. Beneficiū inquit eſt: quod alien⁹ dat: Alien⁹ autē eſt qui potuit ſine reprehēſione ceſſare. Officiuz eſt filij vxoriſqȝ ac ceterarum perſonarum quas neceſſitudo ſuſcitat. ⁊ opem ferre iubet. Miniſterium eſt ſerui quem conditio ſua eo loco poſuit: vt nihil eorum que preſtat imputet ſuperiori.

Catho philozophus

Catho primus pħus romanus atqȝ iuriſta: primo quidem queſtor. deinde bis conſul: litterarū tam grecarū q̄ȝ latinaruz apud romanos decus. Hic primū cum Q. fabio maximo militauit. Deinde anno poſt quīto queſtor Tarētum miſſus fuit vbi Enniū poetam inueniēs romam ſecū adduxit. Poſtmodum cū Scipione illo viro optimo affricam trāſuect⁹ rempub. nō mediocriter iuuit. Deinde ex edilitatis officio cenſor fact⁹: ac poſtea pretor optime in omnibus ſe habuit. Etiam bis conſul ⁊ poſt conſulatū quē ſtrennue in hiſpania geſſit: tribunus militum dictus eſt. Demum cū ſero ⁊ pene ſenex latinas litteras didiciſſet etiam grecas litteras edoceri appetiuit vnde doctus factus. hiſtorias ⁊ rem militarem tractauit atqȝ ſcripſit. Et dum ſibi ex clementia quandam comparaſſet gloriaz. Id egit vt iuris ciuilis peritiſſim⁹ haberef. Senatu namqȝ ⁊ extra Senatū cōtemporaneos omnes grauitatis ⁊ auctoritatis excellētia ſuperauit. Cenſorinus aūt appellatus fuit: q̄ȝ cenſure officiuz ſibi ſpecialiter fuerit cōmendatū. Ei⁹ quoqȝ ornamenta fuerūt ſenat⁹. maieſtas. et propagata familia. Ex qua quippe maximum decus romanorum. poſterior catho ortus eſt qui ſacratiſſimum illud Cathonum nomen poſtea immortale fecit.

Scipio iunior affricanus

Scipio magni Scipionis nepos omī virtute apud romanos p̄clarus. Conſul extra ſortez factus Aphrica ſibi decreta eſt. Veniēſqȝ carthaginez cum ſex continuis diebus noctibuſqȝ oppugnaſſet: tandem re deſperata Carthaginenſes ad deditionē traxit. petēteſqȝ vt quos belli clades reliquos fecerat ſaltem ſeruire liceret. Atqȝ ita primū mulierū agmen ſatis miſerabile: poſt virorum turba deſcendit. Nam (vt liui⁹ ait) fuiſſe mulierum. 25. milia: virozuz. 30. milia captiuorū memorie proditū eſt. Haſdrubal vero imꝑator vltro ſe transfuge dedit. Et eius vxor ſe ſuoſqȝ quodam femineo furore in mediū ſe iecit incendium. Ipſa aūt ciuitas ſuppoſito igne ſedecim cōtinuis dieb⁹ ardens: miſerūqȝ victorib⁹ prebuit ſpectaculū. Scipio autem et ipſe cognomen illud celebre meruit: qđ auus eius acceperat vt propter hanc fortiſſimam virtutem Affricanus iunior appellaretur.

Publius Terrentius poeta comicus

Publius Terrentius affer Carthagine natus poeta comicus. Qui a Scipione iuniore p̄dicto vt quidem exiſtimāt in ſeruiturē ex aphrica duct⁹ ꝓpter ingenij magnitudinē ⁊ forme p̄ſtantiā libertate donat⁹ eſt. Alij ſcribunt: q̄ȝ rome Terrēci⁹ lucano ſenatori ſeruiuit. a q̄ ob ingeniū ⁊ formā nō inſtitut⁹ modo liberaliter ſed mature manumiſſis. Hic cū mltis nobilib⁹ familiariter vixit. Sed maxime cū ſcipione aphricano ⁊ cū lelio. Scripſit comedias elegāti ſtudio ſex. In q̄bus mltoꝝ mores ad precauēda ꝑicula ānotauit. De morte ei⁹ volcati⁹ ſic tradit Sed vt affer ſex ꝑplo edidit comedias: iter hinc in aſyā fecit: naui cū ſemel ꝯſcendit: viſus ē nūquā. Ceteri mortuū eſſe in Archadia ſtiphali ſinu leucadie tradūt. Gn. Cor. dolobella. Marco fuluio nobiliore ꝯſulib⁹ fuiſſe dicit mediocri ſtatura gracili corpore. colore fuſco. Reliquit filiam que equiti Ro. nupſit. Hūc affranius omnibus comicis p̄fert. Sepulchro ei⁹ tale epitaphiū inſcriptū fuit.

Natus in excelſis tectis cartaginis alte Romanis ducibus bellica preda fui
Deſcripſi mores hominū iuuenūqȝ ſenūqȝ Qualiter ⁊ ſerui decipiāt dominos
Quid meretrix: q̄d leno: dolis ꝯfingat auar⁹ Hec q̄cūqȝ leget ſic puto caut⁹ erit.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Anno ſexcenteſimo vigeſimo ſeptimo ab vrbe condita hij cõſules Gallis tranſalpinis bellũ intulerũt atq; eoꝝ regi viturto infinitã multitudinẽ iuxta rhodanũ fluuiũ interfecerũt. Deniq; cũ viturt⁹ paucitatẽ romanoꝝ vix ad eſcã canib⁹ quos in agmine habebat ſufficere poſſe iactaret: et ipſe .c.lxxx. milia armatoꝝ hẽret: cõſerta pugna a romanis ſupatus eſt. Ex cui⁹ exercitu partim in bello: partim ſubmerſi cuz ponte: quẽ ſibi iũctis nauib⁹ ſupra rhodanũ extruxerãt. cl.m. perierunt. Preda ex torquib⁹ galloꝝ ingens ſublata eſt: magnaq; gloria cõſules ambo triumpharũt. M. porcio Catone ⁊ Quĩto marco cõſulib⁹ Narbone in gallia colonia deducta eſt annoq; eodẽ Licinio metello ⁊ quĩto lucio Sceuola conſulib⁹ de dalmacia triumphatum eſt.

Tempore horum cõſulum iugurthe Numidaꝝ regi bellũ illatum eſt. Qđ Aderbalẽ ⁊ Hiempſalem Micipſe filios fratres ſuos reges: ⁊ ppl'i romani amicos intereniſſet. Miſſus aduerſus eũ cõſul Calpburni⁹ beſtia: qui corrupt⁹ regis pecunia pacẽ cũ eo flagicioſam fecit. Et a ſenatu improbata eſt. Poſtea cõtra eũdẽ in ſequẽti anno Spurius albin⁹ poſthumi⁹ ꝓfectus eſt. Js quoq; ꝑ fratrẽ ignominioſe cõtra numidas pugnauit. Tercio miſſus Quĩtus cecilius Metell⁹ cõſul. Js exercitũ ingẽti ſeueritate ⁊ moderatione correctũ: cũ nihil in quẽquã corruptum faceret ad diſciplinã romanã reduxit. Jugurtã varijs prelijs vicit: Elephãtes eius occidit vel cepit ⁊ multas ciuitates: et cũ iam finẽ bello impoſitur⁹ eſſet: ſucceſſuz eſt ei a Caio mario. Js iugurtã ⁊ bochũ mauritonie regem qui auxiliũ iugurte ferre ceperat p̄iter ſupauit. xx. milia armatorũ ad internitionẽ cecidit. Tandẽ ante currũ Marij iugurta cũ duobus filijs duct⁹ eſt cathenat⁹. Et mox iuſſu cõſulis in carcere ſtrangulatus eſt.

Marius poſt victoriam iugurtinã ſecũdo cõſul fact⁹ eſt. Bellumq; ei contra Cymbros ⁊ Theutones decretũ eſt. Tercio quoq; ei ⁊ quarto delatus eſt cõſulat⁹: quia bellũ Cymbricũ ꝓtrahebatur. Sed in quĩto cõſulatu collegam habuit Quĩtum lucanũ catulũ. Cũ priores cõſules a Cymbris ⁊ Theutonib⁹ ⁊ Ambronib⁹ que erant Germanorum ⁊ galloꝝ gentes victi ſunt iuxta flumem rhodanum. Timor Rome grandis fuit: quãtum vix hannibalis tempe punicis bellis: cuz Cymbrias itaq; cõflixit. Et ex duobus prelijs .cc. milia hoſtiũ cecidit. xxx. milia cepit: interea Cymbri ⁊ Theutones quoꝝ copia adhuc ĩfinita erat ad ytaliã tranſierũt. Jterũ a Caio mario ⁊ Quĩto catulo cõtra eos dimicatũ eſt: ſed a Catuli parte felici⁹. Nam eo ꝓlio qđ ſimul ambo geſſerunt. c.xl. milia aut in pugna aut fuga ceſa ſunt. xl. milia capta. Romani milites ex vtroq; exercitu .ccc. perierũt. Tria ⁊ trigĩta Cymbris ſigna ſublata ſunt: ex hijs exercit⁹ Marij duo reportauit. Catuli exercit⁹ .xxxi. Sed ab eorũ mulierib⁹ grauiorẽ pene q̃ ab ipſis pugnaꝫ romani experti ſunt: Hee etẽm plauſtris in modũ caſtroꝝ depoſitis ipẽ deſup ꝓpugnantes diu obſtitere romanis. Sed cũ ab eis ipẽ nouo cedis genere terrerẽtur: abſciſis eñ cũ crine ceruicib⁹ inhoneſto ſatis vulnere turpes relinquebãtur. Ferruz qđ in hoſtes ſumpſerãt in ſe ſuoſq; verterũt. Nã miſſa ad mariũ legatione cũ libertate ac ſacerdotiũ non impetraſſet nec fas erat: ſuffocatis eliſiſq; paſſim infantib⁹ ſuis aut mutuis cõcidere vulnerib⁹ aut vinculis e crinibus ſuis facto ab arboribus iugiſq; plauſtroꝝ pependerũt.

Anno vrbis condite ſexcenteſimo ſexageſimo ſecũdo: primũ rome bellũ ciuile cõmotũ eſt. Eodẽ ãno etiam Mithridaticuz: cauſam bello ciuili Caius marius ſexies cõſul dedit. Nam cũ Silla cõſul contra Mithridatẽ geſturus bellũ (qui aſiam ⁊ achaiã occupauerat) mitteref. Jſq; exercitũ in Campania pauliſp teneret: vt belli ſocialis qđ intra ytaliã geſtũ fuerat reliquie tollerent. Marius affectauit vt ipſe ad bellum Mithridaticũ mitteref. Quare ſilla cõmotus cũ exercitu ad vrbẽ venit. Jllic cõtra mariũ ⁊ Sulpicium dimicauit: prim⁹ vrbẽ armat⁹ ingreſſus eſt Sulpiciũ interfecit. Mariũ fugauit. Atq; ita cõſulib⁹ ordinatis in futurũ annũ Gneo octauio ⁊ Cornelio Cinna ad aſiam ꝓfect⁹ eſt. Jn tpe ipo dira ꝓdigia viſa ſunt. Nam ſub ortu ſolis glob⁹ igne⁹ regione ſeptẽtrionis cũ maximo celi fragore emicuit. Apud aretinos incõuiuio cruor e panib⁹ fluxit. Tum etiã oĩm generũ animalia que inter hoĩes viuere ſolita erant: relictis ſtabulis paſcuiſq; cũ balatu hinnitu mugituq; miſerabili ad ſiluas mõteſq; fugerunt. Nec mora poſt hec grauia prodigia bella ciuilia ſecuta ſunt.

Linea Conſulum romanorum

Caius Caſſi⁹ Longinus — Sextus domicius Caluinus

Scipio Naſica — Calphurnius beſtia

Caius Marius — Quintus Catulus

Gneus octauius — Cornelius Cinna

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

SJlla patricius roman⁹ cū plurima ī iugurthino bello edidiſſet faci nora. Jmpatoris gloriā a ſenatu reportauit. qui ſtatim cōtra mithridatē miſſus in achaia ⁊ aſia vicit. Hic ex antiqua atq̧ pclara ſcipionū familia ortus: oēm vitā ab adoleſcētia quibuſcūq̧ flagicijs inq̄natā vſq̧ ad queſturā duxit: quā ſub mario cōtra iugurtā adept⁹ eſt. Jn q̄ quidē officio vitā penit⁹ cōmutauit. Nā cathenas iugurthe manib⁹ iecit: mithridatē cōpeſcuit: ſocialis belli luct⁹ repreſſit: cynne dn̄atione fregit: ⁊ mariū pſcriptū ⁊ exulē eſſe coegit. Erat aūt lr̄is grecis latiniſq̧ optie eruditus: facūdus: acer: aſtutus: glorie cupidus: multa⁊ rerū ⁊ maxime pecunie largitor: aīo grandis: ita dubitari potuit: fortior an felicior foret dictator factus. ita rempu. repreſſit vt nemo illo inuito: nec bona: nec patriā: nec vitā ipſam retinere poſſet. Sub priuata tandē vita puteolos ſe cōtulit morbo inteſtinali mortē obijt. Quo mortuo duo funeſtiſſima bella italicū qd̄ ſociale dicebat̄: ⁊ ciuile ſyllanū finē habuerūt: que ambo ptracta ſunt p decē annos. Cōſumpſerūt aūt vltra centū quinq̄ginta milia hominū: viros conſulares. xxiij. Senatores fere. ccc. Abſq̧ his qui in tota italia paſſim deleti ſunt.

CUm ſilla rempublicā cōpoſuiſſet ſub his cōſulib⁹ bella noua exarſerūt: vnū in hiſpania: aliud in pamphilia ⁊ ſicilia⁊ terciū ī macedonia: quartū in dalmacia. Nā ſertori⁹ qui partiū marianarū fuerat ad bellum cōmouit hiſpanias. Miſſi ſunt cōtra eū duces Quint⁹: Cecili⁹: Metellus fili⁹ eius. Et in populi ro. ditionē redacti ſunt. Ad macedoniā miſſus eſt Appius Claudi⁹ deinde Cn. Scriboni⁹ Curio. Js dardanos vicit ⁊ vſq̧ ad danubiū penetrauit: ita vno tpe multi ſimul triūphi fuerūt.

BEllū ſeruile primū inter inicia vrbis herodonio duce ſabino in ipa vrbe tentatū eſt: ſed hic tumultus magis fuit q̄ bellū. Mox impio p diuerſa terrarū occupato. quis crederet ſiciliā multo cruenti⁹ ſeruili q̄ punico bello eſſe vaſtatā: terrā frugū ferax: ⁊ quodāmodo ſuburbana puincia late fundis ciuiū latino⁊ tenebat̄. Tandē ppenna impatore de eis ſupplicium ſumptum eſt: fuitq̧ de ſeruis ouatione contentus ne dignitatem triumphi ſeruili inſcriptione violaret.

ANno ſexcenteſimo vrbis condite. lxxxix. L. Sergius catilina tpib⁹ ho⁊ conſulū nobiliſſimi generis vir ſed ingenij prauiſſimi ad delendā patriā coniurauit: cū quibuſdā claris quidē: ſed audacib⁹ viris a cicerone vrbe expulſus eſt. Socij eius dephēſi in carcere ſtrāgulati ſunt. Ab anno altero cōſule catilina ipe vict⁹ plio eſt ⁊ interfect⁹. Deinde anno ſextonio quēti Junio ſillano ⁊ L. murena cōſulib⁹ metellus de creta triūphauit.

POmpeius maxim⁹ romano⁊ impator maxio in precio apud romanos habitus eſt: qui deuictis magna celeritate pyrratis iterato con tra vigintiduos reges oriētis impator deſignatus eſt: qui mitridatē ī armenia minore nocturno plio vicit. Tigrani deinde regi bellū intulit: deinde albanis ⁊ regē eo⁊ herodē prudēter ⁊ hiberie regem vicit. Mox itureos ⁊ arabes. Jnde ad iudeā trāſgreſſus eſt hieroſolimā caput gētis obſedit: non ſolū natura loci verū etiā ingenti muro foſſaq̧ maxie munitam vix tercio menſe expugnauit. M. iudeo⁊ occiſis ceteris in fidē acceptis: muros ciuitatis euerti imperauit: hircanū ſacerdotio reſtituit: ariſtobolū captiuū romā duxit: his geſtis in aſiam ſe recepit: reuerſus deniq̧ roma⁊ cum ingenti gloria triumphauit Junio ſillano ⁊ L. murena cōſulibus.

CAius iulius ceſar qui poſtea impauit anno vrbis condite. 698. cū L. bibulo cōſul factus decreta eſt ei Gallia trāſalpina ⁊ ciſalpina ⁊ comata. Addidit ⁊ ſenatus illiricū cū legionib⁹ denis. Cū quib⁹ p dece⁊ annos bellans grauiſſima plia cōfecit. Primo vicit heluetios ⁊ vſq̧ ad oceanū britānicū pceſſit. Deinde Arioviſtū regē cui auxiliabāt̄ Arudes Marcomones Tribeti Vangiones Sueui ⁊c̄. fugere cōpulit. Poſt hec gentē belgarū ⁊ alios qui vno noīe germani vocant̄. Deinde facto ponte rhenum tranſgreſſus. Domuit aūt annis. ix. fere oēm galliā: que inter alpes ⁊ flumen rhodanū: rhenu⁊ ⁊ oceanum eſt: ⁊ circuitus patet: hinc bellū ſucceſſit ciuile execrandū. Ceſar eni e gallia rediens victor aliū conſulatū petijt: contradictū eſt a marcello: a bibulo: a pompeio: a catone: iuſſuſq̧ vt dimiſſis exercitib⁹ ad vrbē rediret: ⁊ pompei⁹ cū impio miſſus eſt pp̄ter quā iniuriā potius cōmune ⁊ pluſq̧ bellū exortū eſt.

Linea Conſulum romanorum

Silla

Marcus Emilius — Quintus Catulus

Marcus Tuli⁹ Cicero — Gneus Gneus

Pompeius

Caius Julius — Lucius Bibulus

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Florentia nobiliſſima ⁊ inclita ac primaria vrbiũ ethrurie. Eius origo refert̃ in ſillanoꝝ militum (quibus is ager a ſilla aſſignatus fuit) aduentũ. Et quia primas illi ſedes ad arnifluenta ceperũt fluentiam inde primo dictam volunt. Et quidem plinius apud quem primũ eius loci mentio facta eſt fluentinos dicit: ꝓfluenti arno appoſitos. Uenerunt vero hi milites ad annũ condite vrbis rome ſexcenteſimũ ⁊ ſeptimũ ſupra ſexageſimũ. vnde iniciũ habuiſſe videt̃ florentia ante chriſti dei noſtri aduẽtum annos circiter octogintatres. Condita igit̃ fuit florentia ex feſulanis ad ripas arni fluuij: ⁊ priſci homines fluentiã vocauere. Que cũ auſpicijs fundata felicibꝰ vicinas ꝑ circuitũ ciuitates excellere: miriſq; modis imperiũ ꝓpagare cepiſſet Florentia longe melius q̃ fluẽtia dicta eſt. Multis ea ciuitas ꝑ Gothorum tempora incomodis agitata eſt. Totila enim eam immunitã ⁊ deſolatã fecerit. Quã karolus magnꝰ inſtaurare fecit: maioreq; ambitu menibus circũdedit. Et digniſſimis priuilegijs ⁊ magiſtratibus decorauit. Itaq; florentia acceptis vi ⁊ in ſe populariter traductis feſulanis ad annũ ſalutis quartũ ⁊ vigeſimũ ſupra milleſimũ plurimũ opibus ⁊ gloria eſt aucta. Quo item anno Heinricus primus imperator eccleſiam ſancti Miniatis ad muros florentie edificauit. Ex eo fere tpe ꝑ priores artiũ ⁊ vexilliferos iuſticie ſicut nũc fit gubernari cepit. Preterea in vrbe p̃ter reliqua ornamenta incredibilia baſilica inſignis ⁊ ſtupendo opis fornice eſt ornata: glorioſeq; virgini dicata. Et quarto abinde anno pallaciũ item ſupbiſſimũ quod inhabitant priores edificari cepit. Quinto poſtmodũ anno ſcꝫ. 1071. ꝓductũ eſt pomeriũ: ⁊ menibus vrbs eſt ampliata: ⁊ ripis fluminis vltra ſacros diui Laurentij edes ꝑpetuo ambitu deducta. Turris vero marmorea inter ceteras orbis campanarias ſpecioſa ad annũ inde primũ ⁊ triceſimũ excitata. Ibi p̃curſoris index maxima in veneratione habet̃: ob cuius honorẽ edes p̃clariſſima in celebriori vrbis loco

dicata habet̃: quã baptiſteriũ dicunt. Cuius value ex ſolido ere exiſtunt: vbi noui ⁊ veteris teſtamenti hiſtorie inenarrabili ope ſculpte habent̃. Florentia cũ omni italie ciuitatũ flos nuncupet̃: etiã p̃ter pulchritudinẽ ⁊ ciuiũ vrbanitatẽ: viros quoq; in omni genere virtutis p̃ſtantiores habuit. Duobuſq; poetis ornata fuit. Dante Aldegerio ⁊ Franciſco petrarcha. Quoꝝ hic patre florentino ſed exule apud aretiũ natꝰ ⁊ arquade inter colles euganeos mortuus ac ſepultus eſt. Ille florentinis parentibꝰ florẽtie natus. obijt Rauenne patria exul. Paulopoſt iottum habuit pictorẽ celeberrimũ apelli equipandũ. Habuit quoq; accurſiũ iuriſconſultoꝝ principe: qui ius ciuile egregie interp̃tatus eſt. Reddidit ⁊ medicũ Tadeũ omnium clariſſimũ. Ornataq; fuit coſmo mediceo quẽ opum affluentia humanitate ⁊ liberalitate ſupantem ciues europe celebrem reddũt. Cumulantq; eius felicitatẽ filij ſui ⁊ nepotes qui florentie vrbi plurima addiderunt ornamenta. Monaſteriũ p̃cipue celebre ſancti marci in quo pulcherrime extructiones ⁊ bibliotheca q̃ alias ſupat oẽs: eius viri ſummi magnificentiã oſtendũt. Et priuate eius edes in via lata extructe romanoꝝ opibus compande. Florentiſſime aũt vrbis originẽ geſtaſq; res abunde complexus eſt Leonardus aretinꝰ. Secus florentinã feſula vrbs vetuſta ⁊ multoꝝ ſcriptis p̃ſertim Saluſtij ⁊ Liuij celebrata interijt vel vt ſup̃ in florentiã populũ opeſq; mutauit. Ex cuꝰ montibꝰ qui ad orientẽ vergũt Munio torrẽs orit̃ florentina abluẽs menia: florentinã vrbem diuidit arnos amnis pontibus in ea quatuor magni opis iunctus. Uallem arni ſupiorẽ qua nullã habet: nũc ager florentinus: vini optimi feraciorẽ quãtũ ꝓfluẽti arno appoſita planicies ambit fuiſſe paluſtrẽ aiunt. Cõmendanda eſt multis in rebus florentinoꝝ ꝓuidentia: tum maxie qd̃ eligẽdis cancellarijs que oratoriã ſpectãt: ⁊ q̃ vocãt humanitatꝭ ſtudia ꝑitos acceptãt: vt Leonardũ ⁊ carolũ aretinos Poggiũ: ⁊ añ eos colluciũ q̃ ſcribẽdi dictãdiq; artẽ diſertiſſime tradiderũt.

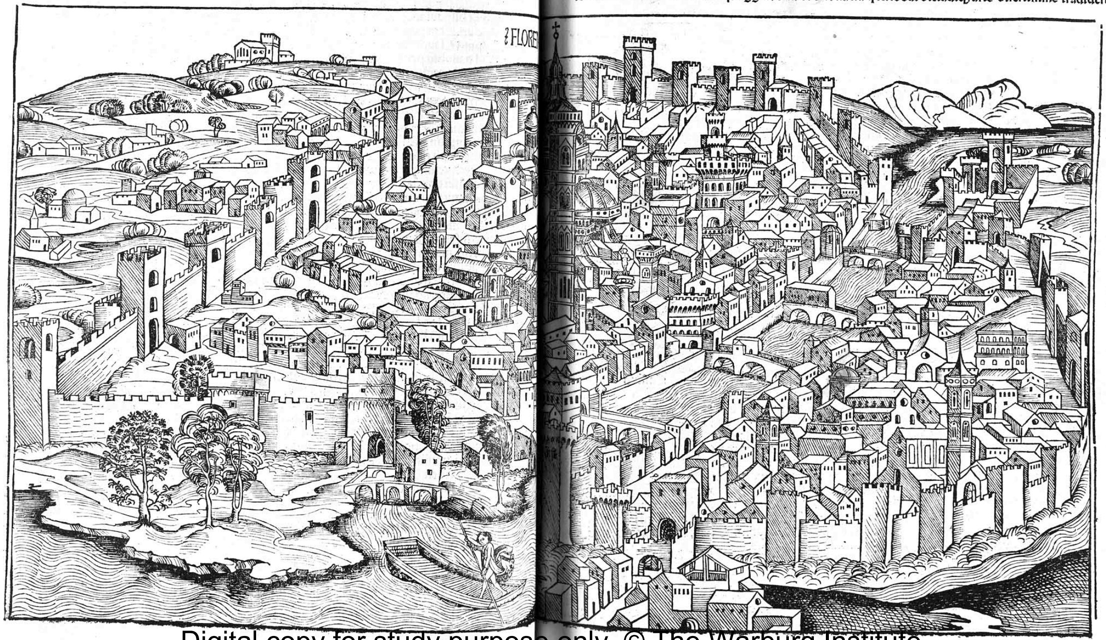

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Regum Syrie

Antiochus pius

Antiochus ſpondius

Demetrius macero

Philippus

Iſte antiochus confortatus Triphonē perſecutus eſt et in fugam verti. Cum Triphon erat partium alexandri primus. Is videns ꝙ omnis exercitus murmurabat contra Demetrium iuit in arabiam vt reduceret inde Antiochū: deinde cogitauit Triphon occidere antiochū ⁊ imponere ſibi diadema: ſed timuit Jonatham ſtrennuū defenſorem antiochi. Deinde exiuit antiochus in terram patrū ſuorū: ⁊ cōuenerūt ad eum omnes exercitus ita vt pauci eſſent cum triphone. Deinde obſedit dorā ⁊ concluſit triphonē: tandem in parthia occiditur.

Antiochus Spondius fuit filius antiochi pij. Qui de regno fugit in parthos.

Mitridates rex

Mitridates pharnacis regis parthoꝝ fili⁹ ⁊ ponti rex fuit. Apud ſinopem natus educatuſqꝫ qui cum puer parētib⁹ orbatus eſt: mox vt adoleuit finitimos populos et Scythas in ſuam poteſtatē redegit Et cū romanis ꝑ quadraginta annos varijs euentib⁹ cruentiſſimū geſſit bellū. Bythiniam ac capadociam ſimiliter adeptus. Aſiam. phrigiam paphlagoniā ⁊ Macedoniam inuaſit: multa et preclara agens prelia nec vna via romanos aggreſſus eſt. Ferūt hūc duos et viginti linguas (tot eñ nationibus imperauit) notas habuiſſe: vt qua quiſqꝫ lingua eū poſtulaſſet: eadem ſibi ius redderet. Et cū lr̄is grecis imbutus eſſet muſice etiā operā dabat. Sobrietatis eximie: laborū patiētiſſim⁹. Cū tandē Cn. pompei⁹ nocturno ꝑlio vicit caſtra diripuit quadraginta mille ei⁹ occidit. Pharnaces filius ei⁹ cū alios filios trucidaſſet exercitū aduerſus patrē duxit. Mithridates diu ex altiſſimo muro filiū fruſtra ꝑcatus. Statim deſcendens ad vxores pelices ⁊ filias ſuas venenū oībus dedit. Qđ cū ipſe nouiſſimus oīm hauſiſſet: nec tñ ꝑpter remedia quib⁹ ſe ꝑmunierat veneno infici poſſet Gallū quendā vitigis militē inuitauit: eiqꝫ iugulū prebuit. Perijt autē apud Boſphoꝝ qui regnauit annis q̄draginta. Quo mortuo apud Synopem conſenſu pompeij regali ſepulchro conditus eſt.

Demetrius iſte frater Anthiochi precedētis fuit quem Alexander rex iudeorum occidit.

Philippus vltim⁹ Syrie ⁊ Aſie rex. iiij. regni alexandri regnare cepit ⁊ regnauit annis. ij. Quo regnāte Anthiochus ei⁹ patruus in parthos fugiens pompeio ſe tradidit: poſt quē ſtatim philipp⁹ hic a gabino conſule captus: regnū ei⁹ in romanoꝝ ditionem ceſſit. Et tunc Syrie regnū finē accepit qđ ꝑ ducentos viginti annos ſub regibus xviij. durauit.

Linea preſidum Sirie

Scaurus

Gabinus

Craſſus

Caſſius

Poſt vltimū regem ſyrie ⁊ a Pompeio romanis tributaria effecta eſt Syria: Pompeius hieroſolimā veniens vrbem cepit: templū reſerauit ⁊ ad ſancta ſanctoꝝ vſqꝫ acceſſit: hircano principatū ſacerdotij donauit. Ariſtobolū ei⁹ fratrē abduxit. Ex tūc iudei libertatē penit⁹ depoſuerunt ⁊ ſubiecti romanis eſſe ceperūt Et pompei⁹ ſcauro principi: regionis curā cōmiſit relictis ſecū duab⁹ cohortib⁹.

Gabinus in ſyriā miſſus eſt: vt ſcauro ſuccederet. Is cōmēdata cura tēpli hircano: gētē iudeoꝝ in qnqꝫ cōuēt⁹ diuiſit q̄ſi pētharchias iudee frāgēs ſupbiā

Craſſus romanus conſul pompei collega: mortuo gabino ſyrie preſide: in locū ſuū a ſenatu ſurrogat: vt maxime parthos ſyrie vicinos rebellantes repri meret. Uir quidē cupidiſſim⁹ ⁊ inſatiabilis cupiditatis: qui audita hieroſolimitani templi opulentia quā pompeius intactā reliquerat: vrbem ingreſſus: templum ꝑuadit: opes duoꝝ miliū talentoꝝ abſtulit: inde diuertens ꝑ meſopotamiā ī parthiā ꝑuenit: moxqꝫ eufraten tranſiuit: ⁊ cū ꝑpe carā ventū eſſet parthi ſubito ingruentes ſagittis oppſſere romanos: ⁊ rapido equitatu craſſum pſecuti ſunt: ⁊ eū circūuentū turpiter interfecerūt: quidā ſcribūt aurū ī os ei⁹ infuſū eū interijſſe.

Iſte Caſſius preſes ſyrie Craſſo ſucceſſit. Is tandē mouit exercitū contra Octauianū nongenta argēti talenta a iudeis extorquens: demū a philippis occiſus eſt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Lugdunum tranſalpine gallie vrbs. Uienne finitima. Octauiani auguſti temꝑibus: Euſebio teſte a numantio planco ciceronis diſcipulo oratoris clariſſimo: in colle quodam vbi Arar vna rodanuſqꝫ miſcentur condita fuit. Quãqꝫ franciſcꝰ petrarcha de ea ſcribat. Lugdunũ nobilis et romanoruꝫ colonia eſt: paulũqꝫ vetuſtior agrippa: duo hic noti amnes in mare mediterraneũ currẽtes Arar rodanuſqꝫ conueniũt. Sonam incole appellãt. Que ſup̃ reliquas gallie ciuitates Narbone excepta viroꝝ clariſſimoꝝ ordine diu claruit vt Strabo habet. Nã et vſui magno fuit illis Emporiũ ac in preſentiarũ eſt. Monetã argenteã atqꝫ aureã eo in loco iuſſu auguſti romani ſignabãt duces. Templũ etiã ab vniuerſis gallis cõmuni deſignatũ impẽſa. Et auguſto ceſari dicatũ: ante hãc vrbẽ edificatũ eſt vbi fluuiorũ eſt coiicio. Adeſt et ara dignitatis eximie gentiũ. lx. numero inſcriptũ habẽs titulum. Earũqꝫ ſingularũ ſtatua vna: hanc vrbẽ genti olim Segoſianorũ preſidere cõſtabat. Que in rhodani et dabudis fluuioꝝ medio iacet. Relique dehinc gentes vergẽtes ad rhenũ partim a dabude partim ab arare diſcernũtur. Hi nãqꝫ amnes ab alpibus delati deinde in vnũ alueũ cõfluẽtes delabunt̃ in rhodanũ. Rurſus aũt ſuperãs rhodanꝰ viennã defert̃ allobrogum metropolim. Tribꝰ his fluuiis euenit vt initio in aquilonẽ: dehinc in occidentẽ deferant̃. Iãqꝫ in vnũ tandẽ amnẽ cõfluens in auſtrũ iterũ curuatꝰ excurrit. Quoad erũpat: aliis acceptis flumibus. Et hinc reliquum in mare curſuꝫ ꝑficit. Templũ vero vna cũ tota regione ſicut Seneca ad Lucillũ refert facili igne ſuo temꝑe quo ad Agripina: videlicet temꝑe Senece exuſtũ eſt. Quã vrbẽ inter celtas aſcribere quibuſdã placet. hinc plotinus (Qui primꝰ rome latinã rhetoricã docuit) duxit originẽ. a quo Cicero ſe rome puerũ cuꝫ Q. fratre latine primũ doctũ retulit. hinc ſanctꝰ Augendus vita et miraculis clarꝰ. hinc ſanctꝰ Deſiderius epiſcopus. Et S. Baldomerꝰ cuiꝰ miracula crebra ciuitatẽ reddũt illuſtrẽ. hinc romanꝰ abbas: qui primꝰ ibidẽ vitã heremiticã duxit. et multorũ extitit pater monachoꝝ. Ornat̃ etiã hec ciuitas ſancto Nicetio epiſcopo: ⁊ Hyreno ep̃o policarpi diſcipulo: qui ibi martyrio coronatꝰ. In ea domicianꝰ abbas: Lupus ep̃s et anachorita. Antiochuſqꝫ ep̃us qui in dño quieſcũt. Iuſtꝰ preterea angelis ꝓximꝰ ibi vitã finiuit. Hec inclita vrbs francoꝝ regibꝰ diu paruit. Qui ibi ſolẽnes nundinas inſtituerũt. Ubi et pilatus ⁊ Herodes (vt fertur) a romanis principibꝰ relegati vitã infamẽ finiere. Lugdunũ aũt (vt aliquibꝰ placet) a lugda Ceſaris legione ſic appellata illis locis frequẽtiꝰ hibernãte dictũ eſt. Lugda eñ gallica lingua ideꝫ quod fulgur deſignat. Sic etiã vt refert Tacitꝰ legio quedã romana apud hiſpanos locata eſt: cui nomẽ fuit Rapax ad terrendos his appellationibus populos: Nam nomĩa ſunt iſta pene timenda ſono

Lion

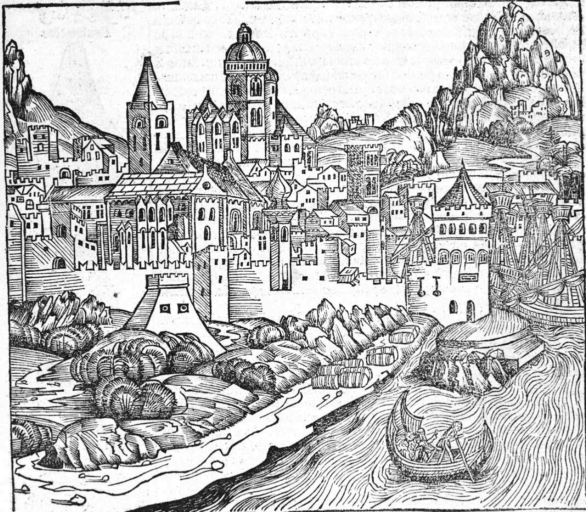

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Chriſti
Jacob

Jacob pater Joſeph naturalis ſed heli pater eius legalis fuit. Huc Matheus. illū Lucas cōmemorat.

Alexandra

Alexandra vxor Alexandri regis iudeorum regnauit annis nouem. Nam marit⁹ ſuus moriens Hircanū ⁊ Ariſtobolum liberos reliquit. ſed regnum huic Alexandre vxori tradidit. Eo ꝙ Hircanus rerū gubernatiōem ignorās vitam ocioſam elegerat. Ariſtobol⁹ vo efficax ⁊ audax erat. Ipſa ei a ppl̄o plurimum diligebat. Que ſuſcepto magiſtrato hircanum ꝓpter etatē principē ſacerdotū ſtatim ordinauit. Eo tp̄e orta in iudea hereſis phariſeoꝝ. Quoꝝ cōſilio vtebatur in oīnibus. nomē aūt regium ipſa tantū ferebat. Eorūq̄ cōſilio optimates iudeorū occidit aut exilio damnauit cōturbās oīa. hec tamē mlta geſſit ad regni ꝯſeruatiōnē callida circa regni detētionē. Attamē cum nec bonū aut iuſtū aduerteret anq̄ꝫ vitā finiret ad ſummā calamitatē negocia domus ſue ꝑduxit Et poſt mortez multis miſerijs regnū compleuit. Gentē tamē ſuam in pace cuſtodiuit. Deniq̄ꝫ cum inualitudinē ſeuiſſimam incidiſſet. Ariſtobolus collecta plurimorum manu poſt matrē ſe regnaturum declarauit. Illa paulo p⁹ anno etatis ſue. 73. vita deceſſit.

Linea pōtificuꝫ

Hircanus

Hircanus Alexandri iudeorum regis ex ꝑdicta alexandra filius vigeſimuſterci⁹ iudeoꝝ pōtifex. principatū ſacerdotij ſuſcipiens. Sedit annis. 24. hic a matre pōtifex ꝯſtitut⁹ poſt mortem matris maximas queſtiones ⁊ concertationes habuit. Ariſtobolus collecto exercitu cōtra fratrem mouit arma. Cūq̄ꝫ egreſſi eſſent fratres in campis iericonthinis victus hircanus fugit in hieruſalem. Tandez in concordiam venerunt: vt ariſtobolus regnaret. Hircanus vero ſub eo quibuſlibet honoribus fungeretur. paulo poſt hircanus promiſſis non contentus. ad Arethām regem arabum noctu confugit: vnde collecto exercitu venit in iudeaz et obſedit hieruſalem. Scaurus tamē dux romanorū ſoluit obſidium. ratus tēpus eſſe vt defacili iudeam poneret ſub tributo. Atq̄ꝫ in hunc modum contendentes occaſionē inuadendi iudeam romanis prebuerūt. Quāobrem pompei⁹ hieroſolimā veniēs. Cū eam obſediſſet: orta eſt diſſenſio in vrbe. Nam fautores ariſtobolis vrbem tueri. hircani eam tradere romanis contendebant. Receptus tandē in vrbē templū expugnabat. Menſe tamē tercio phanum irruptuz eſt. Fauſtus cornelius Sille filius primus ingredi auſus eſt. ⁊ romani templū ꝓphanauerunt. nihil tamē inde tulit. Hircano vero iterato principatum ſacerdocij donauit. Et iudea ſub tributo conſtituta eſt.

Ariſtobolus

Ariſtobolus p pompeium poſt deuaſtatiōnē vrbis captiuus ad romaz ꝑductus eſt. cum duob⁹ filijs alexandro ⁊ antigono totidemq̄ꝫ filiab⁹. Et extunc iudei libertatē penitus depoſuerunt. ⁊ ſubiecti romanis eſſe ceperūt. Sic iter iudee adminiſtratio Scauro eſt ꝯmiſſa inde gabinio. Poſt hec caſu elaps⁹ eſt roma ariſtobolus. qui magno exercitu iudeoꝝ cōflato. ad eū debellandū miſſus eſt a gabinio antoni⁹ ariſtobol⁹ p gabinū capt⁹ eſt. iterū romā ꝑduct⁹. In diſcidio pompei ⁊ ceſaris in ſyriā cū duab⁹ cohortib⁹ miſſus. verū ſpes ceſaris fruſtrata. a ſtudioſis pompey veneno perijt. cum iudeam in poteſtatem ceſaris ſubijcere attemptauit.

Alexander

Alexander pōtifex fili⁹ ariſtoboli. Js dux romā cuz p̄re duceret ex itinere fugit. qui magna manu collecta iudeā populabat. Et hircano patruo inſidias ponebat. Obtinebat aūt munitiſſima loca alexandrū hircanū ⁊ Macherunta. Occiſus deinde antiochie a ſcipione ſecuri ꝑcuſſus iuxta tenorē litteraꝝ pompey. prius habita accuſatione in iudicio ſup his q̄ in romanos admiſerat

Antigonus

Antigonus Ariſtoboli iudeorū regis filius. Alexander ⁊ ariſtobolus trucidati antigono ſolo ſuꝑſtite cum duabus ſororibus fugiēs euaſit. Ceſar ſyrie iudeeq̄ꝫ potitus antipatrū idumeū virū ſtrennuū iudee procuratorem conſtituit. Et iterato hircano antigoni patruo regnū conceſſit. Ita tamē vt nō rex vocaretur. Antigonus ad pachoꝝ parthoꝝ regē cōfugit: et ibi vſq̄ꝫ ad obitum ceſaris ꝑmanſit: deinde vrbem expugnauit cōprehenſuz hircanū aures eius dētibus trūcauit. Ob quā cauſaz M. anthonius aſtāte octauiano herodē regē iudee declarauit: qui violenter vrbem ingreſſus antigonū comprehendit ⁊ ad antonium in antiochiam vinctum remiſit. Qui ſuſcepto ſecuri percuſſum interemit. Et hic finis generis aſamoneoꝝ. Nam de familia ſacerdotali fuerat. Et regnum iude defecit.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Bellū ciuile ceſaris ⁊ pompei execrandū anno primo regni cleopatre ſurrexit. quo p̄ter calamitates que in ꝓlijs accidere ꝯſueuerunt etiā populi ro. fortuna mutata eſt. cauſa tante calamitatis eadēqꝫ oīm nimia felicitas. Cum enim ceſar galliaꝫ inuadit Craſſus aſiam: Pompeius hiſpaniā. tres maximos exercitus: etiā ſic orbis imperiū ſocietate triū principū occupat̄. decem annos traxit iſta dn̄atio. Ex inde qm̄ mutuo metu tenebant̄. Craſſi morte apud parthos: ⁊ morte Julie ceſaris filie que nupta pōpeio generi ſocerīqꝫ concordiā matrimonij federe tenebat. ſtatim emulatio erupit iam pompeio ſuſpecte ceſaris opes: ⁊ ceſari pompeiana dignitas grauis. Cūqꝫ ceſar europe quieto potiret̄ imperio: traiecit in greciam vbi pompeiū obſedit cū eo dimicans magna clade cū omni exercitu fuſus eſt ⁊ ſuꝑuenientis noctis beneficio illeſus euaſit. Ceſar agmine citato ꝑ epirū in theſſaliā ꝑrexit: quē pompeius cū maximis copijs inſecutus vtrīqꝫ acies struxerūt. pugnatū eſt itaqꝫ ingenti contentione dubia ſorte. Tandē pompei fuſus eſt exercitus. pompeiꝰ ſtatim alexandriā petijt vt a ptholomeo auxilio acciperet verū is ingratiſſimꝰ fortunā magis q̄ꝫ amicitiā ſequens eū occidit: ⁊ caput eius cū anulo ceſari tranſmiſit. Quibꝰ viſis ſtatim lachrimas effudit. mortuo pompeio ceſar a ptholomeo parricida inſidias ꝑtulit ⁊ alexandrie vrbis potitꝰ cleopatrā ab exilio reuocauit ei regnū cōtulit. Jnde biennio ſyriā ꝑuagatus pharnacem mitridatis filiū ponto ſuꝑauit. Poſtea cū romā venit iterū dictator ⁊ conſul creatus in aphricā tranſijt. deinde de cōfectis bellis triumphauit. Regreſſus eſt romam vbi ſe imꝑatorem vocari fecit. Et ſic reipublice finis hic fuit: que per annos. 464. durauit.

Marcus Tullius

Tullius cognomento Marcus ⁊ Cicero ph̄s maximus ⁊ oratorꝝ princeps ac romanorꝝ conſul. Hic de tulliorꝝ familia que ex municipio arpinati originem traxit ⁊ principiū generis in tulliū volſcorꝝ regem referebat: patrēqꝫ tulliū ⁊ olbiā matrē habuit. qui vt p̄mū diſcēdi capax fuit: ingenij magnitudine eq̄les excelluit. Prima eius cōmendatio circa poeticā eluxit: in quo libellos quoſdā edidit. Creſcētibus annis ſolutā orationē nature ſue magis conſentaneā adamauit: puerilibus ſtudijs ꝑactis ph̄ie ⁊ iuri ciuili operā dedit: poſt hec ſub ſylla militauit marſico bello: edilis inde factus: deinde ſuffragijs po. ro. p̄tor creatus eſt: poſtea cōſul vna cū C. antonio. M. antonij oratoris filio tam glorioſe id cōſulere imperiū exercuit vt pater patrie appellatus fuerit: hic ph̄iam antea nr̄is lr̄is incognitā explicauit: ⁊ ex ingenij ſui felicitate cōplurima ſcripſit. Ex terentia vxore tulliolā ⁊ marciū filiū habuit. Demū inclitus orator anno etatis ſue. 64. ab antonio per ſuos ſatellites ſub ſpē cōcordie cōcedēte octauiano occidit̄: eiꝰ tm̄ inimici tandē ignominioſe ꝑierūt.

Catilina

Catilina nobili genere natus magna animi ⁊ corporis vi: ſed ingenio prauo: cui ab adoleſcentia bella inteſtina: cedes: rapine: diſcordie ciuiles gratiſſime fuere. Jbiqꝫ iuuentutē ſuam exercere ſtuduit cū eſſet aīo audax: ſubdolus varius: ⁊ cuiuſlibet rei ſimulator. Qui cum eſſet flagicioſiſſimus vir ⁊ omnium facinoroſorꝝ dux: horꝝ cateruas circū ſe ſemꝑ habere voluit: quibus fretus ſocietatibus: ipſe flagicioſus catilina ad opprimendā rempu. conſiliū cepit: cū ei maxima ſpes eſſet conſequendi conſulatū: peſtiferā coniurationē contra rēpu. Marco Tullio Cicerone conſule attentauit. ſed cōiuratione ꝓpalata detectiſqꝫ coniuratorꝝ noībus. Lentulus ex clariſſima corneliorꝝ gente ortus magiſtratu primo a ſenatu abdicatus. Jnde cethegus ſtatilius gabinꝰ ⁊ ceparīꝰ ſenatorij ordinis viri. decreto ſenatus in carcere miſſi: ſtatim vna cū ipſo lentulo laqueo ſtrangulātur. Quod vbi cathilina cognouit in tranſalpinā fugere cogitauit. quo comperto antoniꝰ cū quibuſdā legionibꝰ ipm̄ ꝑſequēs inter cōfertiſſimas legiones confodit. atqꝫ ita ciceronis virtute reſpu. a magnis turbationibꝰ ſeruata eſt.

Cato poſterior vticenſis

Cato poſterior catonis ſuꝑioris ꝓnepos: cui ꝓpriū nomen. M. portius cato ſtoicus ph̄us: quem vticenſem quidā appellant: ꝙ ſe apud vticam interfecit vir doctiſſimꝰ: qui ita doctrine cupiditate flagrauit: vt ne in curia quidē duꝫ ſenatus ageret̄ a lectione temperaret: quo minus grecos lectitaret libros hac ſcꝫ induſtria: vt oſtēderet alijs tempora deeſſe: alios ſuꝑeſſe temporibꝰ. hic docebat rempublicā magis virtutibꝰ q̄ꝫ armis eſſe tuendam dicens. Nolite exiſtimare maiores noſtros armis rempu. ex parua feciſſe magnam. Si ita eſſet: maiorem nos haberemus. Quippe quibus ſociorꝝ ciuiū p̄tereaqꝫ armorꝝ atqꝫ equorꝝ maior nobis copia eſt q̄ꝫ illis. Hic quoqꝫ quanto humanam gloriam fugiebat: tantomagis illū gloria ſequebatur. Quiqꝫ inter alia ſue virtutis opera: ad humane vite inſtructionem ethicam moraleꝫ cū ſuis rationibus in librū compoſuit. Ex quo (vt aiunt) paruus ille liber metricus: qui paruulis legit̄ excerptꝰ eſt. De eius ſententia hanc memoria dignā ponimus: humana vita proprie veluti ferrum eſt. quod ſi exerceat̄ conteritur. Si vero non exerceat̄ rubigine conſumit̄. hic teſte Auguſtino ſeipſum occidit: victoriam ceſaris impatiēter ferens: eiqꝫ ſubijci nolens.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea Regum Egipti Ptholomeus dioniſius

Cleopatra

Antipater filius Ariſtoboli ⁊ Criſpis vxor eius quattuor filios ⁊ vnicã filiam habuerunt: quẽ antigonus apud ceſarẽ accuſabat. Is veſte protecta vulnera demonſtrans: verbis non opus eſſe cicatrices fidelitatem oſtẽderet inde procurator iudee declaratus eſt. Poſt hec faſelũ hieroſolimis natu maiorez ſub ſe procuratorẽ ſtatuit ⁊ herodẽ gallilee pfecit.

Ptolomeus dionyſi⁹. 12. egyptiorũ rex. regnauit annis. 30. Ad eum pompei⁹ acceſſit vt auxilia ab eo accipet. Cui ꝓpter tenerã etatẽ tutor eius a ſenatu dat⁹ fuerat: verũ vir ingratiſſim⁹ pompeiũ occidit. Mortuo igit̃ pompeio ceſar alexandriã pfectus a Ptholomeo paricida inſidias ꝑtulit. qui inſidiantiũ hoſtiũ inopinata multitudine circũuentus ſcapha ceſar confugit: qua mox ſubſequentiũ pondere merſa p ducentos paſſus ad nauẽ vna manu qua carthas tenebat eleuata natando ꝑuenit. Sed paulo poſt nauali ꝑlio regiã claſſem cepit. At vbi Ptholome⁹ liber euaſit ceſari denuo bellũ intulit: qui cũ oĩ exercitu deletus eſt. Rex ſcapha exceptus fugiendi cauſa multis inſilientibus demerſus eſt. Cui⁹ corp⁹ ad litt⁹ deuolutũ lorice aureate inditio cognitum fuit. Ac ſi ceſar alexandria potitus cleopatrã ipſius Ptholomei ſororẽ ab exilio euocauit eiq̃ regnũ contulit: que poſt regio comitatu vrbem ingreſſa eſt.

Cleopatra egypti regina Dioniſij auletis filia quẽ ꝓpter flagitia alexandrini eiecerunt. Tam poſt mortẽ fratris ceſar reginã conſtituit poſt mortẽ vo ceſaris ⁊ res in philippis geſtas Antonius in aſiam pfectus eſt. ⁊ cleopatrã ſũmis cõplexus eſt honorib⁹ adeo vt eã ſibi vxorẽ accipet. Et filios ex ea procrearet. Ambo etiã in attico bello fuerunt: ambo fugerũt. demũ ab Auguſto ſupati ſunt. Nã antoniũ auguſtus in nicopoli vrbe captũ coegit ſibiipſi manũ inferre. Cleopatrã vo vt viuã in ptãtem reducerẽt. que paulopoſt ⁊ ipſo in vinculis: alios in ſepulchro antonij viri ſui clam admoto aſpidis morſu concidit hec quippe nulla fere niſi oris formoſitate ⁊ vere claritatis nota refulſit. Sed ecõtrario auaricia crudelitate atq̃ oĩ luxuria mũdo conſpicua fuit. Ac ſic lagidarũ ſeu egyptiorũ regum imperiũ euerſum eſt; quod p annos. 306. ſub regibus tredecim ꝑmanſit; ⁊ auguſtus ſurente egyptũ compoſuit.

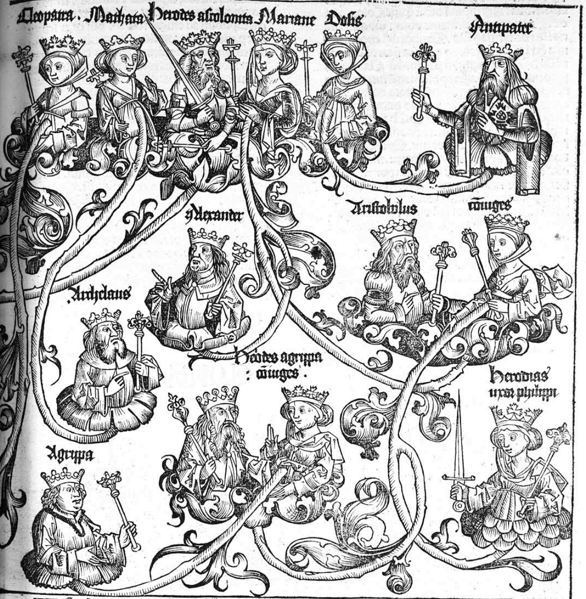

Herodes antipatris idumei filius a romanis iudeorũ regnũ ſuſcipiẽs: regnauit annis. 37: Antipater eñ tpe Sabini ſyrie pfecti adeo virtutib⁹ claruit vt regiũ cõiugiũ meruerit. Et regis arabũ neptẽ vxorez acceperit. Ex qua q̃tuor filios ſuſcepit ſcz phaſelũ: herodẽ hũc cognomẽto aſcalonitã: ioſippũ ⁊ feroam: ⁊ vnicã filiã noĩe ſalomã. poſtea veneno extinctus. Et phaſelus pmogenit⁹ interfect⁹: herodes ad antonium cõfugiẽs. inde iudee rex coronat⁹. Cõtradiditq̃ ei auguſt⁹ traconitidẽ ⁊ itureã totãq̃ maritimã. Edificauit aũt in aſchalone domũ regiã. Et deinde agnomiatus eſt aſchalonita. Natione eñ idume⁹ fuit ex patre arabs vero ex matre. Et extũc xpi dñi nr̃i ntitate vicina. Regnũ ⁊ ſacerdotiũ iudee qd̃ pri⁹ p ſucceſſiones maiorũ tenebat̃ deſtructũ eſt. Ac ſic moyſi ꝓphetia cõpleta. Nõ deficiet princeps de iuda: nec dux de femoribus ei⁹ donec veniat cui repoſitũ eſt: ⁊ ipſe erit expectatio gentiũ. Ipſe ſuſcepto regno ſamariã a fundamẽtis erigẽs. Auguſtã in honorẽ auguſti ideſt ſebaſten appellauit. Poſuitq̃ aquilã aureã ſup ſpecioſam portã tẽpli iudeis egreferẽtib⁹. Fecit quoq̃ herodion in q̃ ſepult⁹ eſt. Templũ magnificẽtiſſime decorauit. Demũ anno. 26. hircanũ principẽ ſacerdotũ ⁊ ei⁹ filiũ qui patri in ſacerdotio ſuccedere debuerat interfecit. Sororẽq̃ ei⁹ vxorẽ ſuã cũ duob⁹ filijs ꝓprijs iã adoleſcẽtib⁹ atq̃ vxoris matrẽ oẽs interemit. Predictẽ quoq̃ crudelitatib⁹ hoc addidit: q ſororis ſui noĩe ſalome virũ occidit. ⁊ cũ eaz alteri vxorẽ dediſſet etiã ipſum e vita ſuſtulit. Scribas pterea oẽs ac diuine legis interp̃tes ſimili ſcelere ꝑemit. Poſtremo funeſtiſſim⁹ vir cũ ihũ xpi ntitatẽ magorũ inditio cognouiſſet. oẽs puulos bethleez gladijs interemit. Quo facto repẽte morbo intercutis pcuſſus: ⁊ ſcatẽtib⁹ toto corpe vermib⁹ miſerã exalauit aĩam. quĩq̃ ſupſtitib⁹ filijs relictis ſcz archelao; herode antipa; antipatro; lyſania; ⁊ philippo. Ex quib⁹ q̃tuor fuere tetrarche vt ex euãgelio hr̃.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Agrippa colonia q̄ ad ſiniſtri rhenū latꝰ ſi/
ta eſt. locꝰ ⁊ ſitu ⁊ flumīe clarꝰ ⁊ pplo. quā
alij ſcribunt Agrippinā dictā q̄ nūc Colonia di
cit. Ea inferioris germanie vbiorꝝ vrbs ad cite
rioris rheni ripas ſita. Temporibꝰ enee troia/
ni a q̄dā troiano colono noīe (vt ſicardꝰ cremo-
nēſis hꝫ) iniciū ſūpſit: ſꝫ poſtmodū Claudij im
patoris iuſſu qui agrippine maritꝰ fuit. ⁊ vbio
rū pplis a ſueuis fugat| inſtaurata extitit. ⁊ ab
agrippina vxore ex eorꝝ ꝓgenia ducta appella/
ta. quā vrbē ſic cōditā vbij ppli habitare cepe
runt. Veriores tñ hiſtorici oēs aſſerunt ꝙ M.
agrippa colonie illꝰ auctor fuit. Qui licet multa
domi multa foris preclara cōſtruxit. illam tñ ex
oibꝰ dignā cēſuit. cui ſuū nomē imponeret. Edi
ficator ac bellator egregiꝰ dignuſqꝫ habitꝰ. quē
auguſtꝰ ſibi generū ex toto orbe deligeret: nō q̄-
liſcūqꝫ filie: ſed dilecte: ſed vnice: ſed auguſte.
Is vrbē in emulationē Treueris opulentiſſimā
ordinauit: vt ſeditiones gallie cōprimere poſſet.
Hildericus aūt rex frācorꝝ lōge poſtea ex agrip/
pina fautores Egidij romani eiecit: francis im-
poſitis ex francorꝝ incolatu Coloniā appellauit
quā qꝫ nōnulli coloniam romanorꝝ eſſe dixerūt.

Que ciuitas cū romanorū ſocia eſſet: fatali igne
ꝯſumpta eſt: in q̄ capitoliū ⁊ edificia ⁊ ritꝰ roma
norꝝ inſtar fuere ⁊ adhuc nōnulla extant: habet
enī capitoliū ad effigiē romani niſi ꝙ ꝓ ſenatu
illic pacis ⁊ belli conſilia agitante: hic famoſi iu
uenes ac puelle nocturnas laudes deo cōcinunt
eterna cōcordia. Ibi rotarū ⁊ armorꝝ ſtrepitꝰ ac
gemitꝰ captiuorū. hic quies ⁊ gaudiū ac iocan-
tiū voces. deniqꝫ illic bellū illuc pacificus triū/
phator ingredit̄. Videt̄ ibi templū vrbe me/
dia pulcherrimū quāuis inexpletū qd̄ haud im
merito ſūmū vocāt. Magorꝝ ibi regū corpa ab
ortu vſqꝫ ad occaſum tribus ſaltibus tranſuecta
Quos ad ethereū quondā regē ad preſepia va/
giente cū muneribꝰ veneratos legimus. hec li-
bera ac inſignis vrbs metropolis eſt. Cuius ar
chiepiſcopꝰ romanū eligit impatorē. In ea mul
ti ſciā ⁊ ſctītate claruere viri: quorꝝ de numero ſe
uerinꝰ ipſius vrbis epūs. Et albertus magnus
cuiꝰ corpus apud predicatores obſeruat̄. Ibi
50. ex thebeorꝝ legione curſuꝫ ſui agonis cōple
uerūt. Vrſula qꝫ cū vndecī virginū milibꝰ ⁊ alij
nōnulli in ea martiriū ꝓmeruerūt. Mirū aūt eſt
quāta ibi ciuilitas que vrbis ſpēs: que virorꝫ

grauitas que mūdicie matronarū. Peruetuſtuꝫ
gētis colonie ritū eſſe vulgo ꝑſuaſuꝫ preſertī fe
mineo Franciſcus petracha ſcribit. Qui hoc in
ſigne ſpectaculū vidit. In vigilia Iohānis ba
ptiſte cū ſol ad occidētē vergit. Ois ripa precla
ro ⁊ ingenti mulierū agmine tegit̄: ⁊ incredibi
lis ſine offenſione cōcurſus erit: viciſſimqꝫ ala-
cres pars herbis odorifer| intinctis reductiſqꝫ
poſt cubitū manicis candidas in gurgite manꝰ
⁊ brachia lauant. Et tradūt oēm totius anni ca
lamitatē eminentē fluuiali illius diei ablutione
purgari. ⁊ deinceps letiora ſuccedere. Itaqꝫ lu
ſtrationē eſſe annuam inexhauſto ſemꝑ ſtudio
cultū colendūqꝫ. O nimiū felices rheni accole:
quorꝝ ille miſerias purgat germanie ſuperioris
nec hiſter nec albis italicorꝝ nec padus vnqꝫ va
luit purgare nec tyberis pigriora ſūt hec flumi/
na. Prope coloniā aqueſis vrbs Aquiſgrani
dicta karoli magni ſedes. ⁊ in tēplo marmoreo
verendū barbaris gentibꝰ illꝰ principis ſepul-
chrū. is ſtatuit vt ſucceſſores ſui primā inde co/
ronā. Et ꝑma inde imperij auſpicia capeſcerēt:
ꝙ hodieqꝫ ſeruat̄: ſeruabit̄ q̄diu romani frena
imperij theutonica manus aget.

L. pomponius

L. pōponiꝰ hiſtoricꝰ ⁊ orator atellenarꝝ ſcꝑtor ꝑ h̄ tēpꝰ (euſebio teſte) clarꝰ fuit. q̄ geographie libellū edidit. in q̄ vrbiū diſtantias ⁊ loca queqꝫ menſurat.

Leoneus

LEonē gramaticꝰ doctiſſimꝰ Gn. pōpei libertꝰ. Is iuſſu dñi ſui pōpei ꝯmētaria ī medicina q̄ pōpeiꝰ deuicto metridate ī ſuis ſcrinijs cōpererat: ī nr̄m trāſtulit ſermonē. metridates enī medicine curioſus ab oībus ſbiect| ſuis ſingula medicialia exq̄rēs cōmētationū horꝝ ⁊ exēplaria ī archanis ſuis reliq̄rat.

M. agrippa

Agrippa gener octauiani edificator egregiꝰ rome q̄ multa cōſtruxit ī edilitate ſua adiecta v̄ginea aq̄ ceteriſqꝫ
corriuat| atqꝫ emēdat| lacꝰ ſeptīgētos fecit: idqꝫ fuit qd̄ octauianū auguſtū pplo romāo vinū petēti ſbiratū rn̄diſſe ſcribit ſuetoniꝰ tot aq̄s ītroduxit agrippa generꝰ meꝰ ⁊ vinū q̄rit| colonieqꝫ nomē ⁊ dignitatē dedit.

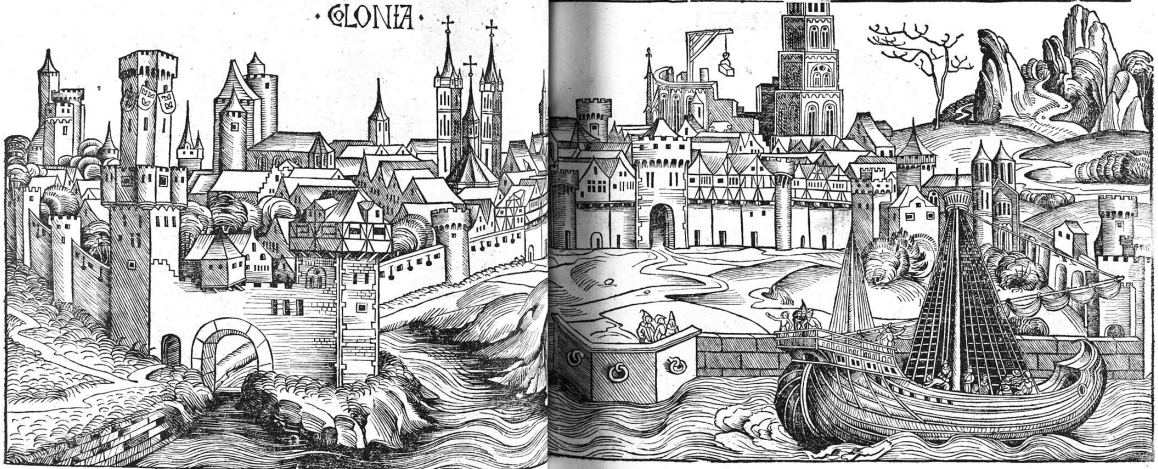

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

AUguſta vindelicoꝝ inclita ⁊ ſuperioris germanie vrbs vetuſta. Cuius originē aliqui quā vetuſtiſſimā oſtendere cupientes ſicuti ceteri mortaliū. Gentem ſueuoꝝ a Japhet deſcendentē: eam primo inhabitaſſe ꝓuinciā ſcribunt. Ibiqꝫ eam condidiſſe vbi habundantia aquarū: ſalubris aer ⁊ alia oportuna de facili haberi poſſent. Venientes enim ſueui ad retiam locū aptum conſiderātes: ⁊ ad tuendū natura munitū ob concurſum duoꝝ rapidiſſimoꝝ fluuioꝝ vinde ⁊ lici. hanc vrbem primo edificauerunt. Eamqꝫ vindelicā a vinda ⁊ lico appellabant. Ea enim regio poſtea vſqꝫ ad alpes vindelica dicebat᷑. Vniuerſaqꝫ montana pars in orientē ⁊ auſtrū vergens a rhetis vindeliciſqꝫ tenet᷑ vt Strabo ponit. Eam autē more vetuſto vallo ac foſſa cinxerunt amazones poſtqꝫ europam inuaſerūt ſueuos ſub marſepia inſuetis armis ⁊ ſecuribus ꝑacutis ex hac vrbe cedere vſqꝫ ad alpes coegerunt ⁊ deſolatā reliquerunt. Cū hec ante cladē troie pacta ſint. Eam ciuitatē ante troiam fuiſſe opinant᷑. Et temporib⁹ exitus filioꝝ iſrabel de egypto ante romā quingentos ⁊ quinquaginta annos conditā aſſerunt. Quā quidē a troianis ortam dicunt. Eligentes aūt ſibi deam Zizam quā cererē fuiſſe opinant᷑. A qua hec vrbs zizaria dicta. Cuius templum vſqꝫ ad tꝑa romanoꝝ inuiolatū ꝑmanſit. Id vetuſtate collapſuꝫ nomē collis ſeruauit. Qui ab incolis Eyſenberg hodie vocitat᷑. Per vindelicos deinde ac rethos florentiſſima cū muris ac ꝓpugnaculis facta. A romanis plurima bella ꝑpeſſa eſt. Cū libertatem ſemꝑ optaret: ſe a romanis vindelici alienarūt. Ideo diuus Octauianus Auguſtus Titū Enniū ꝑtorē cum legione marcia: ac alijs ducibus in eos miſit. In qua Auar bogudis regis filius adoleſcens in armis apud grecos ⁊ latinos peritus. Et Varro tribun⁹ militum claruerūt. Hi ciuitatem in fine eſtatis multitudine romanoꝝ obſeſſam varijs affecerunt incommodis. In ea oppugnatione Auar grecus occiditur. Et in vico criechiſaueron vbi ſepultus fuit tale epigramma reperitur. His nomen terris bogudis dat regia proles. Grecus auar pecudis de ſueuis more litatus. Perijt ⁊ pretor cum legione marcia vt pauci ſupereſſent in ea clade qui rem geſtam recitarent. Locoqꝫ cedis nomen dedit perdita legio in media nunc ciuitate perleich dicta. Ideo ſcribitur. Indicat hic collis romanam nomine cladem. Marcia quo legio tota ſimul perit. Varro quem verrem nominant amne

tranſmiſſo in paludibus ſe occultans lacui vernenſee nomen dedit. Is poſtea conſul ſicilie infeliciter obijt. Et vt Suetonius refert ꝙ Octauianus Auguſtus omnes graues ignominias cladeſqꝫ duas omnino nec alibi ꝙꝫ in germania accepit. lolianam atqꝫ varrianam. varrianā pene exiciabilē tribus legionibus cū duce legatiſqꝫ ⁊ auxilijs cōmunibus ceſis. Deinde auguſtus ꝑ Tiberiū Neronē (Cum Druſus frater ei⁹ renales regiones aggreſſus eſt) poſt varrianā cladē effluxo triennio vindelicos deuicit atqꝫ vrbem eoꝝ īmunitam reddit. Et vt verba ſtrabonis libro quarto affirmāt. Tribus romanoꝝ milib⁹ ceſar auguſtus miſſis vrbem Auguſtam habitandā tradidit. quo in loco varro caſtra iam habuerat. Claudius Druſus tamen eā poſtea inſtaurauit. Muris ac turribus ampliauit. Cūqꝫ auſpicijs Auguſti victa ⁊ aucta erat in honorē auguſti Octauiani Auguſtam appellauere. De his bellis Oratius in odis mentionē facit. Videre rethi bella ſub alpibus druſum gerentē vindelici. Quibus mos vnde ductus ꝑ omne tempus amazoma ſecuri dextras obarment ⁊c. Cum aūt Sueui qui potentia ⁊ hominū frequentia reliquos antecellūt. hanc vrbeꝫ ꝓ tutiſſimo elegerūt. Deinde in romano imperio ſtabilis ac fidelis ꝑmanſit magnū incrementum habuit ac multa priſce vetuſtatis monimenta in ea relicta ſunt. Anno aūt ſalutis quarto ⁊ quinquageſimo ſuꝑ nōgenteſimū ⁊ vltra vngari germaniā ⁊ ſueuiam vaſtantes Auguſtam obſiderūt: varijſqꝫ cladibus noricos rhetos ac ſueuos afflixerunt. Otto primus impator aduerſus eos pluribus diebus decertauit. Eoſqꝫ tandem ad internitionē prope Auguſtā deleuit. Tres quoqꝫ in eo prelio eoꝝ regulos captos a militib⁹ ſuis ad eū ꝑductos cum ob clementiā ſeruare conaret᷑. Sueui (eo nolente) ſuſpendio necarunt. Cecidit in eo bello Diopoldus comes frater ſancti Vdalrici ⁊ Regniboldus fili⁹ ſororis ſue. Deinde diuus Vdalricus epiſcopus vrbem illuſtriorē fecit. ⁊ eccl'iam ſancte Affre inſtaurauit. Que olim ab Attila ⁊ nūc ab hunis leſionem ſenſit. Et eccl'iam ſancti Johannis ⁊ ſancti Stephani cōſtruxit. Ornat᷑ ꝙꝫ hec impialis ciuitas publicis ⁊ priuatis edificijs pulcherrimis. Et ꝑſertim baſilica epali ampla beate Marie virgini dicata. Et cenobij ſancti Vdalrici ordinis diui Benedicti in quo corpus eiuſdē ſancti epi ⁊ Simperti ac beate Affre martyris ac plurimoꝝ ſanctoꝝ ꝑcipuo honore obſeruant᷑: qui auguſte varijs ob tormētis martiriū ꝓmeruerūt

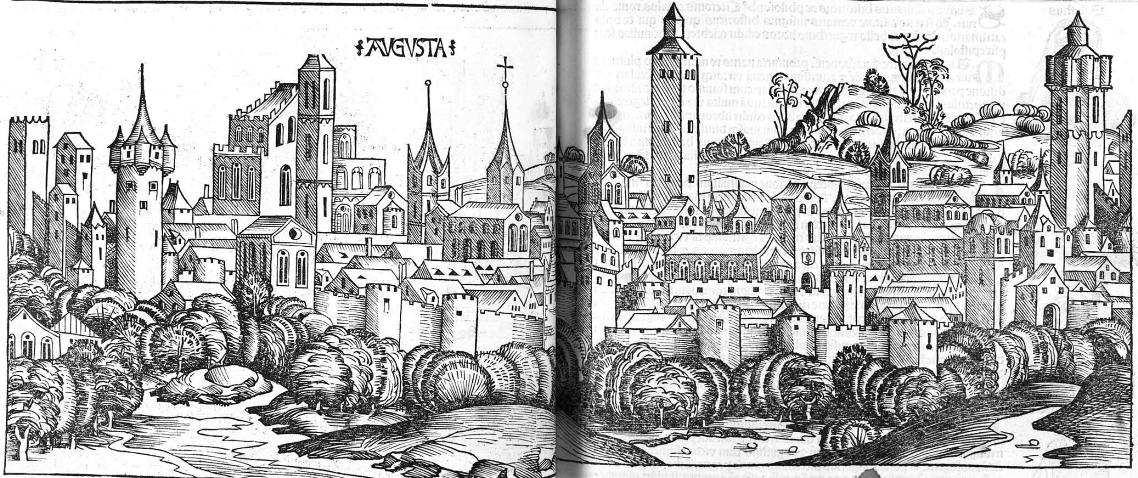

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

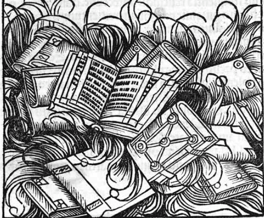

TRes ſoles poſt mortē Julij Ceſaris ſequēti die exorti ſunt ⁊ apparuerūt in oriēte: qui paulatim in vnū corp⁹ ſolare redacti ſunt ⁊ in eundē orbem cōuenerūt: ſignificātes dominiū Lucij antonij ⁊ .M. antonij atqꝫ Auguſti in vnā monarchiā reducendū: vel potius q̄ noticia trini ⁊ vni⁹ dei toti orbi futura īminebat. Bos quoqꝫ aranti in ſuburbano rome locut⁹ eſt: dicens fruſtra ſe vrgeri quia in breui magis homines deſituros eſſe q̄ꝫ frumenta.

BIbliotheca toto vrbe terrarū noīatiſſima .40. miliū librorū in egypto cōburit. Ibi accurata diligentia in colligēdis libris ꝑ veteres laudat. Nā ariſtoteles ⁊ bibliothecā ⁊ ſcolā Theophraſto reliquit. Et primus fuit (vt Strabo arbitrat) qui libros cōgregauit: ⁊ egypti reges bibliothece ordinē docuit. Deinde Theophraſtus neleo tradidit. Neleus ſcepſim detulit ad hoīes imperitos: qui libros incluſos ac negligētes cōpoſitos tenebant. Ptholome⁹ quoqꝫ philadelph⁹ maximū numerū librorū collegit. Et vt Seneca tradidit. xl. milia librorū alexandrie arſerunt pulcherrimū regie opulentie monimentū: ſicut ⁊ Liui⁹ qui elegantie cureqꝫ regum egregiū id opus ait fuiſſe. Non fuit elegantia illud aut curat ſed ſtudioſa luxuria: imo nec ſtudioſa quidē q̄n nō in ſtudiū ſed in ſpectaculū cōparauerant: ſicut pleriſqꝫ ignaris etiam ſeruilū litterarū libri non ſtudiorum inſtrumenta ſed cenationū inſtrumenta ſunt.

Saluſtius

SAluſtius roman us hiſtoricus ac philoſoph⁹ Ciceronis emulus rome claruit. Is fuit nobilitate veritatis inſignis hiſtoricus quippe qui de bello catilinario: necnō ⁊ de bello iugurthino libros edidit celebres: ac nonullas ſcripſit epiſtolas.

M. Varro

M. Varro vico atice ⁊ narbonenſi prouincia natus rome in precio plurimum fuit eruditiſſimus quidē ⁊ acutiſſimi ingenij vir: atqꝫ in omni ſeculari eruditione peritus: qui annū agens. 35. grecas lr̄as cum ſummo ſtudio didicit; hic vir doctiſſim⁹ vndecūqꝫ qui tam multa ſcripſit: quā multa vix queq̄ꝫ legere credam⁹: hic quoqꝫ teſte Iſidero innumerabiles edidit libros inter quos. 415. antiquitatum precipui: quos in res diuinas humanaſqꝫ diuiſit. Edidit inſuꝑ ⁊ librū de lingua latina: ⁊ librū moralē: de quo ſn̄iam ponimus hanc. Amici diuitū palee ſunt circa grana. Vis (inquit) experiri amicū: calamitoſus fias. Scripſit ⁊ librum de deorum cultu. vixit annis. 90.

Virgilius Maro

VIrgilius maro poetarū princeps natione mantuanus parentib⁹ modicis fuit ⁊ ꝑcibue patre marone. Natus eſt Cn. pompeio magno: ⁊. M. licinio craſſo primū cōſul. iduū octobriū die in pago qui andes dicit: qui eſt a mantua non procul. Mater eius maia ſe enixam laureū ramū ſomniauit: haud dubiam ſpem proſperis geniture. Initiū etatis cremone egit: ſumpta virili toga mediolanū: inde paulopoſt neapolim tranſijt: vbi cum lr̄is ⁊ grecis ⁊ latinis vehemētiſſimā operam dediſſet: tandē omni cura omniqꝫ ſtudio indulſit medicine ⁊ mathematicis. Quibus rebus cum ante alios eruditior peritiorqꝫ eſſet: ſe in vrbem contulit: vbi ab auguſto acceptus fuit: ⁊ illum pollioni cōmēdauit. Corpore ⁊ ſtatura fuit grandi: aquilino colore: facie ruſticana: valitudine varia. Nāqꝫ plerūqꝫ ab ſtomacho ⁊ faucibus ac dolore capitis laborabat. Quecūqꝫ ab auguſto petijt repulſam habuit nunq̄ꝫ. Parentibus quot annis aurum ad abundantem alitum mittebat: quos iam grandis amiſit. Multa ſcripſit priapeiam culicem moretum deinde buccolicā poſtea georgicā in honore mecenatis nouiſſime eneidē. Obijt deniqꝫ brundiſij anno etatis ſue. 52. Cuius oſſa in via puteolana neapolim trāſlata intra lapidem ſepulta ſunt: vbi inſcriptū eſt. Mantua me genuit: calabri rapuere: tenet nunc parthenope: cecini paſcua rura duces.

Horacius Flaccus

HOracius poeta laudatiſſimus: patria venuſinus: patre libertino nat⁹: fuit ſtatura breuis: rome liberalibus litteris eruditus: deinde athenis doctiſſimus euaſit: familiaritatem. M. bruti qui ceſarem occidit adeptus: factus ab illo tribunus militum contra. M. antoniū ⁊ auguſtum cum victus fuiſſet brutus ex clade aufugit. Cui poſtea auguſtus mecenatis gratia pepcit. Liberatus ad poeticā ſe conuertit. Scripſitqꝫ odas poetriā ⁊ ep̄las. Et cū optimis ſtudijs innumerabiles diuicias cumulaſſet. tandem rome moriens auguſtum inſtituit heredem. Obijt ſed etatis ſue anno apud mecenatem ſepultus.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Caius Julius Ceſar

Octauianus Auguſtus

Marcus Antonius

CAius iulius ceſar luc[ij] filius. Annũ agens ſextũdecimũ patrem amiſit:
queſtor iuliã amitã vxorẽq; corneliã defunctas laudauit e more ꝓ roſtris
edilis ꝑter comiciũ ac forum baſilicaſq; etiã capitoliũ ornauit. Ex ꝑtu
ra deinde ſortitꝰ hiſpaniã cũ bibulo cõſul creatꝰ inito honore primꝰ omniũ inſti
tuit. vt tã ſenatꝰ q̃ populi diurna acta conficerent ⁊ publicarent. Sub id tem
pus calphurniã. L. piſonis filiã ſucceſſuri ſibi i ꝯſulatu duxit vxorẽ ſuãq; iuliã
Cneo pompeio collocauit. Geſſit deinde nouem annis bella ꝑ omnẽ fere galliã
que a ſaltu pyrrene alpibuſq; ⁊ monte gebẽna fluminibꝰ rheno ⁊ rhodano cõ
tinet. Eodẽ tp̃is ſpacio matrẽ primo deinde filiã: nec multopoſt neptẽ amiſit.
cõfectis bellis quinq̃es triũphauit. primũ ⁊ excellẽtiſſimũ egit gallicũ: ſequen
tẽ alexandrinũ deinde ponticũ: ꝓximũ affricanũ: nouiſſimũ hiſpanienſem. edi
dit ſpectacula varij generis. fuiſſe tradit̃ excelſa ſtatura colore candido teretibꝰ
mẽbris ore paulo pleniore: nigris vegetibuſq; oculis valitudine ꝓſpera: niſi
q꞉ tp̃e extremo repente aĩo linqui atq; etiã ꝑ ſomniũ exterreri ſolebat: habitauit
primo in ſuburro modicis edibꝰ: poſt pontificatũ maximũ in ſacra via domo
pub. In obeundis expeditionibꝰ dubiũ caucior ne an audacior. Compoſitis
vbiq; ciuilibꝰ bellis vrbis ⁊ orbis monarchiã tenuit. Et olimpiade. 183. roma
nis imꝑare cepit. ⁊ imꝑauit annis. 4. menſibꝰ. 7. A quo deinde romanoꝝ prin
cipes ceſares appellati ſunt. Cũ aũt cõtra morẽ libertatis honores ex ſua liber
tate ꝑſtaret. cõſpiratũ eſt in eum a ſexaginta ampliꝰ. C. caſſio. M. q; ⁊ decimo
bruto. Ei tñ futura cedes euidentibꝰ ꝓdigijs denũciata eſt. Cũq; in capitolium
applicuiſſet ꝯſpirati ſpecie officij circũſteterũt. a quibꝰ tribꝰ ⁊ viginti vulneribꝰ
cõfoſſus eſt. Hunc vite exitũ ceſar habuit anno etatis ſue. 56. Cuiꝰ corpꝰ in cam
po marcio ꝓ roſtris combuſtũ eſt. ꝑcuſſorum aũt fere neq; triennio quiſq; am
plius ſuꝑuixit. neq; ſua morte defunctus eſt.

OCtauianus Auguſtus patre Octauio ſenatore genitꝰ natꝰ eſt. M. T. cice
rone ⁊ Antonio ꝯſulibꝰ. ix. kal. octobris paulo ante ſolis ortũ. In quarto
anno patrẽ amiſit. duodecimũ agens annũ auiã iuliã defunctã ꝓ concione lau
dauit. quadriẽnio poſt virili toga ſumpta: militaribꝰ donis triũpho ceſaris af
fricano donatꝰ eſt. Bella ciuilia quinq; geſſit. mutinẽſe: philippẽſe: paruſinum
ſiculũ: attiacũ. Ex quibꝰ primũ ⁊ nouiſſimũ aduerſus marcũ antoniũ. Secun
dũ aduerſus brutũ ⁊ caſſum. Terciũ aduerſus antoniũ triũuiri fratrẽ. Quartũ
aduerſus ſextũ pompei filiũ. Iniciũ hoꝝ ⁊ cauſa fuit ob necẽ auũculi iulij. Do
muit q̃ȝ cõtabriã: aquitaniã: pãnoniã: dalmaciã cũ illirico oĩ Item rhetiã ⁊ vin
delicos ⁊ ſalaſſos gentes alpinas coercuit. ⁊ dacoꝝ incurſiones tribꝰ eoꝝ duci
buȝ cũ magna copia ceſis. Germanoſq; vltra albim fluuiũ ſummouit. Aliaſq;
nationes male quietas ad obſequium redegit. Publica oꝑa plurima extruxit.
Spectaculoꝝ ⁊ aſſiduitate ⁊ varietate ⁊ magnificẽtia oẽs anteceſſit. Sponſaȝ
habuit adoleſcẽs. P. ſeruili filiã. Sed recõciliatꝰ antonio ꝑuignã eiꝰ claudiam
duxit vxorẽ. vix duȝ nubilẽ ac ſimultate cũ fuluia ſocru exorta intactã adhuc ſcri
boniã in m̃rimoniũ accepit cũ qua diuortiũ fecit. Ac ſtatim liuiã druſillã m̃rimo
nio tiberij neronis ⁊ quidẽ ꝑgnantẽ abduxit. dilexitq; vnice ac ꝑſeueranter. ex
ſcribonia iuliã. ex liuia nihil liberoꝝ tulit. Iuliã primũ marcello deinde vt is obijt. M. agrippe nuptui de
dit. Nepotes ex agrippa ⁊ iulia tres habuit ⁊ neptes duas. Forma fuit eximia ⁊ ꝑ oẽs etatis gradus ve
nuſtiſſima. oculos habuit claros ⁊ nitidos. capillũ leuiter inflexũ ⁊ ſufflauũ: ſuꝑcilia cõiuncta: mediocres
aures: naſum ⁊ a ſũmo eminentiorẽ ⁊ ab imo deductiorẽ. Colorẽ inter aquilũ candidũq;: ſtaturã breueȝ
Eloquẽtiã ſtudiaq; liberalia ab etate prima cupide ⁊ laborioſiſſime exercuit. Multa varij generis proſa
oratione cõpoſuit. Deniq; cũ de oriẽte victor reuerſus eſſet. tũc primũ Auguſtꝰ eo q꞉ rempub. auxerat cõ
ſalutatꝰ eſt. Et extunc ſummã rerũ ꝑtãtem quã greci monarchiã vocãt adeptus eſt. A quo poſtea Auguſti
romanoꝝ reges appellati ſunt. Auxit ornauitq; romã edificijs multis: iſto gloriãs dicto. Urbem latericiã
reꝑi: marmoreã relinquo. Imꝑauit annis. 56. Ianũ quirinũ ſemel atq; iterũ a cõdita vrbe ante memoriã
ſuã clauſum: terrã mariq; pace parta interclуſit: ꝑ que pacis tp̃a Saluator nr̃ ihs xp̃s naſci voluit. Is tan
dem nole ſuccubuit oibꝰ dimiſſis in oſculis liuie ⁊ in hac voce defecit. Liuia nr̃i cõiugij memor viue ac va
le ſortitus exitũ facilẽ ⁊ qualẽ ſemꝑ optauerat Anno etatis ſue. 78.

MArcus Antoniꝰ cõſul a ſenatu hoſtis adiudicatꝰ miſſi ad eũ ꝑſequendũ panſa ⁊ hirciꝰ ⁊ octauianus
adoleſcẽs. Deinde ceſar cũ Antonio pacẽ fecit. ac ſic inter eos diuiſa eſt reſpu. vt Auguſtꝰ hiſpanias
gallias ⁊ italiã teneret. Antoniꝰ aſiam pontũ ⁊ oriẽtem. Is poſtea repudiata ſorore ceſaris Auguſti octa
uiani Cleopatrã reginam egypti duxit vxorem. cõmouitq; belluȝ ciuile dum cupiditate muliebri optaret
vrbe regnare. victus eſt ab auguſto nouali pugna apud acciũ qui locus in epiro eſt. ex qua fugit in egyptũ
⁊ deſperãs rebus cum oẽs ad Auguſtum trãſirẽt ipſe ſe interemit. ſicq; egyptus per Octauianum impe
rio adiecta eſt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

SIbilla tiburtina vates pcipua: cui ppriū nomē Albunea fuit: in italia floruit ⁊ multa pdixit. ⁊ qꝛ tiburre ciuitati iuxta amōis ripas vt dea colebaꝛ: iō tiburtina dicta fuit: ī gurgite ipſiꝰ flumis cuiꝰ ſimulacrū tenēs ī manu librū inuētū fuit: hāc auguſtꝰ octauianꝰ (cū rōani ei diuinos honores exhiberēt) ↄſuluit. Que pꝰ triū dierū ieiuniū rñdit ea q̄ diuꝰ auguſtinꝰ refert: iudicii ſignū tellꝰ ſudore madeſcet. E celo rex adueniet p ſecula futurꝰ. Et ſūt. 27. verſus q̄rū vltimꝰ eſt. Decidet e celo igniſqꝫ ⁊ ſulphuris amnis: quoꝝ capitaliū lr̄e teſte eodē: hūc ſenſum reddūt: ihs xp̄s dei filiꝰ ſaluatoꝛ. Quibꝰ dict| illico (vidēte auguſto) celū apertū eſt: ⁊ nimiꝰ ſplēdoꝛ irruit ſuper eū Viditqꝫ in celo pulcherrimā virginē ſtantē in altari puerulū baiulātē: q̄ viſa repēte ⁊ vocē audiuit dicētē: hec ara filii dei eſt: atqꝫ ita auguſtꝰ in thalamo ſuo exiſtēs: h̄ audiēs ⁊ vidēs in terrā pcidit ⁊ deū adorauit. Quāobrem auguſtꝰ deū ſe appellari oīno recuſauit: q̄ ī loco poſtea ad rei mēoriā templū ſub titulo ſctē marie v̄ginis in ara celi edificatū fuit: quē locū oꝛdo btī Frāciſci excolendū nunc poſſidet. Alii deſcribūt eā nō ſenem cū veſte rubea: ⁊ pelle hircina in humeris cū capillis diſperſis in manu h̄ ſcriptū tenentē. Naſceꝛ xp̄s in bethleē: annūciabiꝛ in nazareth regnāte thauro pacifico fundatoꝛe quietis. O felix illa mater cuiꝰ vbera illū lactabunt.

PRodigia in ntitate xp̄i viſa. olei fons (vt eutropiꝰ ⁊ alii teſtanꝛ) Rome e taberna meritoria in trāſtiberina regione ex terra p tota effluxit diē: denuncians chriſti gratiā omnibꝰ gentibꝰ datam: quo etiā die aureꝰ circulus circa ſolē apparuit: romuli quoqꝫ ſtatua ⁊ templū pacis coꝛruere.

Ouidius naſo poeta

PUbl. ouidiꝰ naſo ſulmonēſis clariſſimꝰ poeta hac tēpeſtate rome claruit: ⁊ multa cōſcripſit: hic ex ſulmone brucioꝝ oppido oꝛtū habuit: vt ipſe teſtaꝛ: ſulmo mihi patria eſt gelidis vberrimꝰ vndis: miliaqꝫ nouies diſtat ab vrbe decē. Is apō athenas p̄mo poeticā: deinde philoſophicā diſciplinā optie didicit: veniēſqꝫ romā apud auguſtū ceſarē ⁊ vita ⁊ carmine plurimū valuit. Sed multoꝝ poſt dierū curricula anno etatis ſue q̄nq̄geſimo ab eodē auguſto in pontū inſulā apud ſarmatas relegatꝰ eſt: de hoc in libro de ponto ait. Naſo minꝰ prudēs artē dum tradit amādi. doctrine triſte preciū magiſter habet. Cuiꝰ quippe mores ea erant facilitate qua ⁊ carmina. Tandē anno. 5. imperii Tiberii ceſaris: etatis vo ſue. 54. obiit.

Titꝰ liuiꝰ hiſtoricꝰ

TItꝰ liuiꝰ patauinꝰ magnꝰ ⁊ hiſtoricoꝝ tam grecoꝝ q̄ꝫ latinoꝝ pꝛiceps. anno. 16. añ xp̄i aduētū rome claruit. Et Hieronymꝰ diuꝰ ex verbis plinii de eo ſcribit. Ad titū liuiū lacteo fonte manantē de vltimis hiſpanie galliarūqꝫ finibꝰ quoſdā veniſſe nobiles legimꝰ vt quos ad cōtemplationē ſui roma nō traxerat: vniꝰ hoīs fama pduxit. habuit illa etas inauditū oībꝰ ſeculis celeberrimūqꝫ miraculū: vt vrbē tantā ingreſſi: aliud extra vrbē q̄rerent: hic ab auguſto honoꝛibꝰ ⁊ diuiciis honoratꝰ fuit diligētiſſimꝰ hiſtoriarū indagatoꝛ: centum ⁊ decē hiſtoriarū libros ↄſcripſit. Cuiꝰ operū maximā partē (tpoꝝ malignitate) amiſimꝰ. Vixit annis. 80. ⁊ q̄rto imperii tiberii ceſaris anno patauii obiit: ⁊ ibidē ſepultꝰ. Cuꝰ ſepulchrū adhuc ī diue v̄ginis Juſtine veſtibulo extat his titulis adoꝛnatū. T. liuiꝰ. T. fi. q̄rte legiōis: Aliis cōcoꝛdialis patauii ſibi ⁊ ſuis oībꝰ. Eiꝰ oſſa cū poſtea inuēta fuiſſent veneti qui pretoꝛiū ipſiꝰ vrbis cōcrematū inſtaurauerunt in cōſpicuo ipſiꝰ faſtigio collocauerunt.

Valeriꝰ maximꝰ

VAleriꝰ maximꝰ romanꝰ phus ⁊ oratoꝛ luculentiſſimꝰ. Anno. 15. añ xp̄i aduētū rome clarꝰ fuit: ac auguſto ceſari chariſſimꝰ habitꝰ: q̄ inter cetera libros nouem ſmone lucutētiſſimo cōpoſuit ſcꝫ de dict| factiſqꝫ mēoꝛabilibꝰ viroꝝ: q̄ apō romāos ⁊ grecos habebāꝛ illuſtres: addēs etiā ex ppꝛiis nōnulla ad virtutū cōmēdationē vicioꝛūqꝫ deteſtationē pertinētia Ex q̄bꝰ hāc mēoꝛabilē excerpimꝰ ſnīam. Lento eñ g̃du ad vindictā ſui diuina pcedit ira, tarditateqꝫ ſupplicii grauitate cōpenſat.

Solinus

SOlinū qꝫ hiſtoricū ⁊ oratoꝛē grauiſſimū tempeſtate iſtac ex libris ipſius floruiſſe conijcimꝰ. cū ⁊ ipſe collectaneoꝝ librum optimū edidit. ⁊ ad auguſtū ceſarē rome obtulit. In quo ſimiliꝛ terrā pingit ac vrbiū diſtantias ⁊ loca multa menſurat. Eūqꝫ librū collectaneū id eſt de mirabilibus mundi appellauit.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Strabo

Strabonē etiā3 hiſtoricū ⁊ geographū ac phm̄: necnō homerice maieſtatis
expoſitorē (vt qbuſdā placet) natione creteſem hiſdē tꝑib⁹ illuſtrē fuiſſe ex
opib⁹ ſuis inuenim⁹. qui cū doctiſſim⁹ vir eēt ⁊ magnaꝝ reꝝ cognitione peritiſ-
ſim⁹ habereť. Inter cetera ſue virtutis monimēta de geographia mūdi decem ⁊
ſeptē libros ꝑpulchros edidit. In quib⁹ vel omiſſas vel neglectas aut vetuſtate
oblitas orbis ptes ad vnguē reſtituit. Et diligētiſſime deſignauit: ꝑplos natio-
nes res geſtas: mōtes: maria: ⁊ eoꝝ termīos ante oculos nr̄os clariſſime poſuit.
hic ex mitridatis regi ſanguīe maternali linea originē duxit. Cui⁹ clariſſimū op⁹
diu latinis incognitū Nicola⁹ papa qnt⁹ p gregoriū Typernatē trāſferri ī pte vo
luit. Reliquū vo opis mancū videlz europā guarin⁹ veroneſis abſolutū reddidit

Joachim   Anna

Anna mulier hebrea yſachar iudei filia in cōiugiū ioachim viri
ſanctiſſimi de tribu ſua tradita. Cū diu ſterilis ⁊ ſine ꝓle ſtetiſ-
ſet: poſt multas orationes ⁊ lachrimas angelica monitione premiſſa
Mariā futurā dei genitricē genuit filiam. Qua ꝓcreata mox ioachim
viro defuncto: nupſit alteri viro noīe Cleophe. de quo etiā alteraꝫ ma
riam Cleophe ſuſcepit filiā. Cleophas aūt mariam filiaſtrā ꝑdictā io
ſeph copulauit vxorē. Sed ⁊ mariā filiaꝫ ſuam Alueo tradidit vxorē
ex q̄ nati ſunt Jacob⁹ alphei Symō chananeꝰ ⁊ Judas thadeꝰ. Mor
tuo q̄ꝫ cleopha anna tercio ſecundū legem moyſi alteri viro noīe Sa
lome nupſit. ex q̄ terciaꝫ filiā noīe mariam ſolome genuit. que tandeꝫ
zebedeo deſpōſata. Jacobū maiorē ⁊ Johannē euangeliſtā pepit fi
lios. Hec qppe anna ſororē noīe yſmeriā habuit de qua nata eſt Eliſa
beth iohannis baptiſte mater. Anna cum in preceptis ⁊ in vijs dn̄i
toto tpe vite ſue ambulaſſet plena dierū quieuit in dn̄o.

Zacharias. Elizabeth

Zacharias hebreꝰ de vico abia ſacerdos ⁊ ꝓpheta dn̄i diui Jo
hannis baptiſte genitor vir totꝰ ſanctitatis exemplar Eliza-
beth virginis marie cōſobrinā duxit vxorē. Ambo quidē in-
nocētia pietate ⁊ grā ſanctiſſimi. Qui cum diu ſteriles fuiſſent: ⁊ iam
Elizabeth ꝓceſſiſſet ī dies ſuos: ⁊ muliebria ei fieri deſijſſent. dn̄s eo
rum orationib⁹ ꝑmot⁹: filiū tandē noīe Johannē baptiſtā dedit. Nā3
cū zacharias in ordine ſacerdotio fungereť ⁊ incenſum adoleret. So
lus templum dn̄i ingreſſus vidit in dextera parte altaris incenſi ange
lum. quo territo ait angelus. Ne timeas: vxor tua ſequēti anno pariet
tibi filiū ⁊ multi in ei⁹ natiuitate gaudebūt ⁊ erit magn⁹ corā dn̄o.
Vinum ⁊ ſiceram nō bibet. Zacharias ait: ego iam ſenex ſum ⁊ vxor
mea ꝓceſſit in dieb⁹ ſuis. Angelus incredulitatis ſignū dixit: q2 mut⁹
eris quouſqꝫ hec implebunť. Zacharias templi fores egreſſus cum
nec loqui poſſet intellexerunt eum viſionē vidiſſe. abiēs in domū ſuam ⁊ ſtatim Elizabeth concepit. ⁊ pre
verecundia quinqꝫ menſib⁹ ſe occultauit. In ſexto deniqꝫ mēſe Maria virgo ⁊ dn̄i mater a ſpiritusancto im
pregnata ad ſalutandā eam ꝑrexit. Cui⁹ ſalutationē ſenſit Elizabeth. exultauit infans pre gaudio in vtero
ei⁹. Peperit deniqꝫ filiū Elizabeth ⁊ vicini ⁊ cognati ei cōgratulabanť. Cū die octaua circūcidereť puer:
innuerūt patri quē vellet vocari eum. Accipiēſqꝫ calamū ſcripſit. Johannes eſt nomē ei⁹. ⁊ cōfeſtim aptu3
eſt os ei⁹ ⁊ ꝓphetauit dicēs. Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ iſrl̄ ⁊c. Tandē in oī ſanctitate vt ꝓpheta defunct⁹ eſt.

Maria virgo

Maria beatiſſima ac glorioſiſſima dei genitrix: virgoqꝫ ꝑpetua ex radice
ieſſe exorta. Anno. 28. imperij Auguſti in nazareth ciuitate Juda patre
Joachim: matreqꝫ Anna naſciť. Puella ſiquidē elegātiſſima oīmqꝫ ocu
lis admirabilis. quā cū mater ablactaſſet: tercio etatis ſue anno iuxta votū tēpli
ſeruicio cū reliqs virginib⁹ manciparūt. quo in loco ꝑter etatē ſicut ceteras nobi
litate ⁊ pulchritudine ꝑcellebat. ita ⁊ doctrinā ⁊ ſancte viuēdi rōnē ab ipſis tene
ris annis ⁊ exemplo ⁊ lectione didicit. adeo vt breui ⁊ religione ⁊ ſanctitate: nec
nō ⁊ humilitate tū in reb⁹ diuinis tū in humanis reliqs ſacris virginib⁹ fieret
incōꝑabilis: quāobrē de⁹ delegit eam in matrē incarnationis filij ſui. Et cū tre
decimū etatis ſue expleſſet annū diuino diſponēte cōſilio Joſeph de tribu ſua cō
nubio cōiuncta fuit. Qua deſpōſata cōfeſtim angel⁹ Gabriel in nazareth ad eam
venit ⁊ magno lumine coruſcans virginis thalamū venerabiliter intrauit. ⁊ eam
his verbis ſalutauit. Aue grā plena dn̄s tecū. Adiecitqꝫ Inueniſti grāz apud dn̄m. Ecce cōcipies ⁊ paries
filiū ⁊ vocabis nomē ei⁹ ih̄m. Ad hec maria. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſm̄ verbū tuū. Et ſubito verbū caro
factū eſt. Quib⁹ geſtis repēte ad Eliſabeth viſitādā ꝑrexit: vbi ꝑ tres mēſes ꝑmāſit. Ibiqꝫ mirificū cecinit
carmē. Magnificat aīa mea dn̄m. Edito itaqꝫ Johanne baptiſta. Maria iam grauida domū redijt. qđ vbi
Joſeph vir ei⁹ didiciſſet eam eſſe pregnantē: decreuit ipſam occulte dimittere. Sed eo hec cogitāte (vt Ma
the⁹ ait) Angel⁹ dn̄i ꝑ ſomnū ipm̄ monuit ꝙ natū in eo erat hoc de ſpūſctō eſſe ꝯteſtat⁹ eſt. Reliq̄ vo beatiſ
ſime virginis marie geſta ⁊ obſeq̄a ⁊ actus vite ei⁹ vſqꝫ ad paſſionē filij ei⁹. ex euangelio colligi poſſunt.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute

Linea criſti Joſeph.

IOhãnes baptiſta xp̃i ihũ precurſor ex ſctiſſimis parẽtib⁹ Zacharia ⁊ Elizabeth nat⁹. vir ab ipſo matris ſue vtero ſctificat⁹. ⁊ inter mulierũ natos (dño teſtãte) nõ ſurrexit maior iſto: q̃ppe ꝓpha ⁊ plus q̃ꝫ ꝓpheta fuit cũ xp̃m redẽptorẽ digito mõſtrauit dicẽs. Ecce agnus dei ⁊c. Js trãſactis infantie annis lꝫ tenellus ⁊ parẽtib⁹ antiq̃s vnicus ob amorẽ celeſtis patrie heremũ petijt. Poſt hec cũ trigeſimũ vite ſue annũ attigiſſet duodecimo imꝑij Tiberij ceſaris anno ꝓcurãte põtio pilato iudeã factũ eſt verbũ dñi ſuꝑ eũ in deſ̃to. Et venit ĩ oẽm iordanis regionẽ: predicãs baptiſmũ pñie. eã ob rem multis ad eũ cõcurrẽtibus ſingulis quibuſcũq̃ꝫ interrogãtibus: cõueniẽtia dabat reſpõſa. Demũ ab herode antipa paulo ante predicationẽ xp̃i captus carceri mãcipat⁹. Arguebat eñ ipſũ dicẽs. Nõ licet tibi habere vxorẽ fr̃is tui. Et illa inſtigãte ꝑ annũ pedore carceris ⁊ maxĩa inedia eũ macerari fecit: poſt annũ adueniẽte die natalis herodis cõuocauit cũctos gallilee p̃ncipes ⁊ nobiliores ad cõuiuiũ: q̃bus epulãtib⁹ herodiadis filia vocib⁹ geſtiuit ac ſaltauit: ⁊ ſũme placuit regi: q̃ iurãdo pollicit⁹ eſt dare q̃ðcũq̃ꝫ poſtulaſſet: a matre p̃monita: petijt caput Johannis in diſco. Rex cõtriſtatus ꝓpter iuſiurãdũ miſſo ſpiculatore decolari eum fecit.

Decollatio ſancti Johãnis baptiſte precurſoris dñi.

Natiuitª bte ỽg marie

Deſpõſatio ỽg maie.

Annũciatio dominica.

Digital copy for study purpose only. © The Warburg Institute